

BIBLIOTECA METROPOLITANĂ BUCUREȘTI

T I M P U L

EDITURA BIBLIOTECII METROPOLITANE BUCUREȘTI – 2021

SERIA LITERATURA FĂRĂ VÂRSTĂ

Copertă & DTP: IvanA

Corector: Anca Ivan, Cosmina Velicu

Sursa foto: eHow Brasil

© 2021 **Biblioteca Metropolitană București.**

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate.

Un proiect realizat de Biblioteca Metropolitană București
cu sprijinul Primăriei Capitalei

**Primăria
Capitalei**

Seria *Literatura fără vârstă*

Timpul

[lucrări premiate în *Concursul de creație literară
pentru seniorii bucureșteni*,
organizat de Biblioteca Metropolitană București,
în parteneriat cu
Centrul pentru Seniori al Municipiului București]

Editura Bibliotecii Metropolitane București
București – 2021

CUVÂNT CĂTRE CITITORI

Proiectul *Concurs de creație literară pentru seniorii bucureșteni*, implementat de Biblioteca Metropolitană București cu sprijinul Centrului pentru Seniori al Municipiului București, a avut ca scop încurajarea seniorilor de a-și împărtăși talentul scriitoricesc, amintirile, imaginația și dragostea față de literatură și poezie, cu tinerele generații. Împărțit în patru secțiuni distincte, volumul de față reunește cele mai frumoase creații ce au reușit să impresioneze juriul format din nume deja cunoscute publicului bucureștean: Alexandru Arșinel, Alexandra Velniciuc, Rodica Elena Lupu, Virginia Elena David și Oana Georgescu.

Lucrările, ce au avut ca temă „Timpul“, au fost supuse criteriilor de evaluare stabilite de către organizatori având în vedere tematica abordată, originalitatea și contribuția personală a autorului, structura textului, exprimarea coerentă, corectitudinea exprimării și adecvarea conținutului la stilul promovat de acesta, elementele de tehnică și particularitățile de compoziție, dar și așezarea în pagină prin respectarea normelor de tehnoredactare solicitate.

Dintr-un total de 323 de creații literare, în acest volum al seriei *Literatura fără vârstă* vor fi regăsite doar cele care au ocupat primele locuri în clasamentul întocmit de juriu și, sperăm noi, își vor face loc în preferințele cititorilor.

Echipa de redacție

TEXT DE GRANITA

MEMORII
AMINTIRI

LOCUL I

Rafila Maniu

.....

DE PRIN ANI ADUNATE

Andrei avea 12 ani. Întors acasă dintr-o excursie școlară de câteva zile prin țară și după o săptămână petrecută în Germania la familia unui coleg, îmi povestea despre locurile pe unde a trecut. Îi iau mâinile într-ale mele și nu mă satur ascultându-l. Intervin glumind:

– Ai văzut și știi multe pentru vârsta ta, dar stai să-ți spun și eu cât am umblat când eram ca tine...

Își ține respirația așteptând. În clipa de tăcere îi ghicesc în ochi neastâmpărul curiozității:

– Ai călătorit mult? Pe unde ai umblat?

– Până la Vințu de Jos, 7 kilometri. Cu Buna, cu trenul. Lasă capul pe spate, își trece palma peste frunte și râde,

– O, mamă-mare, mamă-mare! Asta-i tot?

Asta a fost tot. Până la 17 ani n-am mers mai departe de satul bunicilor și de orașul Alba Iulia.

Multă vreme am fost doar noi trei: mama, eu și fratele meu. Abia împlinisem trei ani, iar fratele meu patru luni când tata a plecat. Nu s-a mai întors niciodată de pe frontul de Est. Singura înștiințare oficială primită de mama a fost aceea de „dispărut în război”. După mai multe demersuri făcute de-a lungul timpului, abia acum patru ani am aflat, prin bunăvoința ambasadorului României la Moscova, că sfârșitul i-a fost înainte de a împlini 30 de ani într-un spital militar din orașul de azi Volgograd. Aș fi dat oricât să-i găsesc mormântul, să pun pe el o floare și o lumânare, dar, unde?

*M-aș duce, tată-n țara aceea-ntinsă
să-ntreb țărâna care te-a primit
ce să-ți aduc, ce-ai vrea să-ți spun când vin să
las undeva departe-n răsărit
tot dorul meu și-o lacrimă prelinsă.*

Mi-aduc aminte că în timpul acela, al micii noastre copilării, timp de nesiguranță și de așteptare grea, cerul nopții fusese spintecat în câteva rânduri de luminile și vuietul metalic al avioanelor. Vecinii se adunau în grupuri pe la porți și vorbeau în șoaptă. Noi nu dormeam, tremuram de frică lângă poala mamei și nu înțelegeam nimic. De ce oare mama acoperea seara ferestrele cu coli mari de carton negru? Cine erau soldații aceia care dădeau buzna în case fără a cere voie și dinspre care am auzit o dată „davai! davai!”

– Spune-mi ceva și despre Sebeș!

Sebeșul este unul din cele 7 burguri transilvane. Pe atunci un orașel agricol, era cunoscut și prin unitățile sale industriale. În anul 1843 a fost înființată Fabrica de piele „Dahinten” purtând numele patronului său. A fost prima unitate industrială din zonă care avea cazan cu aburi pentru tăbăcărie și încălzit. Din 1948 fabrica a primit numele Căprioara, iar acum se numește Capris. Fabrica de tricotaje G.B.L. – prescurtarea fiind a numelui proprietarului Gustav Baner de Liechtenstein – a luat ființă în 1927. În 1944 a trecut în proprietatea statului sovietic și a primit numele Teba (Textil Banat). În 1954 a fost răscumpărată de la ruși și trecută în proprietatea statului român, cu administrație românească. Începând cu anul 1957 se reprofilează exclusiv pe producția de ciorapi, devenind Fabrica de ciorapi Sebeș, azi având numele de Ciserom.

Mai erau: Fabrica de cherestea, mai multe ateliere de tâmplărie, cizmărie, croitorie. O mândrie a orașului era Uzina Electrică, singura care alimenta orașul cu curent electric. A supraviețuit acelor vremuri canalul prin care apa din râu era adusă la uzină. O salbă de mori de apă au dat orașului numele săsesc Muhlbach.

Artera principală a orașului era, în timpul copilăriei mele, singura asfaltată. Rar circula pe acolo câte un camion, mai rar vreun automobil. Duminica era oprită circulația. Tot centrul devenea corso pe care se plimbau sute de oameni: copii, grupuri mari de tineri, mame ori bunici cu bebeluși în cărucioare albe, cupluri de vârstnici. Îmi plăcea să mă uit la casele de pe cele mai frumoase străzi: a Spitalului și a Viilor.

Au rămas așa cum le știam din vremea de demult: Casa Zapoya, Biserica Evanghelică, Biserica veche ortodoxă, Primăria, Spitalul, Biserica nouă ortodoxă, două din cele trei școli foste elementare.

– Așa veche este școala în care am învățat eu până-ntr-a 4-a limba germană?

– Da, dragul meu.

– Îmi place numele străzii matală și știu cine a fost Peneș Curcanul...

– Mă bucur. Citind vei afla că nu întâmplător unele străzi din oraș se numesc: Lucian Blaga, Radu Stanca, Felician Fărcașu, Augustin Bena, Dorin Pavel, Sava Henția.

– Cum erau sărbătorile?

Prin conviețuirea românilor cu sașii am împrumutat unii de la alții cuvinte, obiceiuri. Dulapul din bucătărie era *castan*, preșurile țesute în război cu urzeală de cânepă și băteală din fire de lână colorată erau *tepihi*, clanța ușii era *vervâl*.

Paștile veneau cu bucuria zilelor mai lungi și cu soare cald, cu beție de flori pe ramuri și cu miracolul înverzirii grădinii de la o zi la alta. Veneau cu chemare de clopote la Înviere și cu cuibul pregătit de noi pentru „ce ne va aduce oare iepurașul?”

Mersul „cu udatul” a doua zi de Paști a devenit pentru băieții români un obicei împrumutat de la sași. Intrând în casele în care erau fete, după salutul „Hristos a înviat!” întrebau: „ne lăsați cu udatul?” Scoteau apoi sticluța cu parfum din buzunar și picurau din ea pe gulerul hainei fetei câțiva stropi în timp ce declamau: *Am auzit că aveți o floare/ Curată ca raza de soare/ Am venit s-o udăm să crească/ Să nu se veștejească*.

La îndemnul mamei, îmbujorată de emoție, le prindeam la butonieră câte o zambilă.

Crăciunul. Sărbătoarea tuturor bucuriilor. Case încremenite sub albul zăpezii. Năsucuri înghețate. Paltonașe din pănură țesută în casă, urme mici de bocanci cu scârț, scârț pe cărarea troienită. Mirosoare de sarmale, de carne friptă și cârnați proaspeți de porc, abur cald de cozonaci cu nucă abia ieșiți din cuptor.

Pe la casele vecinilor, voci ușor răgușite: primiți cu colinda? Cât de multe erau și cât de frumos răsunau colindele noastre: *O, ce veste minunată! Trei păstori, Steaua sus răsare*. Pe fratele meu îl țin minte umblând cu *Vifilemul*. Erau patru băieți îmbrăcați cu cojocel, purtând pe cap câte o căciulă de sub care atârnavă pe fețele și pe umerii lor fâșii lungi de hârtie colorată. Îi închipuiau pe cei trei magi și pe Irod-împărat. Abia puteau căra cu ei o căsuță de lemn împodobită și ea cu benzi colorate de hârtie, reprezentând o biserică cu turn. Copiii cântau despre Fecioara Maria și Pruncul Iisus, despre Steaua care i-a călăuzit pe magi, despre ieslea cald-aburită de animalele din peșteră, despre darurile de aur, smirnă și tămâie aduse de cei trei crai, despre cruzimea lui Irod. În timp ce cântau își schimbau din când în când între ei locurile de la cele patru colțuri ale *Vifilemului*, trăgând în picioare și uneori, când nu era zăpadă, umplând de noroi tepihile din casa în care colindau.

– Povestește-mi, te rog, cum era pe vremea când ai fost matala la școală?

– Văd că-ți place să m-asculți și ai răbdare. Îți povestesc:

Când am devenit școlăriță, am avut șansa de a ajunge în clasa învățătoarei venite tocmai atunci de la Școala de Aplicații din Cluj și care era apreciată ca cea mai bună învățătoare din țară. Acest lucru l-am aflat mai târziu. Copilul din mine a simțit însă că nicio Doamnă din școală nu e ca a noastră. După mama, ea a fost pentru mine modelul de om. Acestei Doamne îi datorez faptul de a-mi fi ales cariera didactică. Fiecare oră pe care ne-o ținea putea fi considerată o lecție deschisă.

Nu pot uita orele de lectură, când eram fascinată de felul în care ne citea Doamna. La „Legenda Oltului și a Jiului” aș fi stat oricât s-o ascult. Eram întrebați despre lecturile noastre particulare. După „Mangusta” luată de la biblioteca școlii, a urmat „Mai sunt oameni buni”. Am văzut lumină în ochii Doamnei când a constatat că eram singura din clasă care citise până la vremea aceea un roman.

Noi, elevii, am fost singurii ei copii. Peste noi și-a revărsat toată bunătatea, știința, inteligența. M-a ținut aproape de sufletul său toată viața. Primul necrolog întocmit de mine, lângă sicriul ei l-am rostit...

În ciclul gimnazial, diriginte mi-a fost profesorul de matematică. Foarte bine pregătit profesional. Pentru exigența sa însă, era cunoscut printre elevii slabi ca cel mai rău din toată școala. La o zi a păcălelilor, am schimbat între noi sălile de clasă, îndrăzneală pentru care am fost pedepsiți să stăm în picioare toată ora de dirigiență.

Am avut o foarte bună profesoară de limba română. Ce-i trece prin minte unui coleg, în timpul unei ore? Face cocoloașe de hârtie, le dă câte un bobârnac și se amuză să le vadă zburând spre fereastră. Doamna profesoară îl surprinde și-l lecuiește printr-o urecheală.

Privind în oglinda timpului mă văd limpede în anii aceia de școală. Găsesc acolo capătul firului cu care avea să se țeasă pânza de păianjen în care a fost prinsă toată generația mea.

Despre profesorul de fizică am prins de ici-colo șoapta că ar fi fost un oportunist care s-a adaptat repede noilor vremuri, după bătaia vântului. Accentua importanța semnificației unor cuvinte făcând pauze între silabele componente. Ne obișnuiserăm să ni se repete că „la început, totul a fost o ne-bu-loasă”. Această ultimă parte a cuvântului o savuram rostind-o noi, în cor. La o lecție, după ce profesorul a ajuns cu propoziția lui preferată la „ne-bu”, un coleg a adăugat cât a putut de tare „nie”!

De-a lungul anilor de gimnaziu am avut, pe rând, doi profesori de muzică. Între colegii mei erau unii care nu se prea descurcau la solfegii. La răspuns se ieșea în fața clasei cu manualul. Profesorul nostru dintr-a șasea bătea măsura pregătitoare, după care făcea semn de începere către primul dintre cei care urmau a fi notați. Când tăcerea se prelungea și elevul nu era hotărât să înceapă, profesorul, solemn și calm, continua să tacteze. Dacă solfegiul era în măsura 4/4, își însoțea tactarea cu cuvintele: 1) pauză; 2) pauză; 3) pauză; 4) treci la loc! Era burlac în prag de pensionare și locuia vis-a-vis de secția TBC a Spitalului, clădire situată într-un spațiu larg cu iarbă, flori, tufe de liliac și câțiva brazi falnici către stradă. Meloman insomniac, deseori vara ieșea noaptea din casă, așteptând cântecul unei privighetori cuibărite printre crengile de brad. Milițianul de sector nu-l cunoștea. Într-o noapte, acestuia i se pare suspect să-l vadă mergând foarte încet în sus și în jos pe lângă gard. Îl oprește: „Domnule, ce cauți pe-aici în toiul nopții? Legitimația la control!” Cu mâna stângă profesorul îi face semn să aștepte puțin și, ducând arătătorul mâinii drepte spre buze, șoptește: „Sst! Ascultă ce triluri minunate!” Omul în uniformă l-a crezut sărit de pe fix și l-a lăsat în pace.

Datorită învățătoarei mele am îndrăgit de mică lectura.

Drag de Eminescu am prins cu „Somnoroase păsărele”. Alte sute de versuri ale Poetului nu știu când și cum le-am memorat, nu știu cum de încă le țin atât de bine minte. Au urmat Coșbuc și Topârceanu, Creangă și Rebreanu, Tolstoi și Dostoievski... Pe Sadoveanu îl prețuiam într-un fel aparte. M-am socotit norocoasă când am pus piciorul pe locul de la Bradul Strâmb și când am văzut pentru prima dată cu ochii mei Valea Frumoasei, cursul superior al râului care-mi străbate orașul. Pe Lucian Blaga, Astrul din satul „ce poartă-n nume sunetele lacrimii”, l-am cunoscut târziu, chiar dacă acest sat e localitate componentă a Sebeșului meu.

- Ce limbi străine ai învățat la școală, mamă-mare?
- Rusă și franceză.
- Spune-mi două-trei cuvinte rusești să aud cum sună.

Prietenele mele din primele clase – una, fiică de avocat iar cealaltă, de preot – învățau în particular limba germană. Eu am rămas cu dorul și cu golul acesta în suflet: mama nu-și putea permite pentru mine acest „lux”. Când eram în clasa a IV-a s-a introdus în programa noastră școlară învățarea limbii ruse. Mă fascina faptul de a putea vorbi și eu cândva „nu numai românește”. Trudeam singură pe carte, luând-o înaintea colegilor.

Țin minte cât m-am căznit, silabisind, să citesc niște cuvinte noi de la sfârșitul manualului de limba rusă: *единственное чувство* și *множественное*

чуло, al căror sens l-am descifrat tot singură, cunoscând rădăcinile: *один* (unu), expresia însemnând *numărul singular* iar de la *много* (mult) sintagma este *numărul plural*. A doua zi la lecție, buna noastră profesoară, doamna Vera R., m-a pus să declin un substantiv. M-am autosurprins întrebând: *единственное чуло или множественное чуло?* Mută de uimire și de bucurie, profesoara a lăcrimat. Colegii n-au priceput nimic... Ziua aceea mi-a rămas în minte ca un început la care nu m-aș fi gândit vreodată: profesoara mi-a propus să-l ajut la lecțiile de limba rusă pe vecinul meu, Traian, care era într-a cincea. Așa am devenit meditatoare.

Până la sfârșitul clasei a șasea nu auzisem de „premiul întâi pe școală”. Eu am fost cea care la primit. Printre cărțile de premiu a fost și „Versuri” de Pușkin. Doamna mi-a înmănat-o cu urarea scrisă pe prima pagină: „Учи, люби русский язык и будешь читать Пушкина, великого, русского поэта!” (Învăță, iubește limba rusă și îl vei citi pe Pușkin, marele poet rus!).

Printre noi se auzeau șoapte: că cei mai buni la învățătură și purtare vor deveni pionieri. Din prima serie am făcut și eu parte. Această noutate din viața noastră a fost un prilej de emoție și mândrie. Îmi amintesc că unii colegi purtau cravata roșie peste palton, „ca să se vadă!”. Cu brațul drept îndoit și palma adusă în dreptul frunții, ne salutam cu „salut voios de pionier! „Instructoarele noastre de detașamente erau tinere muncitoare de la fabricile din oraș. În ziua următoare unei adunări de detașament la care n-am putut participa, instructoarea m-a amenințat: „vezi că dacă se mai întâmplă, îți iau cravata!”. Trebuia să luăm bine aminte că țara noastră „este pe drumul vieții noi”, că pionierii sunt „schimbul de mâine și mândria” țării. În școală începuse educația materialist-dialectică. Mereu auzeam expresii ca: „ascuțirea luptei de clasă”, „lupta împotriva chiaburimii”. La disciplina de studiu Constituția, din aproape toate lecțiile răzbătea ideea că *Partidul e-n toate: / În cele ce sunt/ Și-n cele ce mâine / Vor crește sub soare...* „

– Am o cravată de pionieri, amintește-mi să ți-o arăt.

Adunările de detașament pentru primirea de noi membri în organizația de pionieri se țineau uneori în unitățile industriale; copiii făceau cunoștință cu un mediu nou, părinții care munceau acolo asistau la ceremonial și se mândreau cu fiii lor.

Printre modalitățile utilizate de școală și organizația de pionieri pentru formarea noastră ca oameni ai viitoarei societăți era și educația ateistă. La mai toate materiile aflam mereu câte ceva despre primordialitatea materiei, despre teoria evoluționistă a lui Darwin, despre necesitatea combaterii misticismului religios. Activitățile patriotice erau sub formă de întreceri: strângerea de ghindă, spice, plante medicinale, maculatură, fier vechi, ori

pentru creșterea viermilor de mătase. În unele zile de duminică, în timp ce în biserică se oficia Sfânta Liturghie, pentru noi se organizau drumeții prin împrejurimile orașului la Râpa-Roșie, Rebeș, Pădurea-Mare. Alteori eram chemați la școală ca să învățăm noi jocuri pionierești.

Te-am obosit povestind?

– Nu, chiar îmi place mult să te ascult, mai spune-mi.

Despre anii mei de liceu.

M-am înscris la Liceul de Fete din Alba Iulia. Starea materială precară și situația foarte bună la învățătură mi-au asigurat bursa lunară.

La înscriere am aflat că trebuie să ducem de acasă, pentru internat, pat de fier, saltea, lenjerie, veselă și tacâmuri.

Am fost repartizată într-un dormitor cu mai mult de douăzeci de paturi de diferite modele și culori. În două din ele, fetele și-au pus saltele. Toate celelalte am dus de acasă câte un străjic: al meu cu pănuși de porumb, celelalte cu paie. Cine și cum l-a dus până la Alba Iulia? Mama și cu mine. Cu căruțu', de mână. Șaisprezece kilometri pe jos...

Spălătorul avea o țeavă lungă cu robinete de o parte și de alta, vreo 12 în total. Numai cu apă rece. Ca să ne spălăm, stăteam la coadă dimineața.

Ce mândră am fost când, într-o optă, diriginta m-a recomandat unei familii să le meditez fiica dintr-o șasea la matematică! Și ce fericită când mi-am văzut în palmă primii bani muncii de mine!

Dormitorul era mare și slab încălzit. Pătura din lână de casă ținea- nu ținea de cald. Știindu-mă firavă și sensibilă, mama mi-a pregătit pentru iarnă o dună cu fulgi de gâscă. Era groasă, moale și foarte călduroasă. Paturile erau grupate două câte două. Cu Mioara G., colega din patul alăturat, stăteam de vorbă – față lângă față – până seara târziu. Eu îmi tăiasem părul. Ea purta două cosițe scurte. Într-o noapte, simt codița ei pe lângă gâtul meu. O prind și o îndepărtez ușor, să nu-mi trezesc colega. Codița... mișcă! Sar speriată: ce să fie?! O pisică neagră țâșnește de sub duna mea unde a găsit căldură... „Cosița” era coada pisicii...

Lectura mi-a fost dintotdeauna dragă. Dar nu mi-a îndrumat-o nimeni vreodată. Știu că am împrumutat de la colege *Quo Vadis* și *Singur pe lume*, iar de la bibliotecă – ce puteai lua altceva decât cărți despre „marele vecin de la răsărit”? Așa am citit *Moscova*, *Copilăria lui Lenin* și, scrisă de Liuba Kosmodemianskaia, *Povestire despre Zoia si Sura*, și nu-mi pare rău că am făcut-o, ci că nu mi-am petrecut timpul citind altceva în locul lor. De asemenea, nu se putea fără Gogol, Pușkin, Crâlov, Tolstoi, Dostoievski. Notarea se făcea tot după model sovietic, între 1 și 5. Cu media generală 5 am absolvit liceul.

Mi s-a întâmplat de câteva ori să fiu chemată de câte o profesoară în cancelarie, când avea „fereastră” ca să ajut la întocmirea vreunei situații, scoaterea datelor din câte un catalog sau registru.

Știi ce mi s-a întâmplat odată? Capul îmi era plin de *Război și pace* și de *Anna Karenina*. Fac o scurtă pauză de la ceea ce scriam, ca s-o întreb pe profesoara de matematică – eram numai noi două în cancelarie – despre ceva ce tocmai citisem în una din aceste cărți:

– Tovarășa profesoară, noi când vom învăța *Binomul lui Newton* și *Teoria combinărilor*?

Îmi răspunde ceva evaziv. În schimb, după această întrebare m-am ales cu o nemerită faimă printre profesorii și elevele din liceu despre „ce extraordinare preocupări” am și ce „mare specialist în matematică” promiteam să devin... Nici până azi nu știu ce sunt „teoria...” și „binomul...”.

Curtea liceului nostru era vecină cu a unei unități militare. Între ele: gard de sârmă ghimpată. Și o gheretă pentru soldatul de planton. Într-o recreație, cade *din zbor* la picioarele mele un bilet:

Mademoiselle,

Deux semaines sont passées depuis quand je t'ai vu pour la première fois dans la cour du lycée. Depuis lors, je ne peux plus bouger mes yeux et mes pensées dans autre direction. Je voudrais qu'on devienne des amis. Je ne connais pas ton nom, mais tu es dans mon âme,

Sergent Doru Trif

Timidă cum eram, nici măcar n-am întors capul spre el, să-l văd cum arată!

În perioada liceului, la sfârșitul fiecărui an școlar, dădeam examen la mai multe materii. După clasa a 9-a mi-a fost frică la examenul de istorie pentru că din cele 3 profesoare pe care le-am avut pe parcursul anului școlar, primele două erau necalificate și mie n-au reușit să-mi inspire dragostea față de această materie. Intru cu mari emoții în sala de examen. Pe catedră--o mulțime de bilete. Pe masa la care m-am așezat așteptându-mi rândul am găsit un carnet de notițe pe care era scris:

Fii calmă, liniștită, judecă bine înainte de a răspunde. Aceste vorbe au avut un efect extraordinar asupra mea. Aș fi vrut să fi avut înțelepciunea de a-i mulțumi profesoarei mele pentru gestul făcut. O fac acum, trimițându-mi gândul acolo sus, printre stele...

La absolvirea liceului se practica serenada la profesori. Colegele externe au stabilit cu colegii de la Liceul de Băieți – azi Liceul „Horea, Cloșca și Crișan” ora și locul întâlnirii pentru această bucurie comună.

Noi am fost amenințate cu scăderea notei la purtare dacă vom îndrăzni să încercăm așa ceva. Pentru mine, asta ar fi însemnat pierderea diplomei de merit și a dreptului de a intra la facultate fără examen de admitere. Riscul fiind mare, am ezitat. Fetele erau nerăbdătoare să iasă din internat. Eu eram în clasa C. Au venit la mine câteva din A și B.

– Am vrea să mergem, dar numai dacă vii și tu. Noi credem că la toate nu ne poate scădea nota la purtare.

– Fie ce-o fi, mergem!

Poarta internatului era încuiată. Cele două pedagoge se plimbau prin fața clădirii, satisfăcute să ducă la îndeplinire ordinul primit de la direcțiunea liceului de a ne păzi bine. Noi ne-am strecurat tiptil prin curte iar de acolo – cu complicitatea soldatului de pază – printre firele gardului de sârmă ghimpată, pe lângă cazarma vecină și... mai departe până la Obeliscul ridicat întru slăvirea martirilor răscoalei țărănești de la 1784, Horea, Cloșca și Crișan. *Țapelca*, directoarea noastră, a ieșit din casă cu felinarul aprins, dar nu i-a descoperit pe băieții care rămăseseră la colțul străzii. Așa am umblat de-a lungul și de-a latul orașului, bucurându-i pe profesori cu cântecul, bucurându-ne și noi de primirea din partea lor. Ne-am întors noaptea târziu, strecurându-ne printre ghimpii acelorași fire de sârmă dintre curtea internatului și cazarmă, călcând pe vârfuri. Pedagoga noastră o fi simțit? N-o fi simțit?

A doua zi, profesorii s-au arătat încântați de atenția noastră iar noi, de reușita aventurii. Despre scăderea notei la purtare nici n-a mai putut fi vorba.

Azi, privind în oglinda timpului înapoi peste ani, îmi văd sufletul la fel ca în acei *ani de liceu/ cu emoții la română,/ tineri ani de liceu,/ când la mate' dai de greu...*

Ani, ani de liceu....

Gândindu-mă la ei,

*N-aș ezita să-i prind în păr luminii
fulgi sidefii pe-un fir de lăcrămioare;
să-mi mut munții de vise între crinii
valsând în alb pe-aproape de izvoare...*

Începând să-ți povestesc, ți-am spus că prima mea excursie prin țară am făcut-o la 17 ani, la sfârșitul clasei a 10-a. Despre cele văzute atunci și despre alte întâmplări din anii mei de școală, îți voi povesti, dragul meu Andrei, altădată...

LOCUL II

Gabriela Stanciu Păsărin

.....

CASA BĂTRÂNEI

Nu știu cum au perceput alții momentul întâlnirii lor cu lumea în care au fost aduși și dacă asta a avut o semnificație specială pentru ei, dar eu în mod sigur am purtat permanent cu mine, amprenta acelui moment și a acelor timpuri. Voi rămâne veșnic recunoscătoare casei care m-a primit sub acoperișul ei, la sfârșitul acelei ultime jumătăți de secol, care a însemnat pentru mine Casa Mea. Casa Mea, ca și Mama Mea, ca și Țara Mea, unice și de neînlocuit, oricât de multe case, mame și țări ar exista pe lume.

Deci, casa mea din Aristide Briant nr. 5, (azi Câmpineanu), a fost și a rămas a mea doar în suflet, căci în realitate, era doar o casa în care părinții mei stăteau cu chirie la stat, împărțind cele 4 camere – foste salon – ale apartamentului de la etajul doi, cu familia avocatului Renea, care avea și el o soție și 2 fete. De ei, ne despărteau două uși înalte din lemn, cu frumoase profiluri ornamentale, din păcate, baricadate și camuflate de mama sub niște draperii groase, cu rolul de a izola cât de cât fonic, spațiul care ne aparținea. În plus, față de restul chiriașilor, noi aveam privilegiul unei bucătării separate, de care probabil nu ne-am fi bucurat dacă vechiului apartament n-ar fi fost gândit să aibă și o cameră pentru servitoare, transformată ulterior în locul în care mama putea găti liniștită. La comun aveam doar holul și baia, care, chiar dacă o împărțeam, exista! – ceea ce însemna mare lucru pe vremea aceea. Holul prin care intra fiecare în semi-apartamentul lui, era de fapt o verandă largă, întinsă de-a lungul tuturor camerelor, luminată toată de ferestre care dădeau spre curtea interioară. Acolo era locul jocurilor mele de poveste, cu Irina, mezina familiei Renea și prima mea prietenă pe care am iubit-o nespus, chiar dacă era mai mare cu patru ani decât mine. Era o fetiță slăbuță, negricioasă, cu ochii mari, negri și părul buclat, deosebit de vioaie, vorbăreață, plină de imaginație și talente. Cu ea cântam, dansam și alergam toată ziua pe verandă, visându-ne ba niște zâne bune, ba niște prințese,

fetele unui mare împărat care locuia în Castelul ce se întrezărea maiestuos și romantic, undeva dincolo de ferestrele verandei noastre, printre frunzele grase de iederă ce îmbrăcau ca o blană verde, toate zidurile curții interioare. Clădirea aceea masivă și sobră, cu balcoane, turnuri și arcade împodobite cu profiluri ornamentale ce ne stimula din plin imaginația, chiar exista. Era vechea clădire a Școlii de Arhitectura care într-adevăr, a rămas de atunci, Castelul meu pentru tot restul vieții, pe holurile căruia mai târziu peste ani, am pășit și în realitate.

Despre bătrâna proprietăreasă a casei în care stăteam, am aflat mult mai târziu, că i se îngăduise să locuiască împreună cu fiul ei, în camera servitoarei din apartamentul de la etajul unu. Soțul îi murise de supărare, în momentul în care le-a fost luat totul, iar povestea aceasta mi-a umbrat în mare măsura bucuria de a mă fi trezit la viață, în eleganța și rafinamentul casei lor, încărcată de parfumul și atmosfera aristocrată a anilor „la Belle Epoque”, de care, probabil că din acest motiv, am rămas pe veci îndrăgostită. Nu pot înțelege nici acum, cum a reușit femeia aceea să supraviețuiască nedreptății umilitoare de a trăi înghesuită în cămăruța fostei servitoare, asistând cum o grămadă de străini îi invadează casa și viața, cu sumedenie de troace, gălăgie și existență proletară.

Din fericire, ca să zic așa, printre ei ne mai aflam și noi cei de la etajul doi, familia alor mei și cea a avocatului Renea, care, intelectuali fiind, erau în stare să aprecieze la justa valoare locuința pe care o primiseră, fără să o agreseze cu prost gust, ci străduindu-se chiar, să o păstreze cât mai aproape de vechea ei atmosferă și eleganță.

Ai mei, chiar dacă erau tineri și la începutul căsniciei, au încercat tot timpul să păstreze nivelul rafinat pe care-l impunea casa. Mama, o ființă cu bun gust, foarte sensibilă și pretențioasă, a fost în mod special atentă la cum urma să arate interiorul viitorului nostru cămin. Ambițioasă, a reușit cu mari eforturi să facă un împrumut la Banca Națională unde lucra, ca să cumpere la ocazie, de la un evreu scăpătat, un dormitor deosebit și elegant, împreună cu candelabrul lui de alabastru. Mobilierul era din lemn de trandafir lustruit în culoarea mării și curbat pe la colțuri, combinat cu o tapițerie de pluș roșu-orange în stilul „deco” al epocii tocmai apuse. Aranjat cu multă preocupare estetică – pasiunea mamei – noul mobilier părea făcut special pentru acele camere înalte și spațioase, astfel că în plin început de comunism feroce, deși stăteam cam înghesuiți în acel apartament înjumătățit, locuiam totuși ca niște adevărați mici burghezi.

Dormitorul alor mei, cu candelabrul lui de alabastru ivoriu, m-a petrecut în timp prin toate casele în care am locuit. După ce au dispărut ai mei, din

admirația și respectul meu pentru rafinamentul acelor vremuri pe care am rămas iubindu-le, l-am salvat cu greu peste trecerea anilor. Din păcate însă, îmbătrânit, depășit și total neadecvat apartamentului de bloc comunist în care am ajuns să locuim până la urmă, nu-și mai găsește nicăieri locul, zăcând și azi într-o cameră nefolosită, până când va dispărea și el în negura timpului, odată cu toate amintirile vieții mele.

De sus, prin geamurile verandei în care ne jucam zilnic, o zăream uneori pe bătrâna proprietăreasă stând la fereastră ore întregi înțepenită într-un scaun, cu ochii pironiți în verdele iederei de pe ziduri, plecată sigur cu gândul într-o lume pe care numai ea o cunoscuse și care n-avea să se mai întoarcă niciodată. Mică, slabă, adusă de spate, albită și cu mâinile uscățive abandonate pe marginea ferestrei, era o apariție stranie pentru toți chiriașii casei. Îi spuneau „Baba”, însă îi vorbeau cu respect, conștienți fiind că făcea parte dintr-o lume dispărută pe care, ei, doar și-o puteau imagina.

Nu știu de ce, copil fiind, figura ei mă fascina. De câte ori apărea, o studiam curioasă și-mi plăcea să o privesc ca pe un personaj de poveste. Nu mi se părea deloc o zgrițuroaică cum se vorbea, ci mai degrabă o bătrână sărmană și nespus de tristă. Când era frig sau urât afară, apărea îmbrăcată bizar, cu capul acoperit de o pălărioară veche și ponosită, odată elegantă și cu o blană de vulpe rufoasă înfășurată în jurul gâtului, de ne băga puțin în sperieți și pe mine, și pe Irina. Dar ea rămânea întotdeauna aproape statică și bineînțeles inofensivă. Oricum, de-a lungul timpului am rămas cu un sentiment aparte pentru această apariție, căci alături de îngerul alb ce încerca să iasă din faianța sobei lângă care dormeam și de Castelul meu, întrezărit de la ferestre printre frunzele de iederă, făcea parte intrinsecă din povestea casei și a primilor ani ai copilăriei mele, pe care am purtat-o permanent în suflet de-a lungul vieții.

Teoretic, în peisajul orașului, o asemenea casă ar fi trebuit să rămână o bijuterie emblematică ca stil arhitectural. Fostul proprietar, soțul bătrânei, un negustor prosper la vremea aceea, – care făcuse infarct când i-au luat-o – o construise în jurul lui 1900, cu toată responsabilitatea și seriozitatea vremii. Ridicată pe o structură din lemn, cu amplele ei verande de la etaj, închise în totalitate cu ferestre spre curtea interioară, cu magazinele ei la stradă și atelierile din curte, unde se ajungea printr-un gang ce avea o poartă mare din lemn sculptat la intrare, casa a rămas să păstreze în timp, ca o amintire tristă, atmosfera acelei perioade înfloritoare de avânt negustoresc, care făcuse din Bucureștiul de atunci, Micului Paris.

Din nefericire, după schimbările din '89, sărmana casă a fost retrocedată unor urmași fără posibilități materiale, rămânând părăsită

și pustie, ani de zile. Astăzi agonizează încă, dărăpănată, în centrul unui București impasibil, frângându-mi inima, ori de câte ori trec pe lângă ea neputincioasă, văzându-i draperiile vechi atârând dramatic peste ani, la ferestrele ei nemișcate.

În spatele ușii ferecate, pe care o mai încerc zadarnic din când în când în trecerile mele pe lângă ea, mă gândesc că sufletul ei a rămas închis acolo, abandonat în lumea lui de altădată, chemându-mă, așteptându-mă și privindu-mă cu un reproș infinit de sus de la ferestre, din spatele acelor draperii, cu ochii triști ai bătrânei proprietărese.

LOCUL III

Liana Dupont

.....

AMINTIRI DE LA STRUGA

Am vorbit, într-un interviu acordat revistei ploieștene „Axioma”, despre Festivalul Internațional de Poezie de la Struga, unde am ajuns, după un lung șir de peripeții, alături de Nino Stratan, soțul meu, în acei ani. Și nu simple peripeții, ci momente periculoase, dramatice pentru noi, ce ne așteptam la cu totul altceva.

Și chiar am subliniat, că pot scrie o carte, după toate cele trăite, pentru a ajunge la acest festival. Abia acum mi-am propus să aștern pe hârtie acele amintiri, nu pentru că aș dori să-mi etalez talentul literar, ci pentru a vă face cunoscute aventurile noastre, de necrezut.

Totul a început cu un telefon. Nino m-a sunat într-o dimineață de august la serviciu (lucram la Muzeul Țăranului Român), ca să mă întrebe dacă nu aș vrea să-l însoțesc la Struga, unde, an de an, are loc Festivalul Internațional de Poezie. Primise invitația din partea Uniunii Scriitorilor. Nu prea era de mers, știind că încă era război în vechea Iugoslavie... dar am fost de acord. L-am întrebat dacă are curaj și mi-a răspuns că „ARE!”, alături de mine și de cei 200 de dolari, primiți de la Uniune. Era vorba de o săptămână, dar banii erau insuficienți pentru drum. Nici noi nu stăteam pe roze cu banii, așa că am apelat la părinții mei, care ne-am mai dat 70 de dolari, și aceștia insuficienți. Cu acești bani, am plecat la drum. Am luat trenul spre Belgrad, urmând ca de acolo să plecăm mai departe spre Skopje.

Ne-am suit într-un compartiment, la locurile ce ni se rezervaseră prin agenție. După zece minute, patru persoane au intrat în compartiment, foarte grăbite și agitate, purtând cu ei doi saci mari. Au închis ușile și le-au legat cu un lanț, după care s-au urcat unul pe spatele celuilalt și cu o șurubelniță au desfăcut plăcuța de aerisire din tavanul compartimentului. Ceilalți doi au desfăcut sacii ce conțineau peturi pline cu benzină și pe toate le-au introdus pe acea fantă. Au pus la loc capacul, șuruburile și, în timp ce desfăceau

lanțul de la ușă, ne-au spus grăbiți că dacă spunem ceva la controlul vamal ne vor „aranja”! Totul a durat un minut sau două... iar noi am rămas muți, după un asemenea avertisment. Nici nu ne-am dat seama că, fiind embargou în Serbia, așa își câștigau ei existența, trecând peste graniță, ilegal, benzină.

După un sfert de oră, mirosea în compartiment de nu mai puteai respira. Cum noi eram fumători (cumpărasem bilete la vagon pentru fumători), frica de a nu exploda totul ne-a împins pe culoar, unde fumam, încă speriați de pericolul menționat. Tot drumul am stat în picioare, pe culoar.

La vamă, bineînțeles, am fost întrebați dacă avem ceva de declarat. Am spus hotărâți, într-un ison, „NU!” Controlorul a intrat în compartimentul nostru, s-a uitat superficial și a plecat... Probabil acel „NU”, spus așa de convingător, l-a înmuiat (și nici nu prea semănam a contrabandiști!). Dar abia atunci am văzut că tot trenul era ticsit de benzină. Ascunseseră și în rezervorul wc-ului.

Mulți au fost prinși și dați jos, împreună cu încărcătura lor prețioasă. Era clar că ei urmau să procedeze și a doua zi și a treia zi, în același mod. Ajunși în Belgrad, „prietenii” noștri au intrat repede în compartiment și iar au legat ușile, pentru a-și recupera marfa ascunsă.

Noi rămăsesem tot pe culoar. Cu sacii în mână, cu fețele fericite, ne-au strâns mîna, de rămas bun. „Ufff!” Am coborât și noi, într-o gară murdară, destul de mică, cu pereții scroșiți. Am crezut că am greșit și nu am coborât unde trebuia. Nu putea arăta așa Gara Centrală a Belgradului. Apoi ne-am lămurit că era gara Vrsac, unde opresc trenurile venite din România. Trebuia să ajungem la Gara Centrală, dar nu știam cum și cu ce.

Nino a mers la un taximetrist, care ne-a dus până acolo și ne-a schimbat și 100 de dolari în dinari. Aveam acum mulți dinari, foarte mulți, milioane, în bancnote mari, multicolore. Paritatea dolar-dinar nu o știam, așa că am aflat apoi că taximetristul cel amabil ne-a schimbat la jumătate din valoarea corectă. Ajunși în Gara Centrală, ne-am interesat la ce oră va pleca trenul spre Skopje. Apoi, trebuia să ajungem la Struga, cu un autocar, ce avea misiunea de a aduna scriitorii veniți din multe părți ale lumii (așa i se spusese lui Nino, la Uniunea Scriitorilor).

La Struga aveam deja locurile rezervate, la un hotel pus la dispoziția scriitorilor, de către organizatori. Până la ora plecării, mai puteam colinda prin Belgrad două ore, așa că am putut admira clădirile impunătoare din preajma Gării Centrale.

De-a lungul unui bulevard, erau magazine cu vitrine, aranjate cu mult gust. Dar cea mai minunată vitrină a fost aceea a unei cofetării, ce oferea

privitorului o gamă largă de prăjituri, încărcate de ciocolată și frișcă. Ne-a trecut pofta, văzând câte milioane de dinari costa una...

Am văzut, apoi, cozi lungi în fața chioșcurilor de ziare. Am fost lămuriți după aceea, de către organizatori, că acele cozi se formau pentru cei ce doreau să afle din jurnale cine a mai murit pe front... Îmi imaginam zecile de părinți și emoțiile lor în acele momente, fapt ce se repeta zi de zi...

Ne-am întors în Gara Centrală, de unde am cumpărat biletele pentru Skopje și câte o bere, pentru că muream de sete! Mergeam cu bagajele într-o mână, iar în cealaltă țineam berile, încă nedesfăcute. Toată lumea privea ciudat la noi, dar credeam că suntem noi deosebiți! Mai târziu, ne-am dat seama care era motivul: berea era foarte scumpă și puțini și-o puteau permite. Neștiind valoarea acelor miliarde și milioane, nu puteam ști ce e scump și ce nu. Nu aveam termen de comparație.

Din difuzoare răzbătea o voce spartă și neclară, ce anunța, în limba lor maternă, câte un tren. Am reținut că a spus ceva de Skopje, dar nu am înțeles de la ce linie pleca acel tren. Nino a întrebat pe cineva ce i-a indicat trenul din fața noastră. Ne-am suit, am așezat bagajele, ne-am făcut comozi și am desfăcut berile. Au mai venit câteva persoane în compartiment, printre care și un domn în vârstă, cu un geamantan enorm, din lemn, ce l-a așezat deasupra capetelor noastre. Nino mi-a șoptit că suntem în pericol de a fi striviți, în cazul în care trenul va pune o frână bruscă.

Nino i-a zâmbit unui tânăr domn, ce stătea vis-a-vis și l-a întrebat, în engleză, dacă tot la Scopje merge. Calm, tânărul ne-a spus că trenul de pe linia cealaltă va pleca spre Scopje... Intrați în panică, nu am știut cum să ne strângem mai repede bagajele. Jos din tren și fugi către celălalt... cu sticlele de bere desfăcute, din care apucasem să bem puțin.

Ne-am suit în tren, am găsit și locuri, iar în următorul minut trenul s-a pus în mișcare. I-am mulțumit lui Dumnezeu! Eram pe drumul cel bun! Nino aflase de la Uniune că în vreo patru ore vom ajunge la destinație, însă au fost necesare șapte ore.

Pe la jumătatea drumului, în timp ce fumam o țigară, pe culoar, am simțit miros de fum, iar apoi niște flăcări uriașe ce se vedeau pe geam. Luase foc pădurea de brad prin care treceam. Toți spuneau că la mijloc este o mână criminală. Trenul trecea prin foc. Era ceva înspăimântător!

O bunică, aflată și ea pe culoar, cu nepotelul de vreo opt ani, l-a întors spre ea, l-a strâns în brațe protector, ca să nu vadă ce se întâmplă afară. Flăcările erau înalte cât trenul, iar ferestrele erau lovite de cetina arzândă și ramurile copacilor incendiați. Mai rău a fost când Nino a intrat în panică

(eu nu mai povestesc cum eram și ce simțeam), dar a trebuit să fac pe viteaza și să-l încurajez că vom scăpa cu bine din acest infern.

În acele clipe, Nino voia să ne întoarcem acasă. Nici vorbă, nu aveam alternativă... A durat vreun sfert de oră. Un sfert de oră de groază. Apoi, totul a reintrat în normal. Și iată-ne ajunși la vama cu Macedonia.

Când s-a făcut controlul vamal, am fost dați jos din tren, cu bagaje cu tot, iar Nino a fost invitat într-o cameră, pentru a da explicații, unde mergem și de ce. Culmea culmilor este că Nino uitase invitația pentru festival la Uniunea Scriitorilor. Vameșii nu l-au crezut că scopul lui este de a ajunge la Struga.

L-au întrebat dacă avem intenția de a trece în Grecia. Nino s-a enervat (eu îl auzeam de afară), când aceștia i-au cerut 500 de dolari. Le-a răspuns că are un salariu mic, ca scriitor și nici dacă își vinde toată biblioteca, tot nu face 500 de dolari. A ieșit din acea cameră și a venit la mine, roșu de mânie. După câteva minute, a fost trimis la noi un individ mic de statură și slab, care era spionul lor, să ne spună că el a vrut să ajungă în Grecia, dar nu a reușit, și ne întreba dacă știm noi vreo altă cale. Nino s-a înfuriat și mai tare și a urlat de s-a auzit până departe, că nu vrea să fugă în nici o Grecie. Vameșii nu s-au oprit aici. Au adus doi tineri români, i-au pus în fața unui zid și i-au bătut cu bastoanele de cauciuc, până ce aceștia, plini de sânge, s-au prelins pe acel perete. Totul, sub privirile noastre. Nu o să uit cât voi trăi acel moment ce mi-a zdrobit sufletul! Apoi, ne-au spus: „uite ce pătesc cei ce vor să treacă granița spre Grecia!” Tremuram amândoi, terorizați de brutalitatea de care au dat dovadă vameșii, încât nu știam ce mai urmează. Dacă au văzut că nu o scot la capăt cu noi au făcut semn conductorului să pornească trenul, iar nouă să ne suim... din mers..., de data aceasta! Fiind și cu bagaje, alergam ca disperații pe acele pietre alunecoase și tăioase ale pavajului, ca să prindem trenul. Nu cred că vi-l puteți imagina pe Nino în acest joc al nervilor și chiar al umilinței! Ne-a ajutat un domn, care ne-a luat bagajele, ne-a tras și pe noi... Parcă trăiam un coșmar! Primul lucru pe care l-a spus bietul Nino a fost: „Vreau să beau o bere!”.

Am găsit vagonul-restaurant, încă găfâind și am scos din buzunar dinarii rămași, însă barmanul nu a vrut să ne servească. Ne-a spus că nu putem cumpăra nimic cu dinarii noștri, pentru că acum suntem în Macedonia, unde sunt alți bani și se numesc denari. Nino s-a schimbat la față în așa hal încât barmanul, de frică sau de milă, i-a dat o bere și a luat dinarii.

Ne-am văzut la Skopje, orașul renăscut după cutremurul devastator din 1963. Ne-am plimbat prin centrul orașului. Totul nou, blocuri noi, monumente noi și cuprinși de o foame îngrozitoare.

Am schimbat cei 70 de dolari de la părinții mei și ne-am așezat la o mică terasă, unde am putut vedea scris pe un trepied „kebab”. Atât am putut înțelege din toată lista... Aveau porții mari, dar și jumătăți de porție, așa că am optat pentru o jumătate de porție, pentru amândoi. După un sfert de oră, au adus pe masă o farfurie mare, ca de pizza, plină cu niște mici, mai mici decât ai noștri, dar mult mai picanți. Erau așezați sub formă de piramidă și aveau un miros excepțional. Am început să râdem, amintindu-ne că în România, cu două săptămâni înainte, din cauza micilor noastre salarii, în Parcul Studentesc abia am avut bani de trei mititei la trei persoane (eram și cu Sabina, fiica mea). Acum aveam așa de mulți pe masă, încât nu ne venea a crede. A fost imposibil de mâncat toată porția, așa că jumătate am luat-o la pachet. Ce ne-am fi făcut dacă comandam câte o porție întreagă fiecare? I-am plimbat cam mult până la Struga, unde, clar, erau de aruncat.

Ne-am întors la gară, Nino închihuindu-și că acolo ar trebui să găsim autocarele ce transportau scriitori până la Struga. Am așteptat multe ore, până s-a înserat și... nimic... Mi se umflaseră picioarele de mers, din cauza oboselii...

Un tânăr ne-a văzut ce fețe aveam și a intrat în vorbă cu Nino (s-au înțeles în italiană foarte bine). El ne-a spus că ne poate duce să dormim la o rudă a sa, așa că am luat un taxi, cu care am mers destul de mult. Ajunși la locul cu pricina, nu am putut rămâne, pentru că ne cereau prea mulți bani pentru o noapte. Păcat... Ne-au arătat un dormitor cu un pat mare și îmbietor. N-a fost să fie. Ne-am întors cu toții, cu același taxi, la gară și am așipit pe scaunele din sala de așteptare. De fapt, eu nu am putut dormi, pentru că pe mine sărise un purice, care m-a terorizat îngrozitor! L-am prins, până la urmă, dar numai eu știu câte drumuri am făcut până la toaletă, ca să-i dau de urmă.

Tânărul amabil a stat cu noi până dimineața și apoi ne-a dus la autogară, tot cu taxi plătit de noi. S-a interesat cât costă biletul spre Struga. Mai aveam 100 de dolari și trebuiau schimbați în denari. Nino s-a dus la un ghișeu de schimb valutar unde, după ce au analizat bancnota, nu au vrut să i-o schimbe. Atunci, tânărul nostru însoțitor l-a dus pe Nino la o bancă, din apropiere. Nici acolo nu au schimbat-o, spunându-i că bancnota este falsă. Nino nici nu știa cum să-mi spună, eu rămânând să păzesc bagajele. Tot tânărul, de acum prietenul nostru, i-a spus lui Nino să intre într-un magazin și să cumpere ceva ieftin. Culmea este că nici așa nu a mers! Atunci i-a venit amicului nostru o altă idee, ca Nino să încerce să schimbe banii la un taximetrist, pentru că ei, oricum, te înșală, văzându-te străin. Chiar și cu jumătate din sumă, am fi putut să ne cumpărăm bilete pentru Struga.

Și așa a și procedat Nino. A venit însă în fugă de la stația taximetriștilor și a spus că trebuie să stăm ascunși o oră, până ne sosea autobuzul. Am găsit ca ascunzătoare o coloană groasă, din beton, iar din când în când mai scoteam capul, să vedem dacă nu cumva apăruse taximetristul cu levierul în mână.

Ce greu a trecut ora aceea! Am scăpat! A venit autobuzul și am fost primii care ne-am urcat în el. Simțeam bătăile inimii atât de puternice (până am văzut că autocarul părăsește autogara), încât acele bătăi s-au transformat în tremurături.

Am fost purtați prin munții Macedoniei, munți de mică înălțime, dar de vis. Pământul avea culoare roșiatică... Parcă eram pe altă planetă. Drumul șerpuia și, timp de două ore, a tot urcat. A urmat coborârea. Curbe și iar curbe, până am ajuns să vedem în fața ochilor imensitatea lacului Ohrida, de un albastru incredibil.

Autocarul s-a oprit chiar în fața hotelului la care trebuia să ajungem. După două zile, pline de evenimente ieșite din comun, am intrat plini de praf, transpirați, nepieptănați, într-un hotel de cinci stele! Așteptam ca și aici să întâmpinăm ceva greutăți, cum am avut pe tot parcursul drumului, mai ales că Nino nu avea acea invitație de participare la festival. Însă, culmea, ne aștepta paradisul! Imediat am primit cheia camerei.

Și ce cameră! Cu fața spre lac...

Iar luxul nu lipsea. După ce ne-am spălat și ne-am revenit, psihic și fizic, am coborât la parterul hotelului. Era mare, elegant, strălucitor. Abia am găsit sala de mese, ce ne aștepta cu un impecabil bufet suedez. Mi-am adus aminte că în bagajul meu încă zăceau mititeii ziși kebab, de la Skopje.

A doua zi a fost deschiderea Festivalului Internațional de Poezie de la Struga. Apoi seara, o ceremonie de neuitat. Peste podul de pe râul Drim treceau vestale, cu torțe în mâini, iar apoi tot podul parcă a explodat... Mii de artificii, de o parte și de alta, țâșneau spre apa râului, într-o cascadă de lumină, totul pe un emoționant fond muzical. Scena, pe care urmau să se țină spectacole coregrafice și să-și recite poeziile creațiile, era suspendată, pe sub ea curgând cu grație râul Drim, ce se vărsa în marele lac Ohrida.

Organizatorii, în zilele următoare, ne-au oferit un picnic minunat la izvoarele Sveti Naum, de lângă lacul Ohrida, cu muzică și dansuri etnice. Minunată atmosferă! În zilele următoare, am mai vizitat biserica Sf. Sofia (superbă! – construită în sec. IX), dintr-un oraș învecinat Ohridului.

Au urmat alte mese rotunde, ateliere de creație, chiar și o vizită la reședința Președintelui de atunci, Kiro Grigorov (purtați până la reședința sa cu vaporele, pe imensul lac Ohrid). Reședința Președintelui m-a

impresionat. Era așezată pe o imensă stâncă, jos oglindindu-se în lacul Ohrida, iar în față, pădurile minunate ale Albaniei.

La Struga, seară de seară, evoluau pe scena suspendată poezii invitați.

I-a venit rândul și lui Nino, iar glasul său, impunător și grav, a răsunat în difuzoare. A recitat poeme din volumul *Desfacerea*. Cred ca eram mai emoționată decât el... A avut mare succes, fiind aplaudat îndelung de către auditori. Era transpirat, dar fericit, pentru că ajunsese să calce (la propriu!) pe urmele lui Nichita Stănescu, ce câștigase în 1982, Marele Premiu „Cununa de aur”.

Tot orașul ieșise din case – copii, părinți, bunici – ca să-i asculte pe cei invitați. Erau montate difuzoare în tot orașul, iar atmosfera era specială, de mare sărbătoare.

Tot la Struga l-am întâlnit pe marele dramaturg român, stabilit la Paris, George Astalos, legându-se o prietenie trainică între noi. Chiar în același an, am fost invitații săi, pentru o săptămână, cu ocazia traducerii de către francezi a volumului lui Nino, *Ruleta Rusească* (*La roulette russe*, 1995).

Încheierea Festivalului a fost la fel de emoționantă ca și momentul deschiderii. Spectacol de lumini și muzică, străjuți de o lună imensă, ce se oglindea, tremurândă, în apă.

A urmat întoarcerea în țară. Bani de drum nu mai aveam, dar organizatorii au făcut în așa fel încât să ne fie cumpărate bilete de tren, fără nicio discuție (Nino le povestise ce ni se întâmplase).

București. A doua zi, Nino s-a dus la Uniunea Scriitorilor și le-a spus ce pățise cu banii primiți de la ei. Aflase și televiziunea că în contul Uniunii intraseră niște bani falși. (așa au anunțat pe postul național).

Nino a fost ghinionistul ce a plecat la drum cu două dintre aceste bancnote... Și nu numai el... Dar dacă totul ar fi mers ca pe roate, nu aș mai fi avut ce povesti!

LOCUL III

Deberth Conrad

.....

O AMINTIRE DIN FACULTATE – NEA MITICĂ CHEMAT SĂ TRAGĂ DRAPERIILE

Era o zi după amiază caldă și frumoasă de mai. Aveam cursul de „Structura Materiei”, cu profesorul Horia Hulubei, în amfiteatrul de la ultimul etaj al Facultății de Matematică-Fizică din București. Amfiteatrele, patru la număr, erau așezate în colțul clădirii Universității dinspre bulevardul pe care circula troleibuzul. Acel bulevard a purtat multe nume în decursul timpului și este de neconfundat grație celebrelor statui de vizavi de Universitate. Una dintre statui era cea a lui Spiru Haret, care se uita spre facultate.

Draperiile groase, de culoare foarte închisă, ale celor două ferestre ale amfiteatrului erau trase lateral. Ele acopereau complet ferestrele doar când profesorii doreau să proiecteze imagini în dreptul tablei mari, pe o pânză albă, aranjată special pentru acest scop. Una dintre ferestre, cea mai apropiată de tabla din amfiteatru, dădea spre un bloc imens, unde se afla căminul studentelor de la Universitate. Prin fereastra aceea puteai vedea bine ocupantele camerelor și mișcările pline de grație ale fetelor, îmbrăcate foarte sumar în acea zi călduroasă de mai.

Facultatea de Matematică și Fizică era situată în colțul clădirii Universității C.I. Parhon, așa se numea pe atunci, prin anii cincizeci și ceva, colț format de intersecția străzii Edgar Quinet cu strada Academiei. Intrarea în facultate se făcea prin acel colț, după ce deschideai o ușă masivă din lemn, cu mâner mare de metal, rece la atingere. Ușa și mânerul aveau o vârstă venerabilă. Amfiteatrul de la parter poartă numele marelui Spiru Haret, fost ministrul al învățământului și un îndârjit reformator al învățământului nostru, cunoscut matematician și astronom, cu o celebră teză de doctorat în astronomie, obținută la Paris, mult apreciată de marii matematicieni francezi. Teza sa a rămas un reper în istoria astronomiei și în teoria matematică a sistemului

nostru solar. La primul etaj al Facultății se afla amfiteatrul „Negreanu”, iar la etajul al doilea era amfiteatrul „Bacaloglu”.

Toate cele patru amfiteatre ale facultății sunt poziționate în colțul acela al Universității făcut de bulevardul amintit mai sus și de strada Academiei. Cum ziceam, una dintre ferestre dădea spre căminul ocupat de studentele de la Universitate, acest cămin fiind un bloc mai înalt decât clădirea Universității.

Chiar și în anul 1959, circulația pe bulevardul ce a purtat multe nume era intensă, iar zgomotul produs deranja deseori cursurile ținute în amfiteatre. Drept consecință, se închideau toate geamurile, mai puțin cele de la ultimul etaj, etajul trei, unde zgomotul ajungea mult atenuat și nu necesita închiderea geamurilor, mai ales în lunile călduroase.

Facultatea avea mai mulți portari care lucrau în ture. Ei supravegheau intrarea în facultate dintr-o cabină amplasată în stânga de cum terminai urcatul puținelor trepte ce duceau spre cea de a doua ușă mare de intrare în facultate, care era permanent deschisă. Portarii descuiau ușa liftului profesorilor sau altor persoane îndreptățite de a urca cu liftul. Matematicienii erau repartizați la parter. Profesorul Dan Barbilian (poetul Ion Barbu), atunci când intra pe cea de a doua ușă a facultății, cu pletele sale albe ieșite în spate de sub o pălărie mare, o lua vijelios și cu pași repeziți, la stânga cabinei, pe un culoar lung, la capătul căruia se găsea cabinetul Catedrei de Geometrie Diferențială. Își învârtea faimosul său baston în jurul degetului mare al mâinii drepte și bombănea în surdina, pe sub mustața sa stufoasă, vorbe de neînțelese.

Studentii urcau tinerește treptele scărilor ce duceau spre etaje. Unul dintre portari se remarcă printr-un trecut interesant. Se numea „Nea Mitică”. Așa îi spuneau și profesorii și studenții. Era în vârstă, avea părul alb-alb, des, fără chelie, permanent zâmbitor și binevoitor. Te întreba cu respect dacă te poate ajuta cu ceva în situația în care nu erai prea sigur de direcția pe care voiai să o urmezi. Odată am intrat în vorba cu acest simpatic bătrân. L-am întrebat de când lucrează ca portar la facultate. „Tinere, lucrez de pe vremea domnului Spiru Haret. Eram și eu foarte tânăr pe atunci. Domnul ministru venea fix la ora opt fără un minut și, la ora opt fix, intra în amfiteatrul, care astăzi îi poartă numele, unde își ținea cursul. Niciodată nu întârzia. Era ca un ceas, după care puteai să-ți potrivești ceasul tău. Un domn, un adevărat domn! Nu uita să te salute el primul când te vedea. Ce vremuri, tinere, ce vremuri”! mi-a răspuns Nea Mitică cu o voce blândă, cu ochii săi îmbătrâniți parcă și privind înapoi în timp spre vremurile acelea vechi, atât de plăcute și prețioase pentru el. Auzisem și eu, din alte surse,

de precizia profesorului Spiru Haret, cu acea exactitate astronomică, dar și de farmecul cursurilor sale.

Cursurile de Structura Materiei ale profesorului Horia Hulubei se țineau, cu începere de la ora 4 după-amiaza, în amfiteatru situat la ultimul etaj, etajul 3, în podul facultății, cum spuneau studenții. Două ore, cu o pauză între ele, durau cursurile lui H.H., o prescurtare dată numelui profesorului de studenții și de IF-iștii de la IFA Măgurele. Amfiteatrul din partea stângă a etajului era ocupat de Catedra de „Structura Materiei” și acolo își avea cabinetul profesorul H.H. Era un amfiteatru mai mic decât celelalte trei. Băncile formau rânduri lungi aranjate în pantă, cu o cărare la mijloc și trepte. Studenții ocupau locurile aleator, fiecare unde dorea. La intrarea profesorului H.H. ne ridicam toți în picioare, drept semn de respect. Era elegant îmbrăcat și în ziua aceea purta o haină ușoară de vară, de culoare albastru închis, cu o batistă albă ieșind discret din buzunarul de la piept. Cămașa albă, cravata asortată. „Stați jos, tinerilor” ne spunea profesorul îndreptându-se spre catedra lungă. Profesorul H.H. își începea cursul cu un mic rezumat al ideilor predate la cursul precedent, scriind pe tablă, cu scrisul său frumos și clar, formulele principale folosite atunci. Avea o distincție deosebită în felul de a se mișca la catedră. Cu gesturi elegante scria pe tablă relațiile din fizica atomului, subliniind cu o voce calmă importanța lor. Parcă era o poveste spusă cu un ușor accent moldovenesc, accent de care nu se despărțise niciodată. Cursurile sale erau fermecătoare prin felul în care reușea să ne explice și să umple tabla cea neagră cu relații matematice venite din lumea misterioasă a atomilor. Așa ni se părea nouă acea lume invizibilă și plină de taine. Profesorul H.H. ne introducea în această lume, fără grabă și cu multă eleganță. Avea un har deosebit de povestitor. Un talent ce părea să-și aibă rădăcinile în pământul Moldovei, arat și însămânțat de marii povestitori moldoveni pe care noi îi cunoșteam de la lecțiile de limba română din liceu. Farmecul cursurilor era motiv puternic ca studenții să vină cu plăcere la cursurile sale de Structura Atomului și a Materiei. Nu prea se chiulea. De altfel, nici nu se făcea prezența de către asistentul profesorului, care ocupa mereu un loc în prima bancă din fața catedrei.

În acea zi călduroasă și frumoasă de mai, amfiteatrul era plin. Nu știu dacă lipsea cineva. Cursul începuse. La un moment dat, profesorul se oprește, își îndreaptă privirea spre fereastra care dădea spre blocul de care vorbeam mai sus și-i spune asistentului: „Cheamă-l pe Nea Mitică, te rog, să vină aici la mine”. Asistentul s-a executat imediat, iar profesorul H.H. și-a continuat povestirea despre atom. Sosește repede Nea Mitică împreună

cu asistentul, luaseră liftul până la etajul 3, unde eram noi. „Da, domnule profesor, am venit” spuse Nea Mitică. „Drăguță, te rog, ia trage matala draperiile de la fereastra aia prin care se tot uită tinerii noștri, dornici să vadă forme rotunde și frumoase, care se mișcă în camerele de vizavi”. Nea Mitică se duse și trase atent draperiile groase, acoperind fereastra. „Așa,... mulțumesc Nea Mitică” și, îndreptându-și privirea spre tinerii care se uitau pe geam zise: „acum, ia, să fiți atenți la frumusețile atomului”. După îndeplinirea ordinului dat de profesorul H.H., nea Mitică, cu fața luminată de zâmbet, se îndreptă cu pași mărunți, încet și ușor spre ușa amfiteatrului, ca să nu tulbure liniștea clasei, și ieși închizând fără zgomot ușa în urma sa, satisfăcut, probabil, că îl ajutase pe profesorul H.H. să readucă atenția tinerilor care încetaseră – pentru câteva momente – să admire frumusețea atomului în dauna altor frumuseți observate prin geamurile căminului studentesc de peste drum. Cu un gest natural și tipic feminin, colegile noastre chicoteau, acoperindu-și gurițele cu mâna.

Povestea despre atomi, puțin întreruptă de o concurență de frumuseți, a continuat cu același farmec cu care profesorul H.H. îmbrăca această lume nevăzută a atomilor. Cu toții ne-am concentrat atenția în continuare spre atomii care și ei erau rotunzi și grațioși.

UN SFAT DAT DE MOȘ TRAJAN TINERILOR

Exista un autobuz care, în primii ani de existență a Institutului de Fizică Atomică (IFA) – Platforma Măgurele, situat în partea de sud a Bucureștiului, efectua zilnic transportul salariaților. Autobuzul era de tip „ZIS” ceea ce însemna „Zavod Imeni Stalina” – adică „Fabrica Numită Stalin”.

Salariații de la IFA sau „Ifiștii”, cum li se mai spunea, au poreclit acest mijloc de deplasare, „Rumbatron”, iar acest Rumbatron devenise celebru.

Porecla autobuzului s-a născut datorită senzației de scuturătură permanentă resimțită de pasagerii săi în timpul deplasării acestuia, ce-i drept cu totul suportabilă. Uneori, nu puteai, însă, trece în acea stare plăcută de ușoară moțăială în timpul călătoriei care dura aproximativ o oră, așa cum ți-ai fi dorit. Dimineața devreme, „Rumbatronul” pleca de la Universitate, din dreptul intrării în Facultatea de Filologie. Era condus cu mare atenție și grijă de Nea Costică, un om calm, micuț de statură, cu părul de o culoare care bătea spre un roșu deschis. Tot cu terminația „tron”, exista atunci și o cantină, poreclită de beneficiarii ei – „ciorbatron”, amplasată peste

drum de clădirea Direcției IFA, lângă pavilionul „Radiațiilor cosmice”, o clădire construită în întregime din lemn, din motive bine întemeiate. În fine, mai exista și un „ciclotron”, tot cu terminația „tron”, dar aceasta nu era o poreclă, ci era chiar denumirea tehnică dată acceleratorului de particule – „protoni”, „deuteroni”, „alfa”. Și, ca să închei, mai exista și un alt accelerator de electroni – betatron, care nu era o poreclă și, care, spre deosebire de „ciclotron”, a fost conceput, construit și exploatat în întregime la IFA de un grup de tineri ingineri români foarte entuziaști. Și, bineînțeles, era și reactorul nuclear, amplasat într-o zonă mai izolată, înconjurată de o pădurice. Reactorul nuclear scăpase de terminația „tron” în al său nume și nu căpătase nicio poreclă.

„Rumbatronul” a făcut și el parte din acele începuturi ale cercetărilor și ale energeticii nucleare, ale cercetării inițiate la noi și conduse, în anii aceia, de marele fizician – profesorul Horia Hulubei –, secondat științific de profesorul Șerban Titică. Aceste începuturi au fost stabilite de împrejurările istorice ale epocii, care au fost repartizate României, puțin dincolo de decada a cincea și chiar începutul celei de a șasea decade a secolului XX, când începuse să se exploateze intens și dur, lumea atomului și a nucleului atomic, în cele două direcții: civil și militar. Exploatarea atomului pornise și se realiza în două divizări ale lumii – ideologic și teritorial –, adică, în vestul capitalist și în estul comunist. Un rezultat istoric apărut, puțin întârziat, după terminarea aceluia măcel numit WWII – al Doilea Război Mondial.

Asta este povestea autobuzului cu care noi ajungeam la IFA și a poreclei sale asociate.

O altă poveste cu poreclă, cumva corelată cu prima, este despre „Moș Trajan”, poreclă dată de tineri vârstnicului profesor, Traian Gheorghiu. Știa profesorul de poreclă, dar nu se supăra deloc și, nici pe departe, nu se simțea jignit. Dorea să fie și era un fel de bunic al tinerilor atomiști. Ajungea devreme în fața Facultății de Filologie, se suia în „Rumbatron”, ocupa un loc și privea pe geam, dar nu era trist. Știa că în curând urma să aibă loc o mică și plăcută conversație cu tinerii care încercau să ocupe locuri cât mai apropiate de cel al „tovarășului” profesor Traian Gheorghiu, pe măsură ce urcau în autobuz. Conversația dura cam tot atât cât dura și drumul până la IFA, evident, cu micile scuturături de rigoare. Nea Costică conducea foarte atent „Rumbatronul”, deși, autobuzul era, de fapt, cam obosit.

Moș Trajan era permanent înconjurat de tineri, care simțeau o atracție și o caldă apropiere față de profesor. Apropierea era reciprocă. Ne povestea multe și, deseori, ne mai cerea și păreri, de exemplu, cum vedem noi noile

aspecte ale fizicii nucleare etc. Se împăca greu cu dualitatea undă-particulă. O admitea ca ipoteză de lucru, dar nu simțea în el, în ființa sa interioară, existența reală a dualității. „Ori una, ori alta! Mi-e greu să accept o biluță mică, cum este electronul, care să fie în același timp, și biluță, și undă, ondulând veselă în spațiu”, ne spunea. Noi eram mult prea proaspeți în gândirea noastră, pentru a pricepe bine subtilitățile de interpretare ale lumii cuantice și comportamentul acestor mici particule la dimensiuni atomice. Am reținut de la cursurile ținute de profesorii noștri, Horia Hulubei și Șerban Țițeica, faptul că există dualismul în natură, tradus într-un formalism matematic, destul de sofisticat, și că experiența confirmă existența dualismului. În fine,... certitudini și îndoieli.

O discuție foarte nostimă și interesantă cu Moș Trajan începea și se învârtea în jurul sfatului pe care ni-l dădea deseori, nouă, tinerilor, pe parcursul acelei călătorii de o oră. Ne sfătuia convins: **„Tinerete, ascultă pe un bătrân – lăudați-vă singuri, pentru că alții nu vor face asta!”** rostea el calm, puțin apăsător și rar. „Dar, de ce?” îl întrebăm noi. „Pentru că așa este construită lumea”, ne răspundea, continuând să ne argumenteze, glumeț, de unde rezultă această cerință de a ne lauda singuri... El ne-o dădea nouă ca o indicație de viață, adâncă în conținut, un sfat bătrânesc. „Este emanată din structura lumii, a relațiilor dintre oamenii care formează această lume.” spunea Moș Trajan. Mă amuzam și eu, și ceilalți colegi tineri auzind ideea asta.

Târziu am înțeles semnificația profundă a sfatului dat de Mos Trajan. Și utilitatea acestui sfat!

N.B. **Traian Gheorghiu** (născut pe data de 19 februarie 1887 la Craiova și decedat în data de 3 februarie 1968 la București), a fost un fizician și academician român, șeful catedrei de fizică experimentală de la Universitatea București, șef de secție la IFA – Măgurele și bun prieten cu Șerban Țițeica.

DE PAȘTI LA CERNAVODĂ CU TÂNĂRUL MIRCEA ȘI DIRECTORUL NOSTRU

O scurtă povestioară cu Mircea un coleg mai tânăr și cu directorul nostru Nelu V. Era prin anii 80 și ceva. Trecuseră mai puțin de 10 ani de la acea reorganizare agitată din martie 1977, an în care se născuse IRNE-ul (Institutul de Reactori Energetici) și veniseră pe platforma IFA de la Măgurele mai mulți proiectanți de la ISPE/ CNE cu birouri,

planșete și alte instrumente tipice proiectantului profesionist. Se formaseră Compartimentele de proiectare sisteme și componente ale IRNE-ului de la Măgurele – București. Nucleul institutului IRNE, trioul caracteristic întreprinderilor socialiste – directorul general, contabilul șef și inginerul șef precum și alte compartimente din fostul ITN (Institutul de Tehnologii Nucleare) fuseseră deja amplasate de stăpânire într-o pădure frumoasă, crescută pe vârful unui deal, lângă Mioveni. Serpentine asfaltate te ajutau să ajungi la acel vârf. Inexistente înainte, erau special făcute pentru a fi străbătute de autobuzele ce transportau salariații institutului dimineața de la Pitești/ Mioveni și, la terminarea programului, înapoi în Pitești/ Mioveni.

Eram în săptămâna încheiată duminica cu Sfintele Sărbători Pascale. De la stăpânire venise un ordin să fie prezenți la Cernavodă duminică reprezentanți ai proiectării de la Compartimentul de proiectare sisteme IRNE Măgurele. Cei de la butoane erau iritați de slaba prezență, chipurile, a proiectantului pe șantierul de la Cernavodă. Era o mică obsesie ca proiectantul să fie neapărat prezent pe șantier, să nu zacă prin birouri, să fie în mijlocul clasei muncitoare pe șantier.

Noi, în acel moment nu aveam ce face acolo, nu sosiseră încă acele echipamente de automatizare, cablurile nu erau trase încă etc. La acea vreme era în plină construcție ceea ce se numea Unitatea 1. Și care urma a fi formată dintr-un reactor nuclear CANDU 600 și altele necesare producerii energiei electrice. Astăzi, privit din tren, este acel prim joben din dreapta, observabil din trenul spre Constanța pe partea stânga de mers. De, ordinul se execută, nu se discută. Cei de la butoane aveau pâinea și cuțitul în mână. Așa erau vremurile. Și proiectantul, om inteligent, se adaptează mediului, nu avea altă soluție de viață și nici soluție inginerească atunci.

Fuseserăm anunțați de șefii noștri de necesitatea prezenței noastre, duminică, la Cernavodă. Cornel, șeful grupului de „calculatoare de proces” din AMC (Aparatura de Măsură și Control), mă rugase să fac acest sacrificiu. Cu foarte mici mârâieli am acceptat. Mircea fusese desemnat și el din partea celor care se ocupau cu studiul proceselor și automatizarea lor. Nu știu cât a mârâit și el, cu reținerile de rigoare. Era pe atunci tânăr, un inginer foarte apreciat, cu acea mustață unică printre proiectanți, veșnic pus pe șotii, mare amator de bancuri, începând de la cele mai seci și terminând cu cele spuse oral în acele vremi. Un om în care mustea umorul.

Ne-am întâlnit în tren. M-am bucurat să-l am coleg, căci sincer vorbind, nu aveam ce face acolo și trebuia, într-un fel, să trecem peste acele ore de „șantier” impuse de stăpânire. Prin firea și umorul pe care le avea era un excelent tovarăș de „șantier”.

Sosise și duminică. Am mers cu mașina personală la Gara de Nord, dimineața. Am găsit loc de parcare fără dificultăți. La întoarcere aveam s-o folosesc ca să nu mai aștept troleibuzul, care circula rar în acea duminică de Paști. Doream ca după amiază să ciocnesc un ou roșu în familie. Aveam și invitați, speram să beau un mic șpriț rece și să mănânc ceva friptură de miel.

În tren, în acceleratul de Constanța cu oprire la Cernavoda, erau, practic, numai proiectanți de la IRNE Măgurele. Majoritatea plasați în același vagon. Biletele, cu locurile rezervate, au fost cumpărate cu câteva zile înainte de către un coleg însărcinat de directorul nostru cu acest lucru, ca să nu alergăm duminică dimineață pe la ghișeul de bilete al Gării de Nord și, eventual, să pierdem trenul. Venea cu noi și directorul nostru, care ne va conduce cu multă măiestrie pe șantierul de la Cernavodă în acea duminică.

În compartimente începuseră acele jocuri de șeptic cu cărțile etalate pe câte o geantă diplomat. Proiectanții se adaptau repede situațiilor făcând deseori haz de necaz. Partidele de șeptic se jucau la cote încinse. Glume, glumițe cu aprecieri adresate ghinionului unora de a nu prinde o carte bună. Cele două ore de mers trecuseră repede, precum stâlpii văzuți prin geamul trenului în deplasarea lor în sens opus.

Ieșisem pe culoar să fumez un „Carpați”. Ieșise și Mircea în același scop.

– Îl salut cu un salut de dimineață pe reprezentantul domnului Cornel, îmi spuse Mircea, cu un zâmbet șugubăț ducând degetul arătător spre tâmpla dreaptă.

– Vă contrasalut și eu, domnule Mircea, i-am răspuns. Frumoasă dimineață, să vedem mai departe cum o să fie, poate prindem acceleratul de întoarcere mai devreme. Vreau să mai apuc ceva și din ziua de azi, prima zi de Paște.

– Sunt sigur, spus Mircea. Este imposibil ca directorul nostru să nu găsească o soluție.

– Bine, atunci îmi agăț speranțele în cuiul bătut de directorul nostru și de voia bună a matală.

Între mine și Mircea era o diferență de vârstă de circa 12 ani. Mi se adresa, când ne salutăm, cu „domnule”, considerând că așa este corect. Mă rog, dacă așa considera Mircea. Și lui Cornel i se adresa prin „domnule”. Toțiăștia mai „bătrâni” făceam parte din acel grup care se ocupa de „calculatoarele de proces” ale centralei CANDU 600, proiectul '79. Noi, „bătrâni” din AMC, aveam vârste apropiate, poate Cornel era puțin mai în vârstă cu doi sau trei ani. Proveneam din vechea IFA care a fost destrămată în martie 1977 și am fost integrați în atelierul AMC (Aparate

Măsură Control) aparținând Compartimentului de proiectare sisteme IRNE Măgurele – București, avându-l director pe Nelu V.

La sosire în Cernavodă, la ieșirea din gară, ne aștepta un autobuz care ne-a dus la șantierul Unității 1. Am ajuns repede pe șantier. Există acolo o baracă destinată proiectanților IRNE. Iarna era îngrozitor de frig în ea. Azi nu, era o splendidă zi de primăvară. Nu încăpeam cu toții. Intram pe rând să ne depunem lucrurile de care nu aveam nevoie în mersul nostru pe șantier. De regulă au fost pachetele cu mâncare – ouă roșii, cozonac, aduse de acasă. Multe pachetele au fost desfăcute în tren în acele două ore de călătorie spre Cernavodă.

Directorul nostru, ne adună în semicerc în fața barăcii.

– Fiți vă rog atenți la ce vă spun, să fim eficienți, doar ne pretindem proiectanți. Sper să încheiem cu bine statul aici. Erau cuvintele introductive adresate celor veniți în acea duminică la Cernavodă înainte de a o porni, pe jos, spre jobenul Unității 1. Și continuă:

– Mircea, te rog, adu acele suluri cu desene din baracă. I se adresă directorul nostru tânărului și simpaticului inginer Mircea care execută prompt cerința și, în scurt timp, apărură cu brațele încărcate cu suluri. Erau acele suluri tradiționale atât de obișnuite în activitatea de proiectare, ele fiind o unealtă și ghid pentru proiectant.

– Luați fiecare un sul, eventual două, ni se adresă în continuare directorul nostru.

– Așa la întâmplare? se auziră voci.

– Vă rog, fără comentarii. Faceți ce vă spun, le răspunse calm Nelu V. celor curioși de modul în care se împărțeau sulurile.

Și așa grupați, se porni spre jobenul Unității 1, fiecare cu cel puțin un sul sub braț. Mergea la un pas liniștit, fără grabă, întregul grup spre joben, cu directorul nostru în frunte. Eu îl aveam alături pe Mircea. La un moment îl întrebai pe tânărul inginer:

– Ce are în cap Nelu?

– Nu vă faceți probleme, știe dânsul. Este hârșăit prin problemele astea. Poate că nu l-ați văzut ce roșu vine din blocul turn după o ședință cu marele președinte M. Și nu se descarcă pe noi, îmi spuse tânărul Mircea.

În glumă, printre proiectanți, se zicea că vine „de la Nufărul” ori de câte ori ieșea din blocul turn și că, de enervare, era roșu la față. Dar nu-și descărca nervii pe supușii dânsului din compartimentul al cărui director era.

Ne-am plimbat astfel cu acele suluri, mai intram în joben, mai ieșeam din el, îl ocoleam, oprindu-ne din când în când. Unii desfășurau sulul

și se uitau pe hârtia, trasă la ozalit, ținută de capete și de alt ins, alături de alții care întindeau sulul derulându-l complet la indicația directorului nostru. Privit de la distanță, acest grup părea cuprins de o activitate intens desfășurată de oameni care tot derulau câte un sul, ca apoi să-l strângă la loc, discutând între ei. Sigur eram urmăriți, observați, de la distanță, de „ginitorii” lui „Dincă te leagă”, cum fusese botezat de masele populare. Da, acest Dincă fusese pus de Șeful cel mare să urmărească lucrările de la Cernavodă. Era foarte probabil ca acest bulldog al Șefului să fi fost cu ideea excursiei noastre, de Paști, la Cernavodă.

Așa ne-am plimbat ore bune în acea dimineață de duminică în jurul jobenului. La un moment dat vine cineva, în pas grăbit, spre directorul nostru și îi șoptește ceva la ureche. Nelu V. se luminează brusc la față.

– Gata băieți, s-a terminat. Haideți la baracă. Plecăm acasă!

Mare a fost directorul nostru Nelu V. cu aceste suluri plimbate în jurul jobenului Unității 1! Mă gândeam așa și admiram soluția complet lipsită de farmec ingineresc, dar pe măsura celui care a provocat excursia în prima zi a acestei mari sărbători. Inginerește vorbind fusese o deplasare absolut inutilă.

Mircea îmi făcu cu ochiul și îmi spuse din nou:

– V-am zis eu că directorul nostru găsește soluții, chiar dacă nu sunt ingineresti...

– Da, tinere, uraaa și la gară! Să ciocnim ouă roșii și acasă, i-am replicat tânărului inginer Mircea.

Excursia trebuia să aibă un „happy end”. Era prea frumoasă acea zi ca să fie altfel, cu un soare calduț de primăvară ce te bătea pe spate. Eu și tânărul Mircea repede am adoptat un pas foarte vioi în direcția acelei prăpădite barăci IRNE de pe platforma șantierului Unității 1 de la Cernavodă.

Se zvonea că, după 1989, în detenție, *Dincă te Leagă* ceruse Biblia și că o studia intens. „Mai bine mai târziu decât niciodată”, am putea spune.

O AMINTIRE DIN ANUL 1987 – MICUȚELE JAPONEZE

Eram la New York, în vara lui 1987. Am prins un august foarte cald aici. Făcusem o escală la New York, venind de la Toronto. Terminasem treaba cu modificările executate asupra programelor centralei. Canadienii schimbaseră tipul calculatorului și trebuiau făcute neapărat adaptări în programele care controlau sistemele majore de proces din centrala

CANDU 600. La noi în țară începuseră să se exercite presiuni venite de sus, din sferele puterii, conform cărora centrala trebuia terminată și dată în funcțiune la Cernavodă. Era o grabă ciudată, poate generată de o presimțire a venirii aceluia 1989.

Înainte de a lua avionul spre București, aveam trei zile absolut libere să hoinărim prin New York și să facem mici cumpărături. Banii personali erau foarte drămuți de fiecare membru al grupului. Printre alte activități, fiecare dorea să-și cumpere ceva electronice, iar colegii canadieni ne asiguraseră că la New York acestea erau ieftine. Eu îmi doream în primul rând un calculator electronic, mic, de buzunar. Toate prăvăliile de electronice ofereau așa ceva. Eram destul de nehotărât și dezorientat. Am intrat și am ieșit, nici eu numai știu de câte ori, din magazinele acestui mare oraș. Mă zăpăcise varietatea produselor electronice. Concurența era dură aici și mi se părea a nu fi o simplă glumiță acel „care pe care” sugerată de varietatea ofertelor.

Eu venisem dintr-o țară unde varietatea produselor și a ofertelor era complet necunoscută. Poate doar la talcioc mai exista ceva varietate, dar de vechituri. Aici, nebunie curată! Am observat, în această hoinăreală prin magazinele cu electronice, niște calculatoare de buzunar cu fotocelule. Tare mi-aș fi dorit așa ceva! Să nu mai am bătaie de cap cu descărcarea bateriilor, cu căutarea și găsirea lor în magazinele Bucureștiului și să nu mai port mereu încărcătorul după mine. Doream unul care să conțină operațiile aritmetice elementare și să poată reține în memoria calculatorului numerele în socotelile tale, afișate pe micuțul ecran, pe care să nu mai fii nevoit să le scrii pe o hârtie, pentru ca apoi să le introduci din nou.

Acasă, aveam un calculator de buzunar, un „Texas Instruments”, sofisticat, cu o mulțime de funcții. Știa să facă și calcule statistice și chiar era programabil. Era o bijuterie și mă satisfăcea complet. Avea, însă, un mic dezavantaj: trebuia să car mereu încărcătorul după mine. Încărcătorul mi-l făcuse un inginer, extraordinar de bun meseriaș – inginerul Mihai, mână de aur, cum era considerat la reactorul nuclear de la Institutul de Fizică Atomică de la Măgurele.

Am intrat la nimereală într-o mică prăvălioară de electronice și începusem să mă uit la calculatoarele de buzunar, expuse. Mă urmărea atentă o mică japoneză. O tânără, mică de statură, cu un păr negru, caracteristic japonezelor și cu doi ochi negri. Bineînțeles, bretonul de pe fruntea ei nu lipsea.

M-a lăsat să privesc produsele ceva timp. Nu m-a deranjat deloc. La un moment dat, fără să am impresia că și-a pierdut răbdarea cu indecizia

mea, mă întrebă dacă mă poate ajuta cu ceva. I-am explicat mai amănunțit ce caut, un ceva care să fie mic, de pus în buzunarul de la pieptul hainei, cu fotocelule. Își înclina ușor capul spre mine. Probabil, micuța japoneză dorea să exprime prin acest gest făcut cu delicatețe faptul că intuise ceea ce doresc, intrând în prăvălioara lor. Dispare după o perdeaua unei uși din spatele tejghelei și revine după puțin timp, ținând în mână ei dreaptă un mic obiect, asemănător unei mici cărțițele, cu coperti învelite în piele și, deschizând acea micuță cărțiță, mă întreabă dacă mă satisface așa ceva. Da, era un calculator micuț, cu celule, care se plia și se închidea, așa cum îmi doream: simțeam că m-a ghicit de cum am intrat în prăvălioara lor. Parcă îmi citise gândurile ocupate cu acea obsesie nevinovată de a avea un calculatoareș, micuț, pliabil, alimentat cu energie luminoasă. A început să-mi explice, cu o voce de copil, calmă, cu mișcări delicate ale degetuțelor, cum funcționează acea mică minune. În acel moment mă simțeam cuprins de o ciudată trăire, parcă o teleportare într-o lume mititică, micșorată de cineva cu multă grijă. O prăvălioară, o micuță japoneză, mânuțele ei cu degetele fine, calculatoareșul. Totul la diminutiv. Mișcările firești și line ale degetuțelor ei, pe una dintre suprafețele pliabile ale calculatoareșului, făceau să apară pe micuțul ecran, pe rând, cifrele numărului generat în urma unei operații aritmetice. Totul parcă se petrecea într-un univers micuț. O senzație plăcută. N-am mai avut-o! Micuța japoneză îmi zâmbea tot timpul, dar nu cu acel zâmbet comercial obișnuit, afișat aici, din considerente negustorești, ci cald și amabil. Eram încântat. I-am spus că îl cumpăr și am întrebat cât costă. Mi-a spus un preț foarte convenabil, mi s-a părut mie, care mă tot gândeam la acea economie cu care plecasem de la bun început în acea zi, în care intenționasem să mă dotez cu un calculator de buzunar. „O clipă, vă rog”, spuse ea și dispăru iarăși după acea perdeaua. A revenit, însoțită de o altă japoneză, o doamnă, la fel de micuță, probabil mama ei. Am salutat-o dând ușor din cap și spunându-i că doresc să cumpăr calculatoareșul. Nu știu ce au discutat cele două după perdeaua, dar, doamna, cu un gest foarte natural și plin de amabilitate, mi l-a întins și mi-a spus că este un cadou din partea lor. M-au luat prin surprindere gestul și vorbele acestor două japoneze micuțe. Am încercat să refuz, accentuând că eu vreau să-l plătesc. Nu s-au lăsat convinse și m-au întrebat de unde vin. „Din România”, le-am răspuns. „A, daaa”... spuse doamna cu o voce puțin stinsă și îmi puse în mâna calculatoareșul. „Păstrați-l, vă rog, să fie o amintire că ați fost la noi”. Eram puțin zăpăcit de această amabilitate orientală. Nu am mai lungit vorba, le-am mulțumit foarte mult, poate cu un gest stângaci comparativ cu gesturile lor delicate și am ieșit. În stradă mă tot uitam la

bijuteria aceea electronică primită cadou, începând să mă joc și să fac mici calcule, mergând încet sub soarele fierbinte de august ce se abătuse asupra New York-ului anului 1987. Eram fericit. Găsisem ceea ce căutasem atât de insistent.

Ori de câte ori fac calcule cu acest mic calculatoaraș, îmi amintesc de micuțele japoneze. Și asta chiar după mulți ani scurși de la această întâmplare.

AMINTIRI DESPRE VARIETATEA MUȘTARULUI ÎN CANADA CARE M-A ZĂPĂCIT ÎN 1987

Spunea undeva și cândva Balzac: „Problema vieții nu constă în durata ei, ci în calitatea, varietatea, diversitatea și cantitatea senzațiilor trăite”.

Aveam să constat în Canada existența varietății încercând să-mi satisfac o dorința nevinovată. Dorința s-a suprapus, într-un mod ciudat, peste obișnuințele adânc înrădăcinate în mine de mediul din care veneam. Și astfel am avut parte de o mică trăire într-o localitate de provincie din Canada numită Mississauga, apropiată de Toronto. Într-o zi de vineri spre seară, în plină vară a anului 1987, se născuse în mine un dor insistent pentru un borcan cu muștar.

Dorința este o poftă a sufletului. Este o aspirație a ta spre binele tău pe termen scurt sau lung. Ea depinde de realitatea în care aspirația își desfășoară aripile și zboară ca un uliu în căutarea prăzii. Uliul are libertatea dată de natură și știe ce caută din instinct. Dar tu știi să cauți? Mama Natura nu te-a înzestrat cu acest instinct. Constați apariția dificultăților generate de realitatea în care cauți, de varietatea realității. Varietatea se ridică ca o barieră în calea efortului tău în căutarea lucrului dorit. Dorești un lucru, dar știi să-l identifici în varietatea în care te miști și care te zăpăcește?

După nume, localitatea Mississauga nu are origini britanice. Și nu este singura localitate cu nume lipsită de sonorități europene. Originea i-a fost stabilită de niște triburi indiene cu mult înainte de sosirea britanicilor prin acele locuri.

În Mississauga, în locul numit Sheridan Park, își avea sediul o filială a AECL-ului (Atomic Energy of Canada Limited), la primul etaj al unei drăguțe clădiri doar cu 3 etaje. Era locul unde activau inginerii canadieni în cadrul Proiectului 79 al Unității 1 destinat centralei CANDU 600 de la Cernavodă. La parter, exista și ceea ce ei numeau „Cafeteria”. Nu, nu o cofetărie, ci „împinge tava”.

În Mississauga, clădirile aveau câteva etaje. Clădirile erau despărțite de mari distanțe și pajiștile de iarbă între ele formau un splendid covor verde, moale, cu alei parcă desenate pe covor. Privind covorul, aveai o reținere să-l calci, deși nu exista nici o plăcuță avertizoare, înfiptă în covor, de interzicerea pătrunderii în acel spațiu verde. Era și păcat de frumoasa iarbă, stropită de roua dimineții, să fi fost strivită sub talpă de pantof.

Trecuse de amiază și tocmai luasem masa de prânz, la parter, la acel „împinge tava”. Gândul îmi mergea acum spre un borcan cu muștar pentru cină. Îl doream pur și simplu și dacă era amestecat și cu hrean, însemna o sară fericită pentru mine. Cina mi-o imaginam ca fiind formată din niște crenvurști, fierți, unși cu un muștar bun. Muștarul și crenvurștii trebuiau însă cumpărați la întoarcerea spre casă.

Se terminase programul. În drum spre blocul nostru decid să-mi realizez dorința. Între sediul AECL-ului și „satul” Clarkson, erau cam cinci kilometri. În Clarkson, loc cu rezonanțe britanice, erau două blocuri cu 10 etaje în care grupul nostru, de șase inși, închiriasse două apartamente. O doamnă tare simpatcă, secretara filialei AECL-ului din Sheridan Park, ne-a ajutat substanțial recomandându-ne proprietăresei a două apartamente pe care, până la urmă, le-am închiriat.

Ajuns în Clarkson, am intrat într-un „supermarket” din așa zisul „sat” Clarkson Village. Satul, în sens canadian, era o mică localitate anexă la Mississauga. Era prima mea vizită într-un „supermarket”. La București știam doar de „Alimentare” și „Aprozare”.

La intrare, am ales un căruț de împins în care îți puneai produsele dorite. Am luat unul ca să mă pot sprijini în el, așa, din când în când. Plus, îmi plăcea ideea de a împinge la el. Nu doream să am senzația unui cumpărător doar cu un borcan cu muștar într-o mână și în cealaltă mână niște crenvurști în pachetele de țiplă mergând spre casă pentru a plăti. Toți canadienii împingeau cărucioare umplute bine cu produse. Era vineri, o zi înainte de weekend. Marea problemă, apărută instantaneu în momentul intrării în acel „supermarket”, fusese localizarea raftului cu produsul dorit de mine. Existau multe indicatoare și eu nu eram obișnuit cu terminologia de băcănie în limba engleză. Făcând o serie de zig-zag-uri am nimerit, în fine, la raftul căutat. Dar, surpriză..... Era foarte lung și umplut cu zeci de borcane, fiecare cu alt tip de muștar. O adevărată expoziție de varietăți de muștar.

– Am încurcat-o. Era prima senzație neplăcută avută în acel supermarket.

Știam despre identificarea unui obiect aflat într-un șir de obiecte prin rețete numite algoritmi de căutare. Asta în teorie. Dar aici? Am luat-o bătrânește, borcan cu borcan, la rând. Intervenea o dificultate neașteptată. Etichetele erau scrise cu denumirile comerciale și undeva, pe etichetă, mai scria și ceva legat de compoziție. Dar engleza mea de băcănie nu funcționa. Oprind căutarea, am ales un borcan zicându-mi: „fie ce o fi”! Am pus alesul în cărucior și am continuat împingerea acestuia printre rafturi pline cu produse cu etichete foarte colorate. Am găsit și niște crenvurști, dar din nou apărea varietatea. Treaba începuse să mă obosească.

– Altă problemă de alegere!

Am folosit mai mult palparea ambalajului de țiplă transparentă orientându-mă și după culoarea conținutului.

Am găsit și niște ceapă și niște roșii, în alt raion, fără dificultăți de alegere. Acasă voi constata că mă păcălisem cu roșiile. Nu aveau deloc gust. Parcă mestecai plastic. Nici drese cu piper sau alte mirodenii puternice nu puteai schimba roșiilor acel gust. „Erau prelucrate genetic sau știu eu cum au fost crescute și udate?!” mă gândeam. Ca aspect, foarte drăguțe. Drăgălășenia lor m-a înșelat. Nu mai cumpăr roșii. Cât am stat în Canada încetasem să-mi mai bat capul cu asemenea probleme. N-am mai cumpărat pur și simplu roșii. Punct. Cu pepenii am pățit la fel. Și pe ei i-am eliminat de pe lista dorințelor. La noi, când le găseai, destul de rar, la piață sau la „Aprozar,” roșiile și pepenii aveau gust. Era un micuț avantaj față de această prezență spre vânzare a unor roșii și pepeni cu gust de plastic. Mai târziu am aflat că existau în sectorul de produse ecologice, la prețuri ceva mai ridicate, roșii și pepeni cu gust autentic. Cum s-ar spune: „Dai un ban și stai în față”.

Stingerea unei dorințe înseamnă mai puțină suferință. Cu cât ai mai multe dorințe neîndeplinite, suferi mai mult. Este o învățătură budistă: să-ți gonești dorințele din tine ca să nu suferi. Mare acest Buhda.

Am ajuns la ghișeul casei și am plătit „cash”. Nu prea se obișnuia așa ceva în Canada. S-a cam uitat la mine casierița, la căruciorul meu gol și la plata cu banii jos. Mirosise că nu sunt din partea locului. Nu mi-a spus nimic, mi-a zâmbit comercial cam strâmb și mi-a urat o seară bună.

Tot de la ea am luat și o pungă cu niște reclame imprimate, viu colorate, în care am introdus produsele cumpărate. Am părăsit acel imens magazin. Se înserase deja bine. În afara supermarket-ului, o parcare imensă, plină de mașini. Doar era vineri. În parcare, canadienii tot îndesau în portbagajele mașinilor lor pachete, pachetele, pungi și punguțe etc. Doreau să încheie problema cumpărăturilor ca să dispună complet de zilele de sâmbăta și

duminică. Mai târziu m-am dumirit că ei se deplasau doar cu mașina. Chiar dacă era vorba să-și cumpere numai un pachet de țigări.

Blocul în care alesesem să stăm, eu, Cornel și Ilie nu era departe. Intrarea în bloc se făcea prin tastarea unor numere, codul tău de intrare. Tastatura era montată pe perete, în dreptul ușii de intrare în bloc. Trebuia tastată o combinație de numere știută numai de tine, aleasă odată cu cheile apartamentului în momentul închirierii. Codul trebuia să-l ții minte. Dacă îl uitai rămâneai afară. Am ales o combinație imposibil de uitat, primele cifre din numărului PI. Este cel mai popular număr prezent în tehnică, acolo unde este vorba de vibrații, cu o prezență obsesivă în orice formulă. Te miră prezența acestuia, prins acolo parcă cu lipici de cea mai bună calitate. Și în matematică apare, dar mai sporadic. Lumea crede că domnește în matematică. Fals. O fi fost el primul număr stabilit cu aproximație de grecii antici, Arhimede cu ale lui cercuri, dar apariția lui PI nu este așa de bine remarcată ca în tehnica vibrațiilor. Numărul PI mi-a plăcut din copilărie. L-am ales drept cod de intrare în bloc. Nu aveam cum să-l uit.

În București, nici pomeneală de asemenea tehnici digitale prezente la intrările în blocuri. Poate doar la Banca Națională. Eram încă în 1987.

Liftul m-a purtat la etajul dorit. Nu mai țin minte etajul la care era apartamentul închiriat de noi. Am deschis ușa apartamentului, am intrat, am pus cele cumpărate pe masă din bucătărie și m-am dus să mă schimb, să mă fac comod.

Îmi imaginam cina având imaginea crenvurștilor cumpărați, fierți acum, puși pe o farfurie, pe care îi voi mânca asortați cu acel muștar ales de mine. În acea seară de vineri o să constat cu surpriză roadele efortului depus alergând printre varietățile de muștar expuse la vânzare în borcane cu etichete pe care erau înscrise informații neînțelese și ignorate de mine.

Bucătăria avea mult spațiu. Spațiu umplut cu o măsuță cu trei scaune cu spătar, dispozitivul de gătit, de spălat vase, rafturi și dulăpioare. Bucătăria era complet utilată cu instrumente folosite pentru prepararea bucatelor – oale, crăticioare, căni, farfurii; în sertar furculițe, cuțite, linguri și lingurițe etc. Când spun dispozitiv de gătit, nu mă gândeam la cuvântul aragaz. În Canada nu se foloseau gaze pentru alimentarea mașinilor de gătit. Totul era electrificat, baza era energia electrică, foarte ieftină și din belșug. Și trebuie să adaug siguranța în exploatare. Plita electrică, cuptorul electric, mașina de spălat vase, formau esența unei bucătării canadiene la bloc. Bucătăria avea și senzor de fum, care activat, scotea un sunet foarte ascuțit de te înnebunea și care te putea trezi repede din cel mai adânc somn. L-am testat în glumă cu fum de țigară pufăind în el câteva rotocoale. A

început să țipe de mă dureau urechile. Bine că am știut de unde să-l opresc rapid. Am fost inspirat când încercasem, în prealabil, modul de oprire al alarmei de fum.

Am fiert crenvurștii într-o mică crăticioară. I-am scos cu multă precauție și i-am așezat pe farfurie cu mare plăcere. Sosise un momentul deosebit, momentul deschiderii borcanului ales de mine din acea diversitate obositoare de muștar. Resimțeam încă în mine oboseala pricinuită de identificarea muștarului, acțiune încheiată până la urmă cu o alegere la noroc.

În acel supermarket, obosisem să văd atâtea variațiuni pe tema muștarului. În București treaba era simplă. Nu exista decât un singur fel. Nu pierdeai nici un minut cu alegerea acestuia. Aici, lucrurile stăteau altfel. Aveai nevoie de imaginație și timp de citit etichete. Erai nevoit să depui un efort ca să-ți stabilești concret ceea ce dorești. În această țară, Canada, prezența diversității în mărfurile expuse spre vânzare te face să consumi timp, să muncești pentru identificarea mărfii dorite. Varietatea îți zăpăcea gândirea. Ea trebuia folosită și la asemenea treburi, dacă doreai să fi fericit cu cele alese de tine. Regretam acel unic muștar din „Alimentara” mea din București. Până la urmă, alegerea s-a bazat pe inspirație, pe noroc.

Am deschis borcanul și am mirosit muștarul. Nu erau semne de îngrijorare. Am luat o linguriță, am scos din borcan puțin muștar și l-am pus în farfurie.

– Ei, hai să-l gust. Și... dezamăgire. Pe loc mă cuprinse o stare de fleșcăială, noroc ca stăteam bine pe scaun...

Avea un gust greu de acceptat, ceva dietetic, fad, bătând spre un ușor dulce, un gust la care nu mă așteptam și care nu intra în colecția mea de gusturi.

– Cum o să mâzgălesc cu așa ceva bunătatea de crenvurști!

Mie îmi plăcea un muștar vioi ce îți pișca puțin limba. Nu mai spun când găseam muștar cu hrean. O mică paranteză: destul de rar dădea peste mine acel noroc. În București, exista doar muștarul standard, acceptabil, folosit la orice restaurant, bodegă, sau terasă. Dar acest muștar cu gust dietetic, nici cu hrean, dacă amestecai această ciudățenie peste care am nimerit, nu puteai să dregi gustul îndreptându-l spre ceva acceptabil. Cu ceva efort, m-am împăcat cu gustul fad și am mâncat fără entuziasm bieții crenvurști fierți, care așteptaseră și ei să fie unși cu ceva mai bun.

La sfârșitul mesei am aruncat borcanul, încă plin cu acel muștar idiot, în punga de gunoi atașată pe partea internă a ușiței unui dulăpior din bucătărie.

– Nu am noroc și nici inspirație la alegerea unui varietăți de muștar care să-mi satisfacă gustul. Mă gândeam stând supărat pe scaun cu

privirea în gol îndreptată spre acea farfurioară în care fuseseră crenvurștii. Entuziasmul meu de început ajunsese la cote minime.

Nu eram obișnuit încă cu ceea ce însemna varietatea unui produs pus spre vânzare și sigur nu înțelegeam libertatea și responsabilitatea ta de a-l alege odată ieșit la cumpărături.

Acea seară nu am uitat-o ușor. A fost o seară fadă, precum gustul muștarului. O seară ratată cu o cină ratată. Nici privitul la televizor, cu zecile de canale, nu m-au repus pe linia de plutire. Până la urmă m-am culcat și bine am făcut. Am adormit repede, fără vise și fără vreo dorință.

Dimineața, sâmbăta, mă gândeam că mi-ar fi fost aproape imposibil să apelez luni la ajutorul colegilor canadieni din laborator. Și nu din jenă.

– Cum să le explic lor și să-i fac să înțeleagă gusturile mele în materie de muștar și să le spun că eu nu prea sunt de acord cu diversitatea tipurilor de muștar practicate în Canada?

Mi-am dat seama că diversitatea, varietatea, este aici un aspect esențial al societății în care se mișcă și respiră acești canadieni. Nu prea am făcut față acestui aspect – veneam din altă societate. Era firesc să nu percep încă esența unei economii plină de varietăți cu a ei lege a cererii și ofertei etc. O economie cu aceste caracteristici nu exista la noi în acel 1987. Pur și simplu îmi era dificil să mă obișnuiesc în câteva ore cu așa ceva.

Varietatea este condimentul vieții, care-i dă gustul, spunea un american, îmi scapă numele. În acele vremuri, noiăștia din părțile răsăritene ale Europei, prinși și trăiți într-o utopie, nu prea înțelegeam semantica unui asemenea text. Varietatea și diversitatea, ca una din fundamentele unei societăți, fuseseră împinse mult spre marginea lumii în care trăiam. În timpul copilăriei și tinereții mele auzisem deseori că varietatea și diversitatea sunt inutile – niște mofturi burgheze. Am fost crescuți și educați într-un mediu în care condimentul vieții era prezentat ca fiind credința în acea lume nouă care se tot construia având la baza o utopie. Fără varietatea și diversitatea produselor din magazine și posibilitatea de a alege prea mult. Primeam de la Stat cam tot, el era marele nostru planificator și în materie de gusturi nu era prea mult loc pentru a alege. Eram în întregime nivelați, pe dinăuntru și pe dinafară. Diversitatea și varietatea fuseseră tocite cu multa grijă.

Astăzi, în 2020, dacă cineva mi-ar solicita o părere despre o societate cu o economie de piață i-aș răspunde: atenție, există multe varietăți de muștar, în borcane, scoase la vânzare în magazine și te poți încurca în alegere. Ai toată libertatea de a alege. Trebuie să depui efort, să înveți să cauți lucrul dorit. Și dacă nu știi, învață să cauți ca să nimerești peste muștarul tău preferat. Nu aștepta ca statul să-ți rezolve problema. Alegerea unui borcan

de muștar nu este ceva banal dacă nu ai educația pregătită pentru așa ceva. Poți merge și la noroc. Alegerea este responsabilitatea ta.

Consecințele trebuie să le suporti cu speranța unei alegeri mai bune în viitor. Este valabilă generalizarea și pentru multe alte trăiri într-o astfel de societate.

SCURTĂ VIZITĂ ÎN HARLEM ÎN VARA ANULUI 1987

Lângă un radiocasetofon din care se auzea muzica dată cam tărășor erau așezați, pe două scăunele cu trei piciorușe, doi locuitori tipici ai Harlemului din New York-ul anului 1987. Doi negri tineri, cam la vreo 20 și ceva de ani. Unul din ei ne-a văzut. Să îl numim *Jim* în această povestioară. Jim s-a ridicat ușor, cu mici ondulații ale corpului, nu cumva să-și rupă vreun oscior din corp, s-a îndreptat alene spre noi și ne-a făcut semn să ne oprim. În mână dreaptă ținea o pungă de hârtie deschisă în partea de sus.

– Cornele am încurcat-o! Ne-au spus canadienii să nu intrăm aici. Ce-o fi vrând ăsta de la noi?

– Stai liniștit, o să vedem ce vrea, îmi șopti Cornel

– Cum să stau liniștit? Am la mine toți banii pentru cumpărarea unui radiocasetofon cu ceas, care să mă trezească automat, dimineața. Și știi cât îmi doresc așa ceva...

Jim se apropie de noi, legănându-și șoldurile. Se opri în fața noastră și ne întrebă:

– Ce fac băieții? Bine?

– Da, mulțumesc bine, răspunse Cornel.

Jim începuse să agite punga pe care o avea în mână, care acum era deschisă bine. Ne invita să băgăm ceva în ea și chiar ne arăta direcția spre deschiderea pungii cu arătătorul celeilalte mâini, cu un gest destul de energic.

– Ce vrea ăsta? îl întrebai pe Cornel.

– Hai, îndrăzniți, nu vă faceți că nu înțelegeți!

– Ceva dolari? întrebai eu

– Da ce credeți, bobite de cafea? Și Jim aștepta rânjind spre noi, privindu-ne cu ochii mari deschiși, ațintiți spre noi, ca două faruri.

– Am încurcat-o Cornele! I-aș băga un dolar-doi în pungă, dar toți banii mei, cu mărunțiș cu tot, sunt bine înveliți, făcuți sul și puși în buzunarul pantalonilor. Dacă îi scot, o să vadă că avem ceva bani și va începe buzunăreala.

Amicul lui Jim se sculă și el de pe taburetul de lângă radiocasetofon și se îndreaptă spre noi. Scuturând în continuare punga, figura lui Jim se transformase într-un semn de întrebare și ne zise:

- Hai, îndrăzniți o dată!
- Știți, începu Cornel timid, noi suntem săraci, venim dintr-o țară care nu este bogată, suntem din România!
- De unde? întrebă Jim. Figura i se transformase complet și făcu o grimasă care exprima mai curând dispreț, decât mirare. România comunistă?
- Da, răspunsei eu, dacă nu vă este cu supărare. Și nu avem nici bani, suntem săraci. Poate ar trebui ca dumneavoastră să ne dați ceva ca să putem și noi vizita cartierul Harlem.

– Ceee?

Jim se electrizase în câteva secunde. Fața i se transformase într-un dispreț profund. Cu gura aproape închisă ne spuse sâsâind prin buzele sale groase de negru:

- Idioților, cărați-vă repede de aici! Acum, ați înțeles?

Ne-am conformat imediat îndemnului și am luat-o cu un pas nespus de vioi spre direcția de unde veniserăm. Nu știam altă direcție. Distanța cea mai scurtă este cea pe care o cunoști și pe care ai parcurs-o cel puțin odată.

– Cornele, am scăpat ieftin de acești doi negrișori. Poanta aia cu săraci dintr-o țară comunistă, ne-a salvat. Sărăcuții de ei, nici nu știau că în România nu s-a trecut încă la comunism și că se mai lucrează la ceva dezvoltări multilaterale. Dar, ce să explici cretinilor? Hai, să dispărem de-aici. Pentru prima oară, în viața mea, am fost făcut idiot. Am fost făcut în multe feluri, dar idiot nu. Urechile mele au auzit-o și pe asta, aici în New York, în Harlem. Dar nu mă simțeam deloc idiot, nici eu, nici colegul meu, Cornel. Împreună pătrunseserăm, însă, fără să vrem, pe teritoriul Harlemului, teritoriul acestui Jim și al amicului său. Am fost înțelepți, am ascultat îndemnul dat de Jim și ne-am cărat rapid. Colegii canadieni, cu care am lucrat în laboratoarele AECL-ului (Atomic Energy of Canada Limited) din Mississauga de lângă Toronto avuseseră dreptate când, la plecare, ne spuseseră să nu ne aventurăm în Harlem. Nu i-am luat în seamă și abia după pățania asta am înțeles, la modul cel mai concret, substanța sfatului lor,

Drept încheiere câteva banalități privind documentarea în trecut și azi

A te plimba prin New York fără pregătiri prealabile, făcute printr-o documentare temeinică, este o aventură, poate chiar o aventură periculoasă. Este o constatare banală dar cât se poate de reală, adevărată în trecut cât și în prezent. De unde posibilitatea documentării la noi, în 1987? Nici vorbă!

Eram în anii de zidire a societății într-o dezvoltare 3D având drept fundație o utopie și asociată cu o sumedenie de restricții, lipsite de logică, impuse de cei aflați la butoanele puterii. Informațiile erau pitite cu grijă, ele erau picurate majorității cu pipeta. Celor de încredere, dată cu lingurița. Și dată cu polonicul, numai acelor tovarăși de mare încredere.

Astăzi, obținerea unui plan sau a unei descrieri a acestui mare și fantastic oraș, numit New York, este ceva banal. Poți beneficia din plin de evoluția tehnologică digitală pătrunsă și la noi și de dispariția restricțiilor de atunci. Informații despre New York... le găsești pe net prin câteva click-uri executate cu „mausul” calculatorului tău de acasă stând comod într-un fotoliu și jucându-te cu motoare de căutare. Atunci, însă, eu și Cornel ne bazam doar pe intuiție, pe ceea ce am apucat să ne informăm și, pe ideea, că orașul este construit având drept caracteristici: paralelismul, perpendicularitatea străzilor și denumirea multor străzi prin numere. Este mult mai ușor să reții numere în locul unor nume! Și chiar dacă mergi în zig-zag este imposibil să nu ajungi într-un loc cunoscut ție, iar când nu reușești, întrebi. La limită, puteai lua un taxi, spunând șoferului adresa, iar el te ducea unde doreai tu și chiar la un preț acceptabil.

În Harlem numai calc în viața mea, oricât de documentat aș fi!

LOCUL III

Mirela-Maiana Mladin

.....

ȘI-ATÂT

Apar în viața noastră oameni la care ne-nchinăm ca la icoane tot restul vieții noastre.

El este unul dintre ei.

Am aflat, de curând, că, dac-aș vrea să-l caut, nu mai am unde să-l găsesc.

A fost profesorul meu. Ce noroc am avut să-l întâlnesc...

*

Aveam treisprezece ani, ochelari și codițe. Stăteam în banca-ntâi și eram premianta clasei.

Țin minte, era într-o luni și eram tare bucuroasă, căci era prima zi de școală.

Deodată a intrat pe ușa de lângă banca mea și-am amuțit cu toții, un profesor pe care nu îl mai văzusem. Ce liniște a adus cu el... Era așa o liniște deodată...

N-a spus niciun cuvânt, a rămas în picioare și-a început să ne strige pe fiecare pe nume, după catalog.

După un timp, am auzit numele meu, m-am ridicat cu ochii în pământ, n-am scos o vorbă și m-am așezat la loc în bancă. Și așa cu ochii în jos am rămas. Avea ceva care te împiedica să-l privești. Țin minte că nu am văzut deloc cum arată. Și-mi era capul gol de gânduri.

*

A terminat de strigat catalogul și imediat l-am auzit vorbind. Mi-am dat seama că era lângă mine. Întreba:

– Câte secunde sunt în patru ani?

Am tresărit când am văzut, așa cu ochii în pământ cum rămăsesem, mâna lui pe banca mea. O mână foarte mare de om foarte puternic. Am ridicat privirea încet de-a lungul brațului lui și-am dat de niște ochi albaștri, care se uitau fix la mine. Am ieșit din bancă și, fără a fi invitată, m-am dus singură la tablă. Am luat creta și am început, fără o vorbă, să socotesc secunde, dar mă pierdusem cu totul. Scriam ceva în colțul dreapta jos al tablei, tot înmulțeam și împărțeam aiurea, fără să știu ce fac. Și era o liniște ca niciodată în jurul meu, de parcă totu-ncremenise. Până când mi-am auzit iar numele, rostit cu blândețe. M-am uitat într-acolo și am dat iar de ochii albaștri care te-nghețau. Nu știu cât timp o fi trecut până a spus:

– Stai, nu-i bine ce faci. Te-ai încurcat de tot.

Și-am stat. Și nu a mai spus decât:

– Doar atâtea secunde crezi că sunt în patru ani?! Sunt foarte multe secunde-n patru ani.

– Știu, am zis.

Dar nu știam. Și-am plecat, tot fără a fi invitată, către banca mea.

Și ce ciudat... N-a mai calculat nici el câte secunde sunt în patru ani și nici pe altcineva nu a mai chemat la tablă să le calculeze. Așa a rămas. Ce scrisesem eu în colțul dreapta jos al tablei. Mi-era rușine.

Și m-am trezit întrebându-mă, abia atunci, cum s-o fi chemând materia pe care o predă profesorul cel nou.

Parcă ghicindu-mi gândul, a spus:

– Eu predau fizica și vom învăța împreună despre timp, despre spațiu, despre oglinzi, despre curcubeu...

Și iar m-am auzit strigată pe nume. Pentru a treia oară într-o oră. M-am ridicat și l-am auzit întrebând:

– Tu ai văzut vreodată curcubeul?

– Nu, am răspuns, căci nu văzusem curcubeul.

Și nici măcar nu auzisem de el, de curcubeu.

Și am simțit deodată o mare nerăbdare să învăț despre curcubeu și totodată mă-ntrebam cum să fac să văd curcubeul...

Și am simțit această nerăbdare un an întreg: luni așteptam să vină vineri și vineri așteptam să vină luni. Atunci venea la noi în clasă, profesorul de fizică: luni și vineri. Eram atât de bucuroasă când venea și-mi părea așa rău când pleca... Un an întreg mi-a deschis ușă după ușă și eu mergeam în urma lui ca să-mi arate lumea. Nu reușeam însă niciodată să-i văd chipul, vedeam doar scânteii de imagini și parcă n-avea chip, îi auzeam doar vocea, pe când priveam mereu în jos... Dar lumea pe care mi-o arăta el era limpede ca cristalul și era atâta liniște și ordine în acea lume, cum nu a fost nici până

atunci, nici după aceea pentru mine. Și uneori mi se părea că e un vrăjitor care așează pentru mine toate lucrurile la locul lor. Iar lumea era alta decât fusese până atunci.

Odată mi-a vorbit despre oglinzi. Și când m-am dus acasă, unde aveam două oglinzi uriașe, mi s-a părut că există acolo, în spatele oglinzilor, o lume despre care n-am știut nimic până atunci.

Și așa a trecut un an, ca un vis...

*

Apoi, vacanța. Am numărat zilele până să-nceapă școala.

Și cu câtă bucurie am așteptat momentul când trebuia să-l văd intrând pe ușă!

Ca un cutremur a fost clipa când ușa s-a deschis și a intrat altcineva: noua profesoară. Parcă venise doar ca să profaneze tot ce sfințise el. Și-așa a fost. Iar el a dispărut de parcă nici n-a fost vreodată. Și orele erau atât de triste... Și zilele... Și anii... Ani lungi și triști, vacanțe fără sens...

Dar timpul-nchide rănilor și viața merge mai departe.

*

Până-ntr-o zi.

Eram în ultimul an de liceu. Era o zi frumoasă, o zi caldă de toamnă. Era duminică și ne chemaseră la școală dis-de-dimineată ca să mergem pe stadion, la un spectacol. Ne-am așezat pe bănci și-n jur era un vuiet de voci de copii. Și prin tot vuietul acela, am auzit pe cineva strigând:

– Profesorul de fizică! Profesorul de fizică!

Și toți copiii din jurul meu o luaseră la fugă printre rânduri și pe trepte. Eu am rămas în urma celorlalți, dar alergam din răspuțeri în sus pe trepte. Era acolo-ntr-adevăr, sus, sus de tot. M-am apropiat și m-am oprit și-l auzeam cum îi întreabă, pe rând, pe fiecare:

– Pe tine cum te cheamă?

Și fiecare-i răspundea.

Deodată m-a văzut și m-a strigat pe nume. Probabil m-a recunoscut fiindcă eram tot cu ochelari și codițe. Și s-a deschis un drum spre el și m-am apropiat. Zâmbea și m-a-ntrebat:

– Câte secunde sunt în patru ani?

– Sunt foarte multe secunde-n patru ani, am răspuns imediat.

Și-n clipa aceea mi-am dat seama că trecuseră exact patru ani de când nu-l mai văzusem.

A continuat să mă întrebe:

– Ai văzut curcubeul?
– Nu, i-am răspuns, căci nu-l văzusem încă, aveam să-l văd mult mai târziu.

Și m-a mai întrebat apoi:

– Ce ai să faci după liceu? Fizică?
– Nu, i-am răspuns cu ochii în pământ și mă simțeam așa de vinovată.
– Am crezut că ai să studiezi fizica, a continuat și vocea-i era tristă, sau așa mi s-a părut.

Și vuietul din jur a amuțit.

Și a tăcut și i-am văzut ochii albaștri triști.

Și-atât.

*

Dar acea zi caldă de toamnă mi-a schimbat viața. Am luat-o pe unde am crezut c-ar fi vrut el s-o iau și am făcut ceea ce mi-am imaginat că s-ar fi bucurat el să știe că fac.

Sunt zile care schimbă vieți.

Sunt vorbe care schimbă vieți.

Sunt oameni care schimbă vieți. Uneori chiar fără să vrea și fără să-și dea seama.

FICTIUNE

NUVELA

LOCUL I

Gabriela Stanciu Păsărin

.....

VĂ RUGĂM, RĂMÂNEȚI ÎN CASĂ

Își imaginase altfel acest an, la sfârșitul căruia urma să împlinească rotunda vârstă de 70 de primăveri. Încerca să fie bucuroasă că-i fusese dat să ajungă până aici, trecând cu bine de boala aceea neiertătoare care o încercase de două ori și din care scăpase de fiecare dată ca prin urechile acului. Dacă nu i-ar fi avut lângă ea pe cei doi bărbați ai vieții ei, pe Mihai – unicul copil și pe dragul de Andrei, care făcuse tot ce fusese posibil ca să n-o piardă, Aura era conștientă că singură n-ar fi reușit. De-atunci trecuseră câțiva ani, cu necazuri, schimbări, pierderi grele și mai puține bucurii. Se ridicase dintre ei ca Pasărea Phoenix. Acum, ajunsese să stea singură în apartamentul ei de la etajul 12, cu „*avantajul de a privi totul de sus*”, cum mai glumea uneori când toți o căinau, spunându-i că „*ăla nu era un etaj la care să viețuiască singură, la vârsta ei. Ce se făcea dacă unicul lift s-ar fi stricat într-o zi?*” Când le spunea că încă putea să urce pe jos cele 230 de trepte, credeau că glumește în stilul ei obișnuit. Dar nu glumea. Avantajul bolii care încercase s-o omoare, era că o menținuse la aceeași greutate din liceu, iar încheieturile, din fericire, încă o mai țineau. Făcuse atletism, picioarele fuseseră piesa ei de rezistență, antrenate pentru o viață mereu în mișcare. Îi plăcuse întotdeauna să danseze, să meargă pe jos, să se plimbe mult, palpând cu toate simțurile, orașul pe care-l iubea.

Dar, pentru ea, anul nu începuse bine deloc. După sărbători, făcuse o răceală urâtă cu febră mare, cu tuse și cu zăcut în pat, despre care nu-i spusese nimic lui Mihai care, medic fiind, ar fi terorizat-o cu doctorii, sfaturi și grijă exagerată. Se descurcase cu o vecină care îi mai făcea curățenie uneori și care, în cele câteva zile în care zăcuse, îi scosese cățelușa pe-afară și îi mai cumpărase câte ceva. Reușise să se facă bine în vreo zece zile, tratându-se cu medicamentele clasice. Și pentru că de obicei vorbea doar de două-trei ori pe săptămână la telefon cu Mihai, îi fusese ușor să se strecoare

printre discuțiile cu el, fără să-i creeze suspiciuni. Avea și el insatisfacțiile și problemele lui, nu era cazul să-i mai creeze și ea altele în plus. La cei 40 de ani pe care-i avea și după o căsnicie eșuată, rămăsese singur și el, împărțindu-și viața între casă și spital, unde, avea tot timpul gărzi pe care uneori le mai făcea și în locul unor colegi care „*aveau mai multe de făcut pe-acasă*” – îi spunea, cu o oarecare undă de invidie. Știa că suferă încă după divorț și era tot timpul îngrijorată din cauza lui. Uneori, când îl simțea după glas că e nervos și supărat, nu dormea până dimineața, gândindu-se la cât de anostă îi era viața, comparativ cu a ei la aceeași vârstă, când, în ciuda vremurilor potrivnice, cei care erau pe atunci tineri, căsătoriți sau nu, cu copii, cu serviciu, cu neajunsuri, își găseau mereu timp să se întâlnească. Se distrau, făceau excursii, vara ajungeau la mare ori de câte ori se ivea ocazia și își trăiau viața din plin, atât cât se putea și parcă singurătatea nu se simțea așa de acut, ca acum...

Deși trecuse de acea răceală agasantă pe picioarele ei, Aura nu reușise să-l scutească pe Mihai de probleme în plus. La întâi martie, într-una din ieșirile pe care le tot făcea pe-afară, cu mersul ei alert și apăsător și cu gândurile, ca de obicei în altă parte, călcase într-o denivelare, de fapt chiar o groapă din asfaltul trotuarului și căzuse destul de urât. Din fericire se ridicase singură. Oricum, nimeni nu se grăbise să o ajute, deși trecuseră pe lângă ea, destule persoane. Probabil, pentru că îmbrăcată sport, nu-și arăta deloc vârsta și căderea li se păruse mai degrabă amuzantă. Dar pentru ea, nu fusese amuzantă deloc. Pe lângă julturile pe care și le făcuse, o durea îngrozitor glezna și abia ajunsese acasă. Constată că piciorul deja i se umflase considerabil. Ca un făcut, la puțin timp apăruse și Mihai care dorise să-i facă o surpriză, aducându-i un măștișor și niște flori. De mai bine de două săptămâni, nu apucase să mai treacă pe la ea, fapt care nu era totuși ceva neobișnuit pentru că Aura era o femeie încă activă și foarte voluntară, care nu dădea semne de neajutorare, iar Mihai știind-o așa, nu-și făcea prea multe griji. Când o găsi șchiopătând, desfigurată de durere și văzu cum îi arăta glezna, o luă pe sus și o duse imediat la spital, la Victor Nițescu, colegul lui ortoped. Avea o fisură care trebuia pusă în ghips. Când o simți cât era de demoralizată și panicată de perspectiva imobilizării, se interesă și-i găsi în aceeași zi o ortează din cele mai sofisticate, care să-i facă suferința mai comodă. Îi cumpărase tot ce mai avea nevoie pentru moment și se grăbi să ajungă la spital, pentru că era de gardă și deja primise un mesaj pe telefon, că pe acolo lucrurile începuseră să se precipite. La despărțire, Aura simțise nevoia să-l îmbrățișeze, sărutându-l ca în copilărie. Avea inima strânsă, nici ea nu știa de ce. Mihai o privise jumătate mirat, jumătate îngrijorat:

– Ce-i cu tine mamă? Doar n-o să și plângi! În loc să te bucuri că acum voi veni în fiecare zi să te văd, te porți de parcă ne-am vedea pentru ultima oară! Să stai cuminte și să nu cutreieri drumurile toată ziua cu orteza asta, ca și când n-ai avea nimic! Parcă văd că așa cum te știu, când o să vin, te voi găsi pe afară la plimbare – glumise el, înainte de-a ieși pe ușă.

– Nu, nu vreau să vii în fiecare zi! Pot merge, am tot ce-mi trebuie, mă descurc! Iar de ieșit, fii sigur că voi ieși, știi că nu pot să stau prea mult în casă! Deci, să nu te prind că vii în fiecare zi pe capul meu! Vezi-ți de-ale tale, vorbim la telefon! – îi spuse și îl împinse pe ușă afară râzând, că să-i spulbere temerile. Se așezase apoi în fotoliu, gândindu-se enervată, la tot programul dat peste cap pentru cel puțin trei săptămâni și la toate problemele pe care le avea de rezolvat în activitățile sociale în care se implicase. Dar n-avea ce face, nu putea să cutreiere orașul așa, șontâc-șontâc. Deschise televizorul să vadă ca de obicei, vremea și ultimele știri. Îmbolnăvirile cu Coronavirus care invadaseră Europa și făceau deja ravagii prin Italia, deveneau un pericol general. Tocmai se anunța că apăruseră primele cazuri și în țară, iar câteva, chiar în București. Imediat se gândi la Mihai care era acolo la urgență, în linia întâi. Era sigură că mesajul pe care-l primise de la spital, avea legătură cu acei primi bolnavi, doar era Spitalul de Boli Infecțioase despre care se vorbea chiar atunci la televizor. Oricât se străduise să-și alunge din minte toate imaginile dramatice pe care le văzuse în spitalele din Italia, cu morți pe capete și medici care se contaminaseră și ei, intra într-o panică de necontrolat. Stinse televizorul. Gala, cockerița ei tricoloră pe care o avea alături de 17 ani, simțind-o ca întotdeauna, se ridică cu greu din locul ei și veni mai aproape, așezându-i-se la picioare cu ochii blânzi, ațintiți către ea, ca o promisiune că nu se va întâmpla nimic rău. Era cel mai apropiat prieten pe care îl avea. O mângâie și începu să plângă, aducându-și aminte de toate nenorocirile prin care trecuseră împreună și pe care le presimțea reîntorcându-se iar. Plânsul acela îi făcea bine. Cu Gala adormită lângă patul ei, reuși într-un târziu să adoarmă și ea.

Când ajunsese Mihai, era deja alertă la spital. Sosiseră primii trei pacienți, dintre care unul era în stare gravă. Se îngrozi la gândul că Secția de boli infecțioase nu era deloc pregătită pentru situația care avea să se agraveze în mod sigur în zilele următoare. Toată lumea era în panică, de la rudele care veniseră cu bolnavii, la asistentele și colegii lui, care știau că doar măștile și mănușile, nu erau de ajuns. Alt echipament nu aveau, cel puțin în seara aceea. Mihai își puse masca și se duse în grabă la Terapie intensivă, cu domnul diabetic și cărunt ce venise ultimul și care, febril, se sufoca deja în accese de tuse. Trebuia intubat de urgență. Rămase să-l

supravegheze toată noaptea. Pe ceilalți, îi trimise într-un salon din zona pe care o eliberaseră pentru izolare. Cum urmau să evolueze lucrurile, încă nu știa nimeni. Spre dimineață era frânt de oboseală. Se duse în cabinet și adormi pe canapea, frământat de gândul că în situația în care luase contact cu bolnavii din noaptea aceea, nu mai putea trece sub nici o formă pe la mama, exact acum, când ar fi avut mai mare nevoie de el. Îl trezise asistenta, panicată că nu vor mai putea părăsi spitalul și că vor rămâne în carantină, împreună cu toți ceilalți colegi care intraseră în contact cu cazurile confirmate, fără echipament adecvat. Echipamentele și kiturile de testare, încă nu sosiseră. Le așteptau neliniștiți pentru că era obligatoriu să se testeze și ei odată cu bolnavii, ca să vadă cum stau și cum își vor putea împărți mai departe, îngrijirea lor.

Acasă, în balconul ei de la etajului 12, Aura fuma o țigară, așteptând în tensiune un semn de la Mihai, pe care îl știa în mijlocul evenimentelor. Strada pustie îi transmitea o senzație stranie de așteptare absurdă, de teamă. Scăldată în acea lumină de după-amiază, atmosfera părea aparținând unei alte lumi, ca într-o pictură de-a lui Chirico. Sunetul telefonului o readuse brutal în lumea reală.

– Mamă ce faci? Cum mai stai cu glezna? Ai masat-o bine cu crema pe care ți-a dat-o Victor?

– Sunt bine, lasă asta! Spune-mi ce faci tu, ce este pe la spital? Am văzut la televizor că au ajuns la voi primele cazuri de infectați cu virusul ăsta și că nu aveți destule echipamente. Cum a fost, cum ești, ai avut tot ce îți trebuia ca să nu te contaminezi? Spun la televizor că spitalul nu este deloc pregătit pentru ce urmează...

– Da mamă, sunt bine, am avut tot ce trebuia, m-am descurcat, dar am avut o gardă grea și n-am putut să te sun mai devreme. Problema este că sunt blocat în spital și nu pot pleca de aici până nu vin kiturile ca să fim testați, așa că nu o să pot trece pe la tine un timp. Dar promite-mi că vei face tot ce ți-a spus Victor! Îți voi trimite un mesaj cu numărul lui de telefon ca să-l suni dacă ai nevoie să te lămurească cu ceva. Acum nu mai pot vorbi, o să-ți telefoniez iar în prima pauză pe care o voi face. Ai grijă mamă, să nu se complice lucrurile tocmai acum când nu pot fi lângă tine, da?

Dar lucrurile se complicaseră pentru toată lumea. Pandemia ajunsese în țară cu valul celor care veneau din afară, de pe unde erau duși la muncă, nerăbdători să fie de Paște, acasă cu familiile. Spitalele se aglomeraseră. Aura se gândea cu groază la Mihai, rămas blocat în spital, cu bolnavii. Toate televiziunile vorbeau de un număr din ce în ce mai mare de îmbolnăviri și

de morți, chiar și din rândul cadrelor medicale. Decretarea stării de urgență își demonstra efectele. Toată lumea purta măști, mănuși, și trebuia păstrată distanța față de ceilalți. Și asta, parcă nu era de ajuns! Cei peste 65 de ani nu mai puteau ieși din casă decât două ore pe zi. Această restricție i se părea aberantă ca și declarațiile obligatorii pe proprie răspundere, absolut inutile și mai degrabă stresante decât eficiente. Ca să poată ieși să-și ia o pâine și să-și facă câteva mici cumpărături, așteptase mai întâi o jumătate de oră din cele două pe care le avea, la coadă la xerox, ca să-și cumpere declarațiile oficiale. Cumpărase vreo douăzeci. Se duse apoi după măști, mănuși și spirt. Tot coadă. Când ajunse în sfârșit să intre, în farmacie nu găsi nimic din ce i-ar fi trebuit! În schimb, de la statul în picioare avea glezna umflată și obosise deja. Era cu moralul la pământ. Nu știa cum urma să se descurce. Își impuse să nu mai deschidă televizorul, deși nu putea să stea așa, fără să afle ce se petrece, când toată lumea era în alertă. Parcă un val de paranoia îi cuprinsese pe toți! Încercase să se odihnească, dar de afară se auzea obsedant aceeași portavoce zilnică: „*Vă rugăm, rămâneți în casă! Rămâneți în case! Aveți grijă de sănătatea dumneavoastră!*”

Zilele treceau unele după altele, toate la fel, printre știrile despre numărul de contaminați, morți, salvați și restricționați. Nu putea nici citi, nici să se uite la vreun film – ceva! Faptul că era ca și sechestrată în casă, i se părea infernal. Într-o zi, o apucase o migrenă ciudată și un rău de la stomac care o făcuse să vomite. Își luase tensiunea, constatând că și ea și pulsul o luaseră razna. Îi trecuse prin cap gândul că ar putea face o congestie cerebrală care s-o lase paralizată. „*Dumnezeule, numai asta nu!*” Se îngrozise, realizând ce-ar fi însemnat pentru Mihai, dar și pentru ea, dacă n-ar fi murit și ar fi rămas așa, conștientă că a ajuns o legumă. Căutase să se adune și să fie rațională. Își dăduse seama că făcuse de fapt, un atac de panică și luă repede niște picături de Valeriană care o ajutară să-și recapete calmul cât de cât și să reușească într-un târziu, să adoarmă. Mai bine că Mihai nu sunase! A doua zi de dimineață, se trezise simțindu-se parcă, ceva mai bine. Surprinsă că n-o vede pe Gala ca de obicei lângă pat, cu ochii ațintiți asupra ei așteptând-o să se ridice, o strigase căutând-o prin toată casa, din ce în ce mai speriată. O găsisese în cele din urmă, căzută într-un colț sub masa din bucătărie, fără viață. Se așezase lângă ea, și acolo pe jos, o podidise un plâns disperat, de nepotolit. Singurătatea se ridica parcă din toate colțurile, acoperind-o ucigător. Plânse până spre seară când îi secaseră parcă toate lacrimile. Devastată de durere, scoase cățelușa moartă pe balcon, așteptând să treacă noaptea, pe care n-o dormi nici un pic. Nu știa cum să facă cu sârmanul ei animăluț mort, care trebuia îngropat. Dacă

Mihai era în carantină la spital, nu avea la cine apela ca să o ajute. Și dacă tot nu putea veni, n-avea nici un rost să-i mai spună de pierderea Galei. Și așa era prins de zile întregi, între cei care se zbăteau între viață și moarte. Cum să-l mai anunțe despre încă o moarte? Tocmai a Galei care crescuse de mică lângă el, încă de pe vremea când era student și pe care, știa bine cât de mult o iubește. Toți o iubiseră pe Gala. Atunci când se mutase, Mihai hotărâse să i-o lase ei ca să nu rămână chiar singură în acel apartament, pustiu fără Andrei. O podidiseră iarăși lacrimile, amintindu-și...

Cum se luminează de ziuă, frântă de durere și oboseală, acționează mecanic. Se îmbracă, o înfășură pe Gala într-un cearceaf, o așează în geanta cea mare de voiaj și comandă un taxi care o duse acasă la Mihai. Dezolant! Peste tot dezordine, ca în locul unuia care stă mai mult plecat decât pe acolo. Casa, deși frumoasă, i se păru părăsită și tristă, iar asta o amări și mai mult. În schimb grădina, explodase sălbatec în verde și flori, ca un loc în rai, perfect pentru Gala care urma să își doarmă acolo somnul de veci. Îl chemă pe Ion, băiatul vecinilor pe care ea și Mihai îl mai ajutau din când în când cu ce puteau, și-l rugă să-i sape o groapă la rădăcina liliacului care parcă special, stătea gata să se rupă de atâtea flori. O îngropă acolo pe draga de Gala, realizând că se despărțea de singurul ei prieten apropiat care, tocmai acum, o părăsise pentru totdeauna. Mai privi o dată în urmă, sprijinindu-și durerea de florile movulii de liliac și ieși din acel rai, urcându-se grăbită în taxiul care, deja o aștepta. Era terorizată de teama de a nu depăși cumva ora permisă, mai ales că în durerea ei, uitase să-și facă declarația aceea stupidă de motivare a deplasării. Exact o amendă i-ar mai fi trebuit! În taxi, pe bancheta din spate, plânse tot drumul pentru toate câte se adunaseră. Era devastată și îngrozită de singurătatea desăvârșită care o aștepta acasă, gata pregătită s-o devoreze. Sufletul o durea, piciorul o durea și parcă o stare generală de rău încerca să o cuprindă. Cu toată orteza aceea sofisticată în care crezuse, piciorul i se umflase iar ca la început și o migrenă puternică încerca să-i spargă capul. I se părea că are febră și că starea de rău pe care o simțea, începea să semene foarte bine cu răceala prin care trecuse în iarnă. Dimineată plecase destul de subțire îmbrăcată și acolo în curte, îi fusese cam răcoare. Își luă o aspirină și se așează în pat obosită, dorindu-și să adoarmă și să uite de toate, fără să-i mai pese de nimic. Prin fereastra deschisă, acea portavoce obsedantă se auzea iar, parcă amenințător: „*Vă rugăm rămâneți în casă! Rămâneți în case!...*”

La spital, așa cum era de așteptat, Mihai ieșise pozitiv la testare și rămasese ca pacient în zona de izolare. Între timp fuseseră dotați cu tot ce le trebuia, dar bolnavii se înmulțiseră cu fiecare zi și ei medicii erau deja

prea puțini, mai ales după ce câțiva dintre ei fuseseră contaminați. Primul lui bolnav pe care-l internase la „Intensivă”, domnul în vârstă și cu diabet, murise. Fusesse primul mort din spital. Aflase asta, exact în ziua în care era în apogeul bolii, cu febră mare și cu dureri în piept care nu mai treceau. Vestea îl întristase și îl panicase. Îi era teamă ca plămânii lui de fumător înrăit, să nu-l lase. Cât rămăsese izolat acolo în salon, avusese timp să se gândească la toate variantele. Dacă murea, murea! Nu-i era teamă de moarte, dar gândul la Aura, îl măcina cel mai tare. După accidentul în care îl pierduse pe Andrei, nu credea că ar mai fi putut suporta și pierderea lui. Îl podideau lacrimile imaginându-și ce ar fi însemnat pentru ea o asemenea veste. Așa bolnav cum era, reușise totuși să o sune zilnic, asigurându-se măcar, că ea era bine. Nu îi spusese nimic despre îmbolnăvirea lui. Îi repeta mereu că și el este bine, dar că va fi reținut în continuare în carantină. Și ca să nu-și dea seama, scurta mereu discuția, scuzându-se că nu mai poate vorbi pentru că este foarte ocupat cu cazurile urgente care nu se mai terminau.

Da, pe Mihai care îi telefonase permanent, reușise de fiecare dată să-l convingă că este bine, dar lucrurile nu stăteau deloc așa. Grija pentru el, lipsa Galei, restricțiile și singurătatea totală în care se trezea zi de zi, îi deterioraseră serios Aurei, starea psihică, iar răceala care o prinsese în dimineața în care o îngropase pe Gala, o făcea să se simtă din ce în ce mai rău. Febra nu-i scădea deloc și începuse iar să tușească. Plămânii ei, parțial fibrozați în urma radioterapiei făcute cu câțiva ani în urmă și afectați de viroza din iarnă, dădeau semne de oboseală. Avea senzația uneori că nu o mai ajută să respire și că se sufocă. Nu știa ce să facă. Amâna de fiecare dată să-i spună lui Mihai pe care doar l-ar fi neliniștit, căci ce altceva ar fi putut face pentru ea, dacă încă nu putea pleca din spital? Între timp, în toată țara lucrurile evoluau din ce în ce mai rău, cu mulți morți și mult mai multe îmbolnăviri, iar previziunile nu erau deloc optimiste. După ce că avea piciorul bolnav, răul care nu-i mai trecea și veștile pe care le afla de la televizor, o copleșeau. Vecina îi mai cumpăra câte ceva, lăsându-i la ușă sacoșa și uneori, câte o mâncare gătită, pentru că ea nu mai era în stare să stea în picioare să-și gătească. De câteva zile, aproape că nu mai mâncase nimic, pentru că îi dispăruse între timp și pofta de mâncare. Încercă să se mai miște puțin prin casă, dar nici nu se mai putea ține pe picioare, iar orteza i se părea ca o piatră de moară legată de picior. Se așeză în fotoliu, cuprinsă de un puseu de tuse. Se sufoca. Și în acel moment de panică și disperare, devenind deodată lucidă, realizează că răceala ei avea de fapt toate simptomele despre care se tot discuta la televizor și pe care le ignorase,

pentru că în ultimul timp, aceleași și aceleași știri deveniseră pentru ea doar un zgomot de fond, doar un semn că nu era chiar singură între pereții apartamentului. Se hotărî instantaneu să sune la 112. Cu aceeași luciditate, printre accesele de tuse, reuși să-și ia actele, să se îmbrace și să lase în urmă lucrurile, ca pentru o despărțire lungă. Când le deschise celor de la Salvare, fără fețe, ca niște roboți echipați parcă pentru o plecare în cosmos, era la capătul puterilor. Înainte de a se așeza în izoletă, reuși să-i roage, să o ducă la Spitalul de Boli infecțioase:

– Fiul meu este medic acolo! Vă rog din suflet, să mă duceți acolo, la el!

Din fericire, cu tratamentul primit și cu grupa lui sanguină 0 – mai rezistentă, Mihai scăpase repede de boală. Testul de verificare ieșise negativ și de câteva zile, echipat ca și ceilalți colegi, intrase din nou în nebunia salvării cazurilor grave, care ocupaseră aproape toate locurile de la Terapie Intensivă.

Într-una din dimineți tocmai ieșise din gardă, când cei de la ambulanță trecuseră în mare grabă cu izoleta pe lângă el, aducând iar un caz grav. Spuneau că era o femeie în vârstă. Neștiind dacă echipa următoare intrase deja în schimb, se întoarse, ajungând tocmai când scoteau bolnava din izoletă. Observă la piciorul femeii, o orteză ca a mamei. Îi trecu prin minte că este foarte obosit, dacă i se părea că acea coincidență o făcea să semene cu ea. La fel fusese și cu primul bolnav, bătrânul diabetic, care i se păruse tot așa, că semăna cu tatăl lui și care în câteva zile murise. Gândi cu strângere de inimă că femeia din fața lui, cu masca de oxigen pe figură, va avea aceeași soartă. Când se apropie să o consulte, simți brusc cum timpul se oprește în loc și cum, pentru câteva fracțiuni de secundă, e doar un copil înspăimântat și disperat. Era chiar ea, mama lui! Într-o fracțiune de secundă, își aminti cu reproș că fusese atât de aglomerat și prins de alerta și tensiunea din spital, încât, o zi sau poate chiar două, uitase să o sune și că ultima dată când o auzise, îngrijorată, îi repetase insistent să aibă grijă de el. Toate astea îi treceau prin cap în timp ce disperat, alerga cu targa spre singurul loc care se eliberase dimineață la Terapie Intensivă, unde murise o tânără care venise în ultima clipă, făcând din cauza bolii, un stop cardiac. În același timp, panicat, încerca să se gândească rapid la ce tratament să-i aplice mamei, ca să-i poată stagna cât mai repede evoluția bolii. Bine măcar că echipat ca un astronaut, nu i se putea zări panica din spatele costumului. Mai bine așa, să nu știe că era el. În timp ce asistentele o aranjau, el o conectă la aparate și îi puse perfuziile cu medicamentele care să o ajute să reziste. Privind-o, pierdută în acel pat printre toate aparatele care o înconjurau, i se

părea atât de firavă și fără șansă, încât simți că nu-și poate opri lacrimile. În momentul în care își dădu seama că trebuie să iasă imediat de acolo ca să se liniștească, simți cum mâna ei îi strânge ușor degetele care i-o țineau și o văzu că îl privește, legănându-și capul cu dojană. Îl recunoscuse. Dacă n-ar fi avut masca de oxigen, probabil i-ar fi spus iar, „*fii liniștit, nu mor eu așa repede!*” Îi apropie mâna, apăsându-i-o de pieptul lui și cu cealaltă îi mângâie fruntea, cu toată dragostea pe care o simțea inundându-l, așa cum nu i se mai întâmplase demult. În acel moment, își aminti deodată, ca un mesaj salvator venit de sus, că tocmai cu o zi în urmă, la raportul de dimineață, se discutase despre ultima metodă de salvare cu cele mai bune rezultate, aceea a tratamentului cu plasmă convalescentă, ori el tocmai terminase cu boala așa că avea destui anticorpi, iar grupa sanguină era aceeași cu a mamei lui. Hotărî imediat să-i facă o transfuzie. Se liniști instantaneu. Știa deja că pe ea o va putea salva.

LOCUL II

Valeriu Pasencu

.....

CEI DE LA „ANII SPERANȚEI”

Peste liniștea odihnitoare din Liceul-Internat „Anii Speranței”, din orașelul Făgaș, a izbucnit țârâitul strident al soneriilor electrice. În acest fel se anunța că ora liberă de după masa de prânz a luat sfârșit.

Toți elevii din acest liceu proveneau de la orfelinatele din câteva județe limitrofe orașelului Făgaș și erau toți cazați, hrăniți și educați la internatul liceului, acesta fiindu-le singurul lor domiciliu, singura lor familie.

Dinu Dima din clasa a douăsprezecea se îndreapta spre sala de studiu, urmat de cel pe care colegii, dar și profesorii, îl numeau Piticot. De fapt, în certificatul de naștere prenumele lui Piticot era Polieuct, prenume care îi nedumerea pe toți cei care ar fi vrut să-l pronunțe, colegi de școală sau profesori. La vârsta la care a început să gândească mai profund, Piticot s-a uitat în calendar și a văzut că în 9 ianuarie, ziua lui de naștere, apare mucenicul Polieuct, nume ce i-a fost atribuit și lui atunci când a fost găsit abandonat în pronaosul unei biserici.

– ai mai repede la sala de studiu!, l-a îndemnat micuțul și firavul Piticot pe Dinu Dima. Să-ți faci imediat temele. Știi cine are prioritate la temele tale, cine vine prima, iar tu o aștepti nerăbdător, cu caietele pregătite.

– Vrei să zici de Ana Tudor. Dar să știi că ea caută să rezolve temele și singură. Nu ca voi ceilalți, „copiștii”. Ana vrea doar să vadă cum argumentez eu rezolvările, ce teoreme, ce axiome, ce formule utilizez eu.

– Să știi că și noi, „copiștii”, am reținut stilul tău „elevat” de lucru. Ce ne-am face noi fără „tocilarul” clasei?

– Cum am scăpat eu de porecla de „tocilar”? Am auzit ce pățește un „tocilar”. Colegii lui bășcălioși îi lipsesc între ele paginile manualelor, îi șterg cu marker teoreme sau reguli importante. Eu am scăpat de acest calvar.

– I-ai convins pe cei puși pe bășcălie, pe „fotbaliști”. Nu le plăcea să facă de serviciu la poarta 2, prin care se face aprovizionarea cantinei. Te-ai oferit să faci de serviciu în locul lor. Ei nu mai lipsesc de la miuță, tu „tocești” liniștit în cabina porții. Ești „strategul” clasei. Și pentru mine ai aplicat o „strategie” și îți mulțumesc.

– Am văzut că erai afectat atunci când colegii te strigau „Pipernicitule!”. Într-o zi, te-am strigat ca să audă toți: „Piticot!”. Și-au amintit toți cu plăcere de eroul din povești, din desenele animate, de la jocurile cu Piticot.

– „Piticot” în loc de „Pipernicitul” este mult mai bine. Iar fetele mă strigă „Piticot”, chiar cu duioșie.

Timpul zboară. S-a sfârșit anul școlar, iar elevii din clasa a douăsprezecea au susținut examenul de bacalaureat. Când diriginta clasei i-a convocat în clasă, au înțeles că s-a comunicat rezultatul de la bacalaureat.

– Ați promovat toți. Media maximă este „zece”. A obținut-o colegul vostru Dinu Dima. Felicitări tuturor!

– Tocilaru’!, a strigat admirativ Piticot, conștient că acest apelativ nu-l va mai afecta de-acum pe Dinu.

– Liceul vă va mai fi casă doar până la toamnă, a continuat diriginta. Vor veni cei nou admiși la liceu și vor avea nevoie de locurile absolvenților. Deci vă doresc succes la admiterea în facultăți, în școlile postliceale, sau la firmele care angajează absolvenți de liceu. Astăzi sunteți toți învoiți să mergeți în oraș, pe dealuri sau la râu...

Localitatea Făgaș se află într-o zonă subcarpatică, pe o terasă cu altitudinea de 450 metri, la o înălțime de 60 metri față de talvegul râului Făgaș. Pe partea opusă râului, localitatea este străjuită de un șir de dealuri, cel mai înalt vârf fiind Gorganul, cu altitudinea de 750 de metri. Localitatea are, în lungul ei, două străzi paralele: Bulevardul Castanilor și Ulița Gârlei. Bulevardul Castanilor constituie centrul localității, cu vilele cochete ale înstăriților locului. Ulița Gârlei este pe marginea dinspre râul Făgaș, cu casele modeste ale localnicilor mai nevoiași. Urcușurile pe potecile dealurilor și plimbarea pe malul râului constituie o atracție pentru turiști.

Cea mai înstărită persoană din localitate, cunoscută ca „Nababul”, este George Calistrat. Începând din spatele vilei sale și până la malul râului Făgaș, se întinde terenul său. Pe acest teren, în afară de vilă, sunt mai multe clădiri: „Crama” unde se prepară vinul cunoscut ca „Domeniul Calistrat”, „Distilăria” pentru prepararea țuicii din fructele de pe livezile din împrejurimi, apoi coliba pândarului care păzește recolta ajunsă la coacere.

Profitând de învoirea generală acordată elevilor din clasa a douăsprezecea, după bacalaureat, toți au ieșit pe poarta 1, îndreptându-se spre centrul orașului. Numai Dinu Dima, „tocilarul”, ca de obicei, a ieșit pe poarta 2, pentru a se îndrepta spre râul Făgaș. Îi plăcea să se plimbe pe mal, să vadă apa scânteind sub lumina soarelui. Dorea să urmeze Facultatea de Hidrotehnică, deducând că Hidro se ocupă de aceste minuni ale naturii, apele. Mergând Dinu Dima pe Ulița Gârlei, a zărit-o în fața lui pe colega sa Ana Tudor. N-a dorit s-o strige, ca să n-o distragă din plăcerea de a se plimba singură cu gândurile ei și nici ca ea să creadă că el a urmărit-o. Ajungând în dreptul proprietăților lui Calistrat-Nababul, Ana a părăsit Ulița Gârlei și a pășit pe o potecă, îndreptându-se spre coliba pândarului, unde a intrat fără să ezite. Curiozitatea l-a împins pe Dinu să se fofileze până în spatele colibei. A găsit o fisură în oblonul unui geam, prin care, neobservat, să privească înăuntru. Aproape că nu-i venea să creadă ce vedea: A văzut cum, brusc, Dorin Calistrat, fiul Nababului, fără vreo haină pe el, încins de dorințe și de alcool, a început s-o tragă fără delicatețe pe Ana, să-i smulgă hainele. Ana țipa, încerca să se apere, îl împingea, dar el a trântit-o în pat, i-a apăsă cu fruntea o pernă pe față, iar cu mâinile a început s-o strângă de gât. Dinu și-a dat seama că Ana se sufocă și că nu se mai apără, încercând doar să poată respira.

Brusc, Dinu s-a îndreptat spre intrare și a pătruns în cămăruța în care avea loc nelegiuirea. Ticălosul a eliberat-o pe Ana venind furios spre Dinu, luând și un cuțit de pe o masă. Dinu a zărit o bâtă, probabil a pândarului, a apucat bâta și l-a lovit zdravăn, peste picioare, pe Dorin Calistrat, care s-a prăbușit urlând de durere. Dinu a ieșit în fugă, și-a dat seama că Ana fugise și că a ajuns la internatul liceului înainte lui.

Spre seară, la internatul liceului s-au prezentat doi polițiști cu mandat de arestare preventivă pentru Dinu Dima. L-au încătușat și l-au dus la Centrul de reținere și arestare preventivă din orașul Câmpuri, aflat la 10 km de Făgaș, unde un comisar de poliție i-a comunicat că, în cazul lui, la interogatoriu este obligatorie prezența unui avocat. Dinu i-a spus că n-are cine să plătească un avocat pentru el, căci el este orfan de mic.

La Dinu s-a prezentat un tânăr avocat din oficiu, ales dintre cei înscrși în Registrul de asistență judiciară:

– Sunt Liviu Grigore, avocatul tău. Am citit dosarul. Victima, acest Dorin Calistrat, are un picior în ghips și va trebui să recunoști că tu l-ai lovit, iar după ce a ascultat și mărturisirea lui Dinu, avocatul a concluzionat:

– În instanță vom susține că ai pătruns acolo dorind s-o aperi pe colega ta, știind antecedentele lui Calistrat: tulburarea ordinii publice, încăierări, beții. L-ai lovit pe Calistrat în legitimă apărare, căci te atacase cu cuțitul.

Au urmat interogatoriile. Ancheta s-a încheiat repede și dosarul a fost înaintat Judecătoriei Câmpuri-Secția Penală. A fost stabilit termenul de judecată, dar marea surpriză a apărut în instanță, când Ana Tudor a declarat:

– L-am cunoscut pe Dorin Calistrat prin oraș. Aflând că provin dintr-un orfelinat, m-a invitat la cofetărie. Am acceptat să mă mai întâlnesc cu el. N-am fost abuzată, n-a făcut nimic împotriva voinței mele. Învinuitul Dinu Dima a pătruns furios în coliba în care mă aflam cu iubitul meu, s-a năpustit asupra lui, lovindu-l cu brutalitate.

Avocatul apărării n-a putut decât să încerce să-i asigure o situație cât mai blândă lui Dinu:

– Onorată Instanță, învinuitului Dinu Dima trebuie să i se asigure continuarea studiilor, excelente până la acest nefericit incident. A se vedea foaia matricolă din liceu și rezultatele de la bacalaureat, depuse la dosar.

Judecătorul a hotărât și s-a pronunțat:

– Inculpatul Dima Dinu se face vinovat de lovire cauzatoare de suferințe fizice și se pedepsește cu doi ani de închisoare. Administrația Penitenciarelor va fi obligată să-i asigure tânărului inculpat condițiile de a studia.

Dinu a fost dus la un penitenciar din Câmpuri și, conform hotărârii instanței, a fost închis într-un spațiu detașat din arhivă printr-un grilaj metalic. Când directorul a trecut pe acolo, Dinu i-a spus că ar vrea să citească cărțile pe care le vede, pe un raft, prin grilaj: Teorie și practică judiciară, Codul Penal, etc. Directorul i le-a dat.

Peste câteva zile, avocatul Liviu Grigore, a solicitat să fie primit în vizită de către deținutul Dinu Dima.

– M-am informat și am aflat că la Hidro, s-au ocupat toate locurile la recenta sesiune din vară. La alte facultăți mai sunt locuri și pentru sesiunea din toamnă. Vrei să aștepti până la anul, pentru a merge tot la Hidro?

– Acum am o nouă pasiune. Citesc multe cărți din domeniul juridic. Vreau să încerc la Facultatea de Drept.

– La Drept mai sunt locuri. Criteriile de admitere sunt mediile din liceu și de la bac. Deci tu ești ca și admis. Facultatea este la reședința de județ, la Obcina. Vei fi la fără frecvență și, fiind orfan, la fără taxe de școlarizare. La examene te va duce un polițist. După absolvire vom colabora. Eu sunt autorizat și ca detectiv particular. Am o odaie la mansardă. Dacă îți va conveni „confortul”, te voi găzdui la mine la Făgașa, unde tu ai învățat.

Trece timpul! Au trecut doi ani de la condamnarea lui Dinu Dima. Însoțit de un polițist, el susține penultimul examen din anul doi de facultate, dar mâine va fi eliberat din Penitenciar. Profesorul examinator l-a chemat cu voce tare pe: „Dima Dinu!”. De polițist s-a apropiat o studentă, întrebându-l dacă este tatăl lui Dinu.

– El e orfan. Eu sunt polițist, îl însoțesc la examen. E deținut, dar de mâine este liber. Și-a ispășit pedeapsa.

– Are note foarte bune „infractorul”. Îl știam doar după nume. Vroiam să-l văd pe cel care mă concurează.

– N-a fost vinovat, dar l-a trădat o colegă, salvând un violator. Fie a fost amenințată, fie a fost „răsplătită”.

– Interesant. Sper să nu-i fi pricinuit vreun rău tatăl meu. Eu sunt Dana Zaharia, fiica procurorului Mihai Zaharia de la Parchetul Câmpuri. Acum mă duc și eu să-mi susțin examenul. Să-i spunei „deținutului” că, dacă se eliberează mâine, poate să vină la biblioteca facultății ca să-și pregătească ultimul examen. Acolo voi fi și eu.

A doua zi, după eliberare, Dinu s-a deplasat la Obcina, la facultate, și s-a cazat la cămin. Apoi s-a dus la bibliotecă. Dana Zaharia se afla acolo. Când au făcut amândoi o pauză și au ieșit pe culoar, Dinu i-a povestit:

– Noul meu domiciliu va fi aici, la Obcina, la căminul Facultății, unde voi sta în studenție, dar și în vacanță. Cei ca mine, orfelinii, vor sta într-un corp de clădire rămas deschis numai pentru noi și pe timpul vacanței.

– Și eu sunt căministă în timpul anului școlar. Dar tata are un confortabil imobil la Făgașa. E casa noastră.

– La Făgașa am locuit eu, la internat, și voi locui și după facultate, la avocatul meu, care mi-a propus deja.

– Nu mai scap de tine! În vacanță să mai ieși din cămin și vii la Făgașa. Urcăm pe dealuri, ne bălăcim în râu.

Se întrevedea începutul unei frumoase prietenii.

Peste încă un an, Dinu absolvea anul trei. La căminul facultății l-a căutat Piticot, spunând că a el absolvit Institutul Pedagogic de trei ani și că a fost angajat ca pedagog la liceul lor „Anii speranței” din Făgașa. Acolo tocmai avusese loc nunta lui Dorin Calistrat, dar nu cu Ana Tudor. Ana, furioasă, i-a spus lui Piticot că a făcut o plângere penală, declarând că, în urmă cu trei ani, Calistrat a violat-o, a amenințat-o cu moartea ca să nu-l denunțe și a „răsplătit-o” oferindu-i o garsonieră la Obcina; îl are pe conștiință pe Dinu Dima, care o apăruse.

Dinu Dima s-a sfătuit cu avocatul Liviu Grigore, care i-a spus că, pe baza plângerii Anei, vor solicita în instanța de judecată înlăturarea consecințelor condamnării lui Dinu și despăgubiri conform legilor în vigoare:

– Astfel că nu va mai exista niciun impediment pentru înscrierea ta în barou.

A mai trecut un an... Mai erau două săptămâni până la susținerea examenului de licență. Într-o seară, după ce predaseră la decanat lucrările de licență, Dinu Dima și cu Dana Zaharia se plimbau ținându-se de mână.

– Tatăl meu mi-a găsit un loc de muncă, a spus Dana. Voi fi jurist la unitățile economice de la Făgașa și mă voi ocupa de contracte și toate actele juridice pe care le încheie ei. Mă întorc acasă. Dar tatăl meu a fost anunțat că a fost numit ca Prim Procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Obcina. Deci va pleca din Câmpuri, care este la doar 10 km de Făgașa și se va muta la Obcina la 40 de km. Ne depărtăm unul de altul.

– Dar eu îți voi fi aproape. Chiar zilele trecute, avocatul meu Liviu Grigore mi-a reînnoit invitația de-a locui la el, la Făgașa. „Nu mai scapi de mine!” Avocatul meu va face demersurile necesare atât pentru înscrierea mea ca stagiar la barou, cât și pentru obținerea autorizației de detectiv particular. Voi lucra cu el. Ne vom vedea.

La o săptămână de la numirea sa ca Prim Procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Obcina, Mihai Zaharia s-a prezentat în audiență la superiorul său, Prim Procurorul Parchetului de pe lângă Tribunalul Obcina:

– Predecesorul meu nu putea intra în detaliile mulțimii de dosare în derulare; numai fiecare procuror de caz le stăpânește. Procurorul șef, deținând o funcție de conducere, prin semnătură și prin ștampilă, confirmă caracterul oficial al documentelor din dosare. Eu, deținând până de curând o funcție de execuție, am rămas cu o deformație profesională și, intrând mai în detaliu, am observat că există multe dosare clasate. Am constatat că acest grup de dosare a fost întocmit de aceiași anchetatori: agenta de poliție Mia Hristea și procurorul de caz, Alex Movilă. Dosarele au fost clasate dintr-un motiv identic: „ca urmare a unor denunțuri calomnioase”. Dar anchetatori n-au demascat și n-au propus pedepsirea calomniatorilor, deși, în timpul anchetei, s-au făcut multe cheltuieli și s-a consumat energie cu interogatorii, cu percheziții, cu prelevări de probe. Odată apărută suspiciunea, mi-am pierdut câteva nopți răsfoind dosarele și am ajuns la concluzia că suspiecții din aceste dosare erau opt unități de afaceri, aparent independente, dar legate între ele în scopul acoperirii reciproce a fraudelor

bancare și a evaziunii fiscale. Planează suspiciuni și asupra anchetatorilor menționați: să fi închis ei ochii fiind cointeresați? Vreau să mă suspendați temporar din funcția de control și să activez într-o funcție de execuție, ca să elucidez aceste suspiciuni. Mă voi ocupa discret, pe cont propriu, cu ajutoare oneste. Cu mafia e riscant să lupți.

Procurorul Mihai Zaharia a aflat unde domiciliază agenta de poliție Mia Hristea și i-a făcut o vizită:

– Doresc să vă vizitez locuința. Am un mandat de percheziție și de interogatoriu. Nu va dura mult: niște filmulețe și o înregistrare a unui scurt interogatoriu. Aveți dreptul la un martor asistent.

Astfel, procurorul a filmat o vilă luxoasă cu etaj, cu piscină, cu pavilion, cu teren de tenis, cu tablouri de valoare și cu multe bijuterii scumpe. Apoi a întrebat-o din ce venituri și-a permis asemenea lux.

– Sunt polițistă sub acoperire, așa cum mi-a cerut șeful. Pătrund în diverse locuri intime pentru ca, folosindu-mi nurii, să obțin secretele și mărturiile unor suspecți. E jenant, dar bărbații mă răsplătesc cu prisosință pentru „serviciile” mele, iar eu trebuie să accept cu „aviditate”, ca să nu mă deconspir, punându-mi viața în primejdie.

În aceeași zi, Mihai Zaharia l-a convocat și pe procurorul Alex Movilă, pe care l-a întrebat:

– Cum se face că ați clasat atâtea dosare, punându o concluzie identică: „denunțuri calomnioase”.

– Agentă de poliție Mia Hristea nu a găsit nicio probă incriminatorie, nicio mărturie concludentă.

Zaharia știa ce răspunsuri va primi, dar dorea să creeze panică și să-i observe urmările. S-a ajutat de oameni de încredere, de detectivii particulari Liviu Grigore și Dinu Dima, care au înregistrat pe peliculă cum Mia Hristea și Alex Movilă s-au întâlnit imediat într-o colibă izolată, cum s-a dus fiecare la șeful său, cel de la Inspectoratul de Poliție și cel de la Parchet, cum cei doi șefi s-au întâlnit imediat în aceeași colibă. Deci acolo se întâlneau de obicei cei patru, feriți de ochii lumii, și acolo puneau la cale afacerile lor ilegale: șantajarea infractorilor, primirea răsplăților pentru a-i face scăpați. Coliba era deja reperată de ajutoarele lui Mihai Zaharia care îi urmăriseră pe Hristea și pe Movilă și montaseră acolo niște microfoane care au înregistrat ce s-a discutat:

– Suntem în mare primejdie. Porcul de Mihai Zaharia a devenit periculos. Trebuie să luăm imediat măsuri...

Ascultând înregistrarea, Zaharia a sunat-o pe fiica lui și i-a spus să nu iasă din cămin până la licență, că va veni el s-o conducă. Apoi, dorind ca să-i facă un valoros cadou „absolventei”, a urcat în mașină pentru a comanda un set de bijuterii care să fie gata până la licență. Dar nu știa că deja îi era urmărită fiecare mișcare.

Peste câteva zile, Dana și Dinu au susținut licența și-și faceau bagajele ca să plece acasă, la Făgașa.

S-au auzit sirenele unor mașini ale Seviciului de Urgență. Știrea s-a răspândit cu repeziciune: Mașina procurorului Mihai Zaharia, care plecase de la un atelier de bijuterii, a sărit în aer. Explozia, provocată de o bombă cu cuplare magnetică, nu a lăsat în urmă decât fărâme din trupul victimei. La fața locului s-au prezentat urgent anchetatorii... Mia Hristea și... Alex Movilă, care au raportat închiderea cazului cu autor necunoscut.

Dana Zaharia și Dinu Dima au ajuns acasă, la Făgașa și au început activitatea profesională. De la județ, de la Obcina, o mașină a procuraturii a adus o casă de fier care rămăsese de la procurorul Zaharia, dar Dana n-a putut s-o descuie, căci tatăl ei nu-i dăduse cheia. Dinu venea mereu pe la Dana, ca să n-o lase singură în aceste momente triste pentru ea. Dar, într-o zi, când a intrat în casă, Dinu a găsit înăuntru o polițistă, care s-a prezentat a fi Mia Hristea, care trebuia s-o supravegheze pe Dana, după uciderea tatălui ei de către un autor necunoscut.

– Avem o comandă, i-a zis Liviu Grigore lui Dinu Dima. Cel care ne face comanda nu vrea să se deconspire și îmi trimite doar mesaje. Mă asigură că totul e perfect legal și în slujba dreptății. Trebuie să deschidem casa de fier a lui Mihai Zaharia, aflată acum la Dana, și să luăm de acolo niște probe pe care le strânsese procurorul împotriva unui cartel infracțional-mafiot. Ne avantajează accesul tău la Dana, dar să fim prudenți cu polițista.

– Dar Dana a spus de nenumărate ori că nu are cheia casei de fier, care e bine zăvorâtă.

– Nu suntem noi singurii care am pierdut cheia de la o casă de fier. Ne vom interesa cum să procedăm.

În acest timp, polițista se purta frumos cu Dinu, făcându-i declarații drăgăstoase. Într-o zi, Dinu a întrebat-o:

– Oare ce-o fi în casa asta de fier? Cum crezi că am putea afla? Vrei să mă ocup eu și să caut o soluție?

– Dar să știm numai noi doi, a propus Mia, mușcând momeala, crezând că Dinu dorește să-i fie partaș la furt.

Curând, Liviu și Dinu au aflat la ce fabrică a fost confecționată casa de fier, au obținut o cheie potrivită, au extras discret probele judiciare din casa de fier și le-au depus la Parchet. Apoi Dinu a mințit-o pe Mia Hristea:

– Măine voi primi cheia de la casa de fier. Pe la ora zece vin acasă și, amândoi, vom descuia casa de fier.

Mia Hristea jubila. A doua zi, la ora zece, când Dinu Dima descuia casa de fier, Mia Hristea a țipat ca arsă:

– Hoțul, hoțul! Veniți repede!

Au apărut doi polițiști care l-au prins pe Dinu Dima „în flagrant” și l-au încătușat pentru a-l duce la Centrul de reținere al Poliției de la Câmpuri, cunoscut foarte bine de Dinu. Mia Hristea se auzea vociferând:

– Eu mai rămân s-o anunț pe biata Dana, ca să vadă cu ce nemernic a avut de a face. Păzesc și casa de fier.

Dosarul cauzei s-a întocmit repede stabilindu-se termenul de judecată. În instanță, grefiera a anunțat:

– Urmează dosarul „Zaharia Dana contra lui Dima Dinu”. Obiectul dosarului: „Furt calificat”.

Dana stătea alături de procurorul de caz Alex Movilă, (simplă coincidență?!?). Dinu era asistat de avocatul său Liviu Grigore. Martorul principal a fost polițista Mia Hristea care, în depoziția sa, a spus:

– Mi s-a ordonat s-o protejez, o perioadă, pe păgubita Dana Zaharia, având în vedere uciderea tatălui său de către un autor necunoscut. L-am surprins pe învinuit descuind casa de fier din locuința păgubitei, dorind să fure.

– Urmează depoziția martorului protejat, a anunțat grefiera.

A apărut un martor protejat, acoperit cu o pânză de camuflaj. În depoziția sa, martorul protejat a declarat:

– Învinuitul e nevinovat. El n-a furat, ci a salvat niște probe de înaltă corupție obținute de procurorul Mihai Zaharia. Probele au fost deja depuse la Parchet, au fost analizate, iar organele de urmărire penală au decis deja arestarea preventivă a mai multor persoane. După arestarea învinuitului, o cameră de supraveghere, montată chiar de el, a înregistrat-o pe polițista Mia Hristea cum băga în poșetă ce mai găsea în casa de fier, înregistrare depusă la Parchet. Probabil că este dezamăgită că n-a găsit probele căutate, pe care dorea să le distrugă. Din cauza probelor din casa de fier, procurorul Mihai Zaharia trebuia să fie ucis. Acesta s-a dus într-o zi la un atelier de bijuterii ca să ridice cadoul pe care îl comandase pentru fiica sa, care tocmai absolvise facultatea. Un tâlhar, aflând de la bijutier valoarea

bijuteriilor, atunci când procurorul a vrut să-și pornească mașina, l-a atacat pe procuror, l-a împins afară din mașină și a pornit el în viteză, cu captura. Peste două sute de metri, o bombă cu cuplare magnetică a explodat făcând pulbere mașina și pe tâlharul care o conducea. Dar oare ce s-a întâmplat cu procurorul? Și „martorul protejat” și-a scos pânza de camuflaj, devenind, teafăr,... procurorul Mihai Zaharia.

– Tata!!! a strigat extaziată Dana, apoi s-a îndreptat în fugă spre banca „învinuitului” și l-a sărutat îndelung.

– Onorată instanță, a spus Mihai Zaharia, vă rog ca, în hotărârea pe care o veți lua, să fiți cât mai aspru cu învinuitul, pentru vina de neiertat de a-mi fi sedus fiica. Priviți! Mai este nevoie de probe judiciare?

Numai două persoane n-au participat la veselia care s-a declanșat în sala de judecată: polițista Mia Hristea și procurorul Alex Movilă, care ieșeau din sală încadrați de câte doi polițiști.

Au trecut de atunci doi ani. Zboară timpul! Atât am vrut să vă povestesc, iar acum îmi iau rămas bun de la tine, cititorule! Sunt pedagogul Polieuct Mucenic zis Piticot, de la Liceul Internat „Anii Speranței”. Pa!

LOCUL III

Eugenia Duta

.....

PE CINE NU LAȘI SĂ MOARĂ, NU TE LASĂ SĂ TRĂIEȘTI

Se plimba într-o seară pe malul lacului. Avea o stare de ușoară neliniște care îl învăluia cu o discreție nu neagră, doar în nuanțe de gri tern. Soarele alunecase peste maluri, părând gata să se scufunde, ca o intenție sinucigașă. I se părea că totul în jurul lui este în acest fel, gri, fără accente, până și crepusculul care de obicei incendia cerul în incredibile nuanțe roșcate, acum se stingea aproape incolor.

Plimbarea se apropia de sfârșit. Trebuia să se întoarcă spre casă, a doua zi avea un program destul de încărcat și mai existau și câteva probleme casnice de neamânat. Întunericul căzuse destul de rapid, lumina crepusculului care îl enervase cu puțin timp înainte, acum murise de tot. Se gândi că primarul făcea economii, căci luminile stradale nu se aprinseseră și cheiul era cufundat în beznă.

Prefera să meargă pe iarbă, să simtă sub tălpi moliciunea blândă a ei. Se împiedicase de un balot aruncat pe jos și se întinsese cât era de lung, înjurând printre dinți, ceva cu adresă directă. Căzătura nu fusese foarte dură dar la aterizare nimerise cu un genunchi într-un colț de piatră care i se înfipsea nemilos exact acolo unde îl durea de ceva timp.

– Băga-mi-aș...

– Hei, hei, ia vezi cum vorbești!

Tresărise violent. Balotul vorbea?! Mormăi enervat, în timp ce își căuta telefonul, aruncat undeva în sacul pe care-l purta mereu în plimbările acestea:

– Da' tu ce cauți pe jos?

Reuși să pipăie telefonul și îl scoase satisfăcut, aprinzând lanterna. Sfântă tehnologie de secol 21!

Lumina extrem de albă se focaliză pe o mogâldeată ciudată, aproape asexuată, murdară, cu părul destul de lung, atârându-i în lațe încâlcite de-a lungul unei fețe cam jengoase pe care el nu reuși să o asocieze inițial cu chipul unei femei sau unui bărbat. Vocea părea să fie a unui copil. Trupul firav, acoperit cu un trening murdar, nu îi spunea nimic. Rămăsese înlemnit, neștiind cum să reacționeze. Se simțea, parcă, într-un film horror.

– Ce stai și privești ca la teatru? Măcar zi și tu că-ți pare rău, că pari unul de-ăștia, cu școală. Mi-ai rupt piciorul. Uite, nici nu pot să mă ridic.

Într-adevăr, mogâldeata încercă să facă o mișcare, dar se prăbușise imediat ce piciorul drept se sprijinise de pământ. Se repezi să o ajute, cu un reflex pe care îl regretă imediat după ce atinse hainele soioase, pe sub care simți un trup firav, numai oase.

– Iartă-mă, e beznă și nu te-am văzut... de ce stai pe jos? Ce... faci aici? Să te ajut să mergi acasă, nu ești bine?

– Eram bine până să mă strivești tu. Ia mai lasă-mă în pace și cară-te. Poate ai mai știu eu ce intenții.

Aha. Deci era femeie. Sau, poate nu.

– Acum îmi dai lecții de vorbire, acum mă acuzi, acum mă trimiți acasă. Vreau să te ajut. Hai, poate trebuie să mergi la doctor, să vezi ce e cu piciorul.

– Nu merg nicăieri. Vă știu eu. Mai bine dă-mi ceva bani, să îmi iau ceva de mâncare.

Dusese mâna automat la buzunar, apoi se oprise. Ce să facă mogâldeata asta cu banii? Nu credea că ar fi fost măcar lăsată să intre într-un magazin.

– Nu vrei să mă duc să-ți iau eu ceva? Ce vrei? De când nu ai mâncat?

Arătarea se ridică fără efort de la pământ. Lumina telefonului îi dădea o aură stranie, de duh ieșit atunci din străfundurile iadului. Îl trecu un fior. Vocea îi tremura puțin.

– Ce e cu tine, nu ai casă? Hai, nu vrei să te ajut? Ai pe cineva?

Părea totuși, o femeie. Nu numai după voce și fragilitatea trupului, ci și după felul în care se mișca.

– Am casă, da' de ce te interesează? Mai bine cară-te de aici.

– Îmi pare rău că am dat peste tine, dar nu te-am văzut. Cred că e o defecțiune la...

– Nu e nici o defecțiune. O să se aprindă acum.

Ca la o comandă, becurile stradale se aprinseră.

Închise lumina telefonului. Putea să o vadă bine. Era o femeie și nu mai părea chiar atât de înspăimântătoare sau poate își revenise el din șoc.

Îl privea obraznic și aproape sfidător. Nu știa cum, dar în mod surprinzător, simțea că are un mic ascendent asupra lui.

Hotărî că e cazul să întrerupă scena.

– Bine, dacă ești ok, atunci eu o să plec. Uite aici niște bani, să-ți iei ceva de mâncare. Și nu mai sta noaptea pe străzi, du-te acasă.

Întinsese mâna cu banii. Ea nu făcuse nici o mișcare și atunci, cu toată sila, îi îndesase ghemotocul de bani în palmă. Se întorsese și plecase. Praful se alesese de seara lui liniștită. Făcuse câțiva pași, apoi auzise vocea ei.

– Nu mai am „acasă”. Aici dorm de obicei, că nu prea trece lumea.

Se opri. Aha, scenariul obișnuit. Acum o să înceapă să se plângă, eventual să amenințe. Se întoarse încet, studiat, gata să țină un discurs. Dar arătarea dispăruse.

*

* *

A doua zi avusese mult de lucru, proiectul la care lucra înainta greu. Încerca să uite micul incident din seara anterioară, dar nu reușea prea bine. Peste lucrurile zilnice se suprapuneau imaginile ciudatei ființe care apăruse de niciunde. Ce era cu ea? De ce „locuia” acolo? Cum trăia și din ce, căci era evident că nu avea un mijloc de trai. Din cerșit? Dar prea puțină lume avea drum pe marginea râului. Poate cerșea undeva prin centru. Dar, ar fi trebuit să o vadă până atunci. De fapt, Primăria nu admitea de nici un fel cerșetorii sau doar oamenii străzii. Dar existau astfel de oameni? Nu zărise niciodată o ființă atât de amărâtă precum arăta biata femeie. E adevărat că nici nu fusese atent la astfel de situații până atunci.

Își dăduse seama că, luat de gânduri, trasase câteva linii aiurea pe hârtia din fața lui. Pusese pixul jos și făcuse un semn colegului de birou. „Eu ies puțin.”

Era ceva neobișnuit pentru el.

Coborâse pe lângă împrejmuirea roșcată a Curții Domnești și ajunsese rapid pe malul lacului. În lumina strălucitoare a soarelui de amiază, apa avea scânteieri verzui. Se plimbase încet, absent, privind în jos spre vârful pantofilor care parcă alunecau pe iarba asortată cu nuanța apei. Fără să le poată opri, gândurile i se întorceau către seara trecută, care îl marcase în mod ciudat. Ce se întâmplase, la urma urmei? O puștoaică vagaboandă adormise pe iarbă. Erau atâția oameni amărâți pe lume. De ce ar fi trebuit el să se simtă cumva răspunzător pentru ei? Fiecare își construiește propriul drum.

Se ciocnise din nou de ea. Dezmeticit din îngândurare, aproape pufnise în râs.

- Iar tu.
- Eu. Văd că ai o plăcere să tot dai peste mine.
- Ce tot zici acolo. Mă gândeam la ceva și nu te-am văzut. Unde ai dispărut aseară? Chiar nu ai unde să dormi? Vreau să te ajut.

Fata îl lăsase să termine ce avea de spus, urmărindu-l cu un fel de îngăduință care îl făcea să se intimideze, pentru că își dădea seama că vorbește prea mult și arată cât de apăsător îl marcase întâlnirea din seara anterioară. Tăcuse, așteptând un răspuns. O studia fără să se ascundă. Nu i se mai părea așa neîngrijită. Hanoracul era același, destul de prăfuit, dar părul era ceva mai pieptănat și fața părea că fusese spălată. Era chiar frumușică.

- Ai terminat?
- Ce.
- Să mă studiezi de parcă vrei să mă pui într-un insectar.
- Păi, ești de studiat. Ce e cu tine? De ce nu ai casă?
- Am, dar am fugit. M-am certat cu mama și am plecat.
- Cum așa? De ce? De când? Nu te-a căutat?
- Să-ți răspund deodată sau pe rând?
- Ești cam obraznică și nu prea e cazul.
- De ce, pentru că sunt murdară și vagaboandă pe stradă? Nu suntem egali?

– Nu suntem. Hai, zi-mi.

– Am plecat de o săptămână. Nu e prima dată când o fac, așa că mama așteaptă să mă întorc. Avem probleme de comunicare. Ea e prea autoritară, eu prea recalcitrantă.

- Ai fost la școală? Văd că te pricepi la vorbit.
- Sigur că am fost. Ce crezi, că sunt chiar o vagaboandă? Am terminat liceul. Am făcut și un an de facultate. Administrație publică.
- O-ho. Și de ce te-ai lăsat. De ce te complaci în situația asta, de vagabondaj?
- Poate fac un studiu, mai știi? Să văd cum e să trăiești pe stradă. Nu m-am lăsat de facultate, doar am întrerupt-o. O problemă de amor... nu am mai avut chef. Mi-a făcut avansuri un asistent.

Tăcuseră. Băgase mâna în buzunar, după un pachet de șervețele umede, pe care le avea în permanență la el. Era un obsedat al igienei.

- Ia-l, șterge-te puțin pe față. Îmi închipui că nu ai avut cu ce.

Nu protestase, luase șervețelele și se așezase turcește pe iarbă, ștergându-se tacticos pe față, apoi scosese un elastic de la încheietura mâinii și își prinsese părul la spate. Din hanorac se auzise un sunet de apel. Nici nu tresărise.

– Nu răspunzi?

– Nu. E mama. Mă tot pisează, de ieri. De data asta am lipsit mai mult. O las să fiarbă.

– De ce v-ați certat?

– Nici nu mai știu. Cred că mi-a cotrobăit prin lucruri și am țipat la ea. Zicea că a vrut să facă curat. Să facă la ea, nu la mine. Lasă că știu eu. Mă tot controlează, zice că generația noastră se droghează și se îmbată.

– Păi... cam așa ceva. Dar asta nu înseamnă că are intenții rele.

– Nu mă interesează! Nu vreau să fiu controlată.

– Nu are o viață prea ușoară cu tine. Tată nu ai?

– N-am avut niciodată. M-a făcut din eprubetă.

– Asta înseamnă că te-a vrut.

– Da, dar n-am ieșit cum voia ea.

– De ce? Înțeleg că nu te droghezi, ai urmat o școală... cu orgoliul e mai greu.

Tăcuseră din nou. Se așezase alături de ea, pe iarbă. Soarele blând le încălzea spatele. Se simțea bine, liniștit.

Scena aproape idilică fusese întreruptă tot de ea.

– Eu am plecat.

– Stai...

Până să mai continue fraza, fata se ridicase și fugise. O privise din urmă, cum alerga de parcă era unul din cei care făceau jogging, avea un pas ordonat și așezat, rapid și aproape profesionist.

Se ridicase și el și se întorsese la serviciu, mult mai binedispus decât atunci când plecase.

*

* *

Noaptea iar nu putuse dormi. Se tot gândea la ea. Să faci un copil „din eprubetă”... asta însemna o dorință puternică de a fi mamă... dar și o nemaipomenită însingurare. Un orgoliu nemăsurat, o încercare de a sfida Natura și Timpul. Femeia aceea nu își acceptase soarta ei. Își dorise un copil și îl crease, de una singură, din dorința de a fi mamă... dar uitase pe parcurs că acel copil nu era jucăria din propria copilărie.

Desigur, ar fi putut să aibă norocul de a naște o păpușică gingașă, ascultătoare, căreia să îi îndeplinească funde în codițe și să o îmbrace frumos la serbările de la grădiniță sau de la școală... să își sacrifice tot timpul pentru a o duce la tot felul de lecții de pian, desen balet... să fie mândră de ea... dar se alesese cu o copilă recalcitrantă, cu o personalitate-surpriză...

Se perpelise în pat până după miezul nopții, apoi se ridicase și aprinsese lumina. Ce îl interesa pe el, la urma-urmei, soarta unei puștoaice care credea că Lumea începe și se sfârșește la ea? De ce îl preocupa drama unei mame singure care dorise o păpușă și se alesese cu o tornadă? Ce rol avea el în toată această ecuație?

Adormise într-un târziu, după ce se resemnase: „Nu ești tu cel ce hotărăște”.

*
* *

Dimineața se sculase mahmur. Se aranjase scurt și destul de neglijent, ceea ce nu-i stătea în obicei, dar, deși nemărturisit, un gând îi sfredelea subconștientul.

Plecuse. Dar nu spre serviciul unde era oricum prea devreme să ajungă, ci spre malul lacului. Conducea absent, încercând parcă să nu observe traseul pe care pornise, ca și cum s-ar fi putut auto-înșela în privința intențiilor sale. Îl preocupa fata aceea ciudată și recalcitrantă dar nu dorea să discute cu el însuși despre asta.

Parcase mașina destul de aproape și parcursese calm și agale bucata de alee. Lacul avea sclipiri aproape albastre, în lumina încă blândă a soarelui care nu răsărise de prea multă vreme. Se așezase pe iarbă, după ce studiasse atent malurile, cât putea cuprinde cu privirea din acea poziție. Se simțea ușor enervant de căutarea care îi agita interiorul sufletesc. Ce voia? De ce se simțea atât de interesat de o puștoaică semi-vagaboandă?

Tresărise violent când o simțise în spatele lui. Sărise în picioare. Ea stătea ne-mișcată, fixând suprafața albastrui-verzuie a lacului, cu reflexe luminoase împrăstiate până departe. Părea că nu îi acordă nici un fel de atenție. Își îngădui puțin timp să o studieze. Era îmbrăcată în același hanorac, dar ceva mai scuturat de praf. Părul castaniu era legat cu îngrijire într-o coadă împletită care se așeza cuminte și aproape școlăresc pe umărul stâng. Avea niște ochi mari, castanii, umbriți de gene atât de lungi încât păreau false. Abia atunci își dădu seama că se spălase și că întreaga ei ținută indica faptul că nu dormise pe vreo bancă în parc.

– Arăți bine.

– Sper că acum nu vrei să îmi faci curte.

– Ești foarte plină de tine. De ce crezi că ți-aș face curte? Am remarcat doar că pari ceva mai curată decât ieri.

– Ai un stil teribil să vorbești fără să aștepti să zică ceva și interlocutorul tău. E cam păgubos stilul ăsta, să știi. Nu-ți pierzi clienții?

– Ce clienți?

– Mi se pare că arăți a patron.

– Uite că greșești. Sunt angajat la o firmă. Nu mi-ai răspuns.

– Ce să-ți răspund... a, da. Am dormit acasă. Am făcut-o fericită pe mama. De ce mă căutai?

– Eu?! De unde tragi concluzia asta?

– Mă pricep la oameni. Uite, aș paria că ești IT-ist.

Se enervase. Nu numai că îl „prinsese” că avea o preocupare pentru ea, dar îi ghicise și meseria. Da, era chiar bună.

– Ai fi bună să lucrezi la recrutare de personal, că văd că ai ochiul format.

– Mdaa... mi-ar prinde bine o slujbă. Aș avea bani să-mi închiriez o garsonieră și să scap de acasă fără să trebuiască să dorm prin parcuri.

Tăcuseră. El se gândea intens la o idee care îi traversase mintea. Ea privea în continuare lacul. Soarele urcase binișor pe cer. Strecurase o privire către ea, cântărind-o. Nu arăta prost. Îmbrăcată ca lumea, ar fi făcut o impresie bună. Se auzi, cu mirare, glăsuind.

– Crezi că găsești prin garderoba ta ceva mai acătării?

– De ce, mă inviți la o cină romantică?

– Nu, la un interviu.

– Îți dai seama că e un risc. Să nu zici că nu te-am prevenit. Nu știi nimic despre mine.

– Poate și eu am fler. Și pe urmă, ce risc? Dacă greșesc, nu te angajează șeful. A văzut destui oameni ca să își dea seama ce e cu tine.

– De ce faci asta?

– Sincer? Nu știu. Hai, e târziu și trebuie să plec. Vino mâine aici, îmbrăcată decent. O să mă gândesc ce îți putem oferi... dar te rog să...

– Bla... bla... sigur. O să fiu o fată model.

Se grăbise să plece. Nu știa ce imbold îl determinase să riște. Ciudat, nu regreta.

*

* *

A doua zi de dimineață se grăbise să ajungă în parc, pentru că își dăduse seama că nu precizase ora la care se vor întâlni. O găsisese tot pe mal, tot privind visătoare spre soarele care poleia lacul. O studiasse cu atenție. Era îmbrăcată într-un costum sobru, pantaloni și taior, negre, cu o bluză albă ca de școlăriță. Părul era prins cu o clamă gri-argintie, într-un coc simplu. Când se întorsese înspre el, constatase că era fardată foarte puțin, în nuanțe nude care îi scoteau în evidență ochii mari, căprui. Părea o doamnă, departe de arătarea din prima seară.

- Ești mulțumit?
- Ai emoții?
- Puțin.
- Ce știi să faci?
- Cam târzie întrebarea...
- Nu. Te putem angaja femeie de servicii sau copiator sau recrutor de personal, că tot ai un an de facultate... Important e că o să te ajut... și că nu știu de ce, dar cred că o să te descurci. Hai să mergem.

Așa începuse. Într-o seară întunecată în care dăduse peste o mogâldeată așezată pe iarba unui parc. Șeful o plăcuse imediat iar el nu scosese nici un cuvânt referitor la modul în care o cunoscuse. I se părea minunat că îi dădea o șansă, că o ajuta să scape din groapa în care se afundase existența ei. Zâmbise misterios la întrebările cu care fusese bombardat de colegi, de unde o cunoaște, cine e, ce relație are cu ea etc. Fusese doar un moment mai delicat când trebuise să o prezinte, pentru că își dăduse seama că nu știe nici măcar cum o cheamă și atunci un fior îl traversase. Ce era în capul lui? Dar nu avusese timp să se gândească prea mult, căci fata îl scosese din încurcătură și se prezentase singură. Ocazie cu care aflase și el că o cheamă Mădălina.

Zilele care urmaseră fuseseră o continuă uimire. Mădălina devenea centrul atenției. Era serioasă și muncitoare, sărea să rezolve orice problemă apărea, se dovedise că vorbea engleza fluent și că avea cunoștințe solide de drept comercial, probabil urmare a terminării primului an de facultate. De la slujba de copist trecuse rapid la cea de secretară a șefului, pentru că era foarte organizată și făcuse ordine în toate actele care erau împrăștiate în biroul lui. Apoi primise funcția de „asistent manager”, care reprezenta ceva mai mult decât o secretară care face cafele șefului. În mai puțin de o jumătate de an era nelipsită de la ședințele cu clienții și părerea ei conta foarte mult. Făcea parte din orice comisie de analiză a rezultatelor firmei, toți o lăudau iar ea devenea din ce în ce mai sigură pe ea. Era nelipsită la acțiunile de binefacere și la dineurile oficiale, la care locul ei era mereu

lângă personalitatea cea mai importantă a momentului, discutând cu siguranță despre ceea ce știa precis că e printre subiectele de interes ale zilei. Cu el nu prea avea timp să socializeze. Trecea uneori pe la biroul lui, cu o cafea în mână, sorbind în grabă două guri și privindu-i critic foile din față, uneori atrăgându-i atenția că a făcut vreo eroare. Într-o zi îi spusese din vârful buzelor că șeful s-a plâns că e în întârziere cu lucrarea pe care trebuia să o predea. El făcuse o pauză, enervat și apoi rostise cât de calm putea:

– Am avut prea puțin timp. M-au înghesuit prea multe lucrări.

Mădălina îl fixase liniștită, privind prin el.

– Nu timpul pe care îl avem este puțin... timpul pe care îl pierdem este prea mult.

Rămăsese fără replică o secundă. Apoi izbucnise în râs.

– Citezi din Seneca?!

– E încă valabil. Și are 2000 de ani.

– Îmi pare bine că ți-am creat ocazia să arăți cât de cultă și pricepută la toate ești.

– Vezi că nu e frumos să scoți în evidență un ajutor acordat. O să-ți fiu recunoscătoare toată viața, dar meritul e al meu. Ai deschis o ușă. Eu am făcut în așa fel încât să se închidă în spatele meu, nu în fața mea. Dar să știi că șeful e cam nemulțumit de tine, nu am glumit.

Nu continuase discuția cu ea.

Nu peste multă vreme, avusese o surpriză care îl găsisse nepregătit. Un mic anunț apărut pe avizierul pe care se prindeau tot felul de știri, anunța că se va ține o ședință importantă, în care va fi numit marele câștigător al concursului. Concurs? Despre ce era vorba oare? Era în staful companiei, dar nu avusese nici o idee despre un Concurs. Se îndreptase către biroul șefului, să se informeze, ca să nu pară un imbecil la ședință. Pe hol se ciocnise de Mădălina, care tocmai ieșise din biroul Șefului. Arăta impecabil. Părul castaniu era coafat cu îngrijire, deși lui i-ar fi plăcut mai mult să o revadă cu coada aceea așezată școlărește pe un umăr și nu cu tunsoarea scurtă și prea aranjată, care îi dădea un aer artificial. Era fardată apăsător dar cu artă, ochii erau conturați perfect, fără să arate că sunt încondeiați ci păreau chiar naturali, înconjurați de genele lungi, întoarse special de o cosmeticiană iscusită. Nu îi lăsase prea mult timp să o admire.

– Oh, ce bine că te văd! Sunt fericită și vreau să împart fericirea cu tine!

– Zău? De ce? Te măriți?

Ea izbucnise în râs.

– Nu, mai e până atunci. Acum am fost anunțată, ca să îmi pregătesc cuvântarea.

– Pentru...?

– Am câștigat concursul!

– Ce concurs, că mă omorâți! Felicitări că ai câștigat, dar ce?

Mădălina făcuse o mică pauză. Părea jenată. Dar lui i se părea o jenă jucată.

– Păi... concursul, știi tu, pentru postul de șef de birou.

– Cuu? Care birou?!

– Biroul... îmi pare rău... biroul tău... nu te supăra pe mine, a fost un concurs și am participat... trebuia să îmi joc șansa, nu?

Înțepenise de uimire. Postul lui fusese scos la concurs?!

– Bine, dar... cu ce ocazie? Eu de ce nu am știut? Cine a participat? Și eu, de ce nu am fost anunțat? Nu aveam voie să particip și eu, sau cum?

– Nu te enerva... s-a făcut anunțul pe Net, că era public. Nu credeam că nu știi...

– Și de ce nu mi-ai zis, totuși?

Ea tăcuse.

O privise cu atenție și deodată ceva ca o perdea căzuse de pe ochii lui. Era o femeie frumoasă. Dar ceva din zâmbetul ei era parșiv. Ceva în privirea ei avea o lucire de șmecherie murdară. „Crezuse că el știe”... Doamne, el o adusese acolo, el o culesese de pe malul lacului, o ființă jerpelită, neîngrijită, fără nici un Dumnezeu. Și ea era cea care acum îi va fi „șefă”. Fără scrupule, fără sentimente. Pe fața ei plutea un zâmbet rece, de aroganță și superioritate. Era „o doamnă”. Cel puțin așa părea. Brusc i se făcuse o silă imensă. „Prostia se plătește” gândise. Nu îl deranja ideea de a pierde un post dacă la un concurs cineva se dovedea mai bun. Dar modul parșiv în care ea procedase, îl scârbea.

Se întorsese și plecase.

La sfârșitul anului primise plicul cu concedierea. „Șeful” era chiar nemulțumit de randamentul lui. În locul său venise un tinerel-frumuseț, cu care Mădălina se măritase după două luni. Fusese la cununia civilă, discret, doar ca să vadă cum mai evoluaseră lucrurile. Într-un colț zărise o femeie încă tânără, care lăcrima discret. Ochii li se încrucișaseră o clipă. Înclinase ușor capul. „Să vă trăiască”. Ea zâmbise trist și plecase.

Se întâlnise cu ea după doi ani. Se plimba pe malul lacului, privind visătoare undeva nedefinit. Arăta ca scoasă din vitrina unui magazin de lux. Totul era perfect. Se bucurase. Cumva, era opera lui. Ea îi ghicise gândul.

– Ce faci, te bucuri să vezi ce a ajuns „opera” ta?

– Poate. Dar mă gândeam că măcar acum, după atâta timp, o să aflu ce s-a întâmplat... de ce am fost înlăturat. Ca să vină în locul meu un puștan? Și cum a fost cu concursul ăla... de ce nu mi-ai spus și mie.

Ea începuse să râdă. Apoi îl privise rece, cu superioritate.

– Nici eu nu am știut. Am aflat în ultima clipă și am zis să-mi încerc norocul. De unde să știu că tu nu erai informat... Crede-mă, am participat așa... la o inspirație bruscă. Pur și simplu am văzut anunțul... A fost o inspirație, da. Un reflex. Nici numai țin minte cum am trimis cererea și CV-ul. Pur și simplu, am navigat pe internet într-o noapte și am răspuns. După aia am uitat... și iaca, am fost aleasă.

– Bine, bine, dar de ce nu mi-ai spus și mie? Nu așa ar fi fost corect?

– Poate... dar nu m-am gândit, știi... eu sunt cam aiurită, nu sunt atentă la unele lucruri... Nu înțeleg de ce te cramponezi de un fapt petrecut acum doi ani. Ești cumva invidios pe ascensiunea mea?! Că așa pare! Cât despre concediere... Nu mai dădeai randament. Era sarcina mea să mă asigur că firma merge bine. Trebuia să mă comport profesionist. Nu trebuie să devenim sentimentali. Profesionalismul este extrem de important. Iar tu te plafonasei. Înțelegi, eu sunt o perfecționistă. Fac lucrurile așa cum trebuie. Sau, dacă nu se poate, nu le fac deloc. Dar când le fac, ies perfect.

– Da... să nu o mai lungim... ok, ești o perfecționistă, o profesionistă... Deci a fost propunerea ta?

– Ce importanță are?

Așa era. Nu mai avea nici o importanță. O salutase cu răceală și plecase. I se părea totul îndepărtat ca într-o ceață, o nebuloasă. O poveste citită într-o seară care se pierduse în trecut...

NON FICTIONE

ESEU

LOCUL I

Gabriel Grigorescu

.....

TIMPUL CA METAFORĂ

Necunoașterea este un abis, un gol al minții omenești limitată la niște dimensiuni închipuite. Este imposibil de definit, căci în necunoaștere nu există termeni, nu există repere, nu există absolut nimic. E necunoaștere.

Cineva, cândva, încercând să o pătrundă și văzând că nu are nici o cale spre ea, a numit-o Timp. Și a început să o măsoare, în fire de nisip, în clipe, în așteptări, în pași. Și căutând să o acopere numind-o Timp, a reușit să o facă tot mai de nepătruns.

De atunci, toți încercăm să măsurăm golul din urma noastră sau pe cel spre care credem că ne îndreptăm, căutând un sens al firului de praf desprins din stânca universului.

Dar Timpul va rămâne pentru oameni, veșnic, o necunoaștere. Care concentrează în ea tot ce nu putem înțelege... E naștere, e drum, e țintă, e spațiul dintre ele și suferința sau bucuria lor, e carne și emoție, parfum și sunet, rost sau prăbușire.

Este suflet și hoit. Este, la urma urmei, tot ceea ce rămâne după ce joaca asta, în care materia și spiritul au fost puse împreună, într-un melanj imposibil, incompatibil și toxic, se isprăvește.

Dar niciodată nu vom ști ce rămâne, căci Timpul e doar Necunoaștere... Măsură inutilă a deșertăciunii.

FOC DE STELE

Să privim Cerurile și să le înțelegem înainte ca lumina flăcărilor să se stingă, altfel se vor închide pentru totdeauna...

Noaptea Sânzienelor e scurtă, e cea mai scurtă noapte, iar noi suntem ca scânteile de jar sau stele ce își caută drumul la hotarul dintre cele două Veșnicii. A întunericului sau a Luminii. Sau măcar la atât putem spera.

Căci scânteiem, scurt, în cea mai scurtă și ciudată „noapte”. Și dispărem, la fel de scurt, spre o stranie și neînțeleasă Veșnicie.

TIMPUL, DINCOLO DE APARENȚE

Timpul, aparent, e doar un instrument, o convenție, precum alfabetul sau notele muzicale.

Nici o literă, nici o nota muzicală nu au relevanță decât în context, doar împreună cu celelalte semne din familia lor.

Lanțuri de cuvinte pot exprima banalități sau înțelepciune.

O partitură muzicală poate zgâria urechile sau ne poate extazia.

La fel este și timpul. „A-ți trăi clipa” nu este decât o lozincă menită să ne neutralizeze, să ne facă doar niște piese de schimb, fărâme ale unui puzzle care nu este al nostru.

Timpul ne poate aparține, ne poate defini, doar dacă îl vom trăi și simți în integralitatea lui, într-o exprimare permanentă a ceea ce am fost, suntem și putem deveni,

„Ce-a fost a fost, ce este este, iar ce va fi, va fi urmarea a ceea ce a fost.”

Altfel, vom trăi doar o schiță, în loc să ne trăim romanul nemuritor, vom suna ca o notă falsă, și nu ca un concert veșnic armonios.

Definim timpul, convențional, în secunde, minute, ani și așteptări. Și astfel nu facem decât să ne mințim, să ne amăgim, căci Timpul este întregul acelor clipe, ani sau vieți pământene.

Și atunci când, în puținătatea reperelor ce le avem, îl considerăm încheiat, el de fapt abia se împlinește, într-o Veșnicie pe care doar Timpul și Spiritul o pot stăpâni.

SUFERINȚĂ

Suferința te face să trăiești timpul în detaliu, moment cu moment. Pentru tine timpul există – și încă cum! În schimb peste ceilalți alunecă, peste cei ce nu suferă; neîndoielnic, ei nu trăiesc în timp, și nici n-au trăit vreodată în el.

E M. CIORAN DEMIURGUL CEL RĂU/ LE MAUVAIS DEMIURGE

Cioran însă nu a trăit niciodată adevărata suferință, aceea a sfârtecării, când pierzi jumătatea și constăți că jumătatea care ai rămas nu mai este nici măcar jumate, este doar un nerost, un spasm al unei rămășițe sfârtecate, fără viață.

Într-o asemenea suferință, timpul nu mai are relevanță. Chiar după un an, doi sau trei, te tot trezești în afara lui; și orice foșnet de pași sau de ușă deschisă te fulgeră, ca și cum jumătatea ta tocmai apare să se întrească...

Dacă încerci să îl măsoari, ai senzația că a trecut un secol, o viață. Dacă te lași surprins de el, timpul se comprimă, te poți trezi înainte de a se fi întâmplat, cu senzația că încă se mai poate face ceva, că nimic nu e pierdut încă..

Și apoi devine iar un întreg fără rost, fără scop, fără început și fără sfârșit, fără fracțiuni care să îl definească., fără valoare..

FRÂNTURI DE TIMP

Poate în asta constă amăgirea... Eu cred că fiecare om, în parte, nu trebuie și nu poate deveni o entitate în veșnicie. Nimeni nu va căpăta niciodată „timpul” lui veșnic.

Suntem doar frânturi, cote părți dintr-un întreg. Acea „suflare de viață” nu ne aparține, nu ne definește personal decât efemer, pământean. Ea nu este a noastră, nici a părinților sau a străbunilor noștri. Ea este doar o frântură din acea „suflare” unică de care aparținem cu toții, și pe care o trăim doar o clipă în melanjul acesta imposibil al ei cu pământul din care am fost făcuți.

O frântură care se va întoarce, vibrând, în întregul din care ne-a fost dăruită, împlinind veșnicia universului.

LOCUL II

Horia Orios

.....

VULNERABILI

*Simt că o paralizie de gândire a cuprins întreaga țară.
Traumele de tip emoțional se fac resimțite mai ales la copii.
Asta înseamnă că românii se vor pierde ca nație încet dar sigur.
Asistăm neputincioși la o năruire iminentă...
Acum, în România, indolența este considerată virtute!
Pictura, sculptura, proza, sunt în degringoladă...
Se scrie în schimb poezie, dar o poezie de tip talangă.*

– Ce știți voi, tinerii..., croncăni bătrânul corb. Primăvara înseamnă DEȘTEPTARE și este definită de bucuria vieții, de cinstirea DIVINITĂȚII și a strămoșilor. Ar fi bine să vă injectați, din când în când, o doză cu ADEVĂR, altfel veți cenzura SINCERITATEA, iar șuvoiul învolburat al vieții, în loc să aducă miracolele DRAGOSTEI, o va negustori. Anulați duplicitatea, nu-i decât o vrajă amețitoare și amenințătoare. Gândurile voastre, biete statui de lut ajunse prea devreme la senectute, întreabă NECUNOSCUȚUL: *Ce urmează după DEȘTEPTARE? Dificultăți? Armonie? Ignoranță? Năruire?*

– Cred că iarna este o NĂRUIRE, am îndrăznit eu; dar dacă toate sunt doar simboluri?

– Aha, știu cam unde bați! Simbolurile acestea sunt menite să redea sensul inițial EXISTENȚEI, conform Bibliei: *La început a fost cuvântul, cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era cuvântul.*

Dincolo de barieră, corbul și-a deschis aripile, identificându-se cu o amintire. Pe lângă fereastra barului treceau oameni de toate vârstele, grăbiți, preocupați, bolnavi. Am strigat-o pe fata de la bar:

- Carmen, s-a băut tot ce s-a plătit?
- Nostim, dar eu nu știu la al câtelea whiskey sunteți!
- Contează? Ai grijă ca nu cumva barul să-mi rămână dator!

Am strâns lângă mine trupul cald; ea mi-a mângâiat părul. Astfel și-a făcut loc în sufletul meu, ca o prezență necesară, inevitabilă.

Conducând-o spre casă, i-am zis:

– Dacă te-ai fi opus...

Nu m-a lăsat să continuu, mușcându-mi buzele. Plângea și râdea.

– Uite un bar, să intrăm aici, trebuie să-mi refac machiajul. Du-te la masa din colț, mă întorc imediat, apoi vom bea câte un whiskey și, odată ajunși la mine, poți să desfăci ambalajul și să-ți vezi cadoul! Nu-mi amintesc dacă era zi sau noapte, parcă timpul se destrămase în fâșii răspândite prin toată camera. Privind femeia care trudea cu lăcomie îngenunchată în fața mea, balansându-și capul cu păr blond-roșcat revărsat pe umerii goi, am zâmbit fulgerat de un gând: asta-i leoaică, doar ele încep să te mănânce de la cap... Și m-am înfiorat, dar nu de teamă, ci de plăcere!

Corbul nu mi-a spus că viața este o permanentă NESIGURANȚĂ, care ne face vulnerabili la ispitele cu miros de pucioasă. Am aflat singur...

În cele din urmă, soarta întru totul potrivnică și sentimentul eșecului m-au făcut să fug de lume, rătăcind printre oameni.

Să fie încă una din enigmele vieții sau răzbunarea ursitoarelor, îndelung pusă la cale?

DE VORBĂ CU SPIRITUL OMULUI DE ZĂPADĂ

Fumam, ascultând Frumosul Rozmarin, de Fritz Kreisler. Îmi plăcea mult piesa... Unii spun că era preferata lui Hitler; la urma urmei, de ce nu? Privite de la o anume distanță și sub un anumit unghi, umbrele alcătuiau laolaltă un balaur din basmele copilăriei. O viziune conformă cu Adevărul, dar neconformă cu Natura. Este aprilie, dar afară ninge ca-n toiul iernii; nici bucurie, nici tristețe, doar constatare. Demn de notat: am început să văd sunetele; nu cred că-i o dramă! Voi ați spune că exagerez...

– Nu exagerezi deloc, le văd și eu, zise spiritul omului de zăpadă, închizând ușa.

L-am privit mirat: de unde știe la ce mă gândeam?

– Nu-i niciun mister, vorbeai cu glas tare și te-am auzit. Altfel, nici n-aș fi îndrăznit să intru. Ce mai faci?

– Nimic... voiam să-mi spui care crezi tu că sunt, cu adevărat, Fiii Întinericului: cei care se scoală din morți ori cei care se reîncarnează?

M-a privit o clipă și, după ce a turnat în două pahare whiskey, a mormăit:

– Ciudatule... Dorești un răspuns în concordanță cu opiniile recente ori în deplină concordanță cu înaltele simțiri omenești? Oricum, nu-mi

place întrebarea ta; aduce a defăimare și prejudecată. La ce bun, mai ales că totul va rezona peste puțin timp!

– De ce te eschivezi?

– Nu-i asta, însă lucrurile trebuie privite ca un vitraliu de pe o fereastră care se deschide și în exterior, și-n interior. Amintește-ți ce se zicea despre Luther!

– Mda... Că vorbele îi sunt pe jumătate bătălii. Și tu, Cugetătorule, îți închipui că mai luptă cineva cu moartea de dragul adevărului și al patriotismului?

– Ca o sfidare a Rațiunii, spre a se bucura de anumite abilități și percepții, oamenii au ales Viciul!

– Cum așa?

– Nu scrie în Biblie că revelația lui Cain cu Dumnezeu are loc abia după uciderea lui Abel? Înseamnă că s-a încheiat un ciclu și urmează altul!

– Ce-ți veni? Ești rupt de realitate! Raportat formulării tale, ce-i logic: să număr ciclurile sau pauzele dintre cicluri?

– Adică să meditezi? Totul este o luptă: cunoscut contra necunoscut. Privește: aceea este o constelație zodiacală datorată caprei divine Amaltheea, care l-a hrănit în Creta pe Zeus când era prunc. Apoi, din recunoștință, Zeus a pus pe bolta cerească Constelația Capricornului, și pielea caprei a devenit Aegis, legendarul scut al zeiței Athena. Ziua n-ai s-o poți zări, dar acum e noapte și o poți vedea cu ochiul liber.

– Da, și sănătos, am ricanat.

– Hai că m-ai dat gata, rânji spiritul omului de zăpadă. Căpățâna ta este asemenea unei mănăstiri uriașe, care adăpostește câțiva călugări bătrâni, lipsiți de creativitate și dinamism.

– Marea problemă este că nu-mi furnizezi date veridice; doar te încurci în detalii nesemnificative.

– Discuțiile cu tine nu mai au pigment. M-am săturat!

– Aha, deci nu mai sunt pigmeu ca să pot pigmenta discuțiile! O fi bine? O fi rău?

– Te-ai sonat! Ce legătură are pigmeul cu pigmentul?

– Niciuna. Îți imaginezi cum ar fi lumea condusă de o teocrație mondială? De fapt, pe tine nu te afectează nici dacă ar fi condusă de spiritele Iadului.

– Să fi fost într-un complet de judecată, acum te-aș fi acuzat de sfidarea Curții!

– În ce măsură ți se împlinesc năzuințele? Poate ar fi necesar să lupti pentru ele!

– Deseori, cei cu mai puțină știință de carte ridică plângeri contra haosului care domnește în zilele noastre, confundându-l cu Viciul... Par drept la prima vedere, dar dezorganizarea acestei adunături, catalogată drept societate, are cu totul altă cauză: dorința tuturor de a ieși dintr-o lume rea, spre a fugi într-o lume bună! Dar unde-i acea lume bună? Cine a văzut-o?

– Totuși nu poate fi pus la îndoială faptul că o lume mai bună va exista odată și odată!

– Păi această speranță deșartă l-a îndemnat pe bunul Doamne-Doamne să inventeze Nebunia!

Și spiritul omului de zăpadă a ieșit râzând în hohote, la braț cu sticla mea de whiskey...

ÎNTR-UN TÂRZIU

Într-un târziu, deși contaminat de răutatea unora și îngrijorat de tăcerea și încremenirea lor, am adormit. M-a trezit atingerea unei mâini care, cu blândețe, îmi ștergea sudoarea de pe frunte. Era bunică-mea, venită la mine din lumea morților.

– Prințisorul mamei, liniștește-te, știm că ai necazuri și niciun ajutor!

– Eu ce pot face? am întrebat.

– Nimic altceva decât să fii cum ai fost! Pentru asta, părintele Sultana ți-a trimis o scrisoare cu povețe. S-o citești mâine-dimineată, și să faci întocmai cum e vrerea sfinției sale, care știi că te iubește. Dragul mamei, aș mai sta, dar e târziu! M-a sărutat pe frunte și mi-a șoptit: Ai încredere, nu ți-am promis că voi fi lângă tine când nimeni nu-ți va sta alături?! De cei care au vrut să fii sătul fără hrană și să vezi fără ochi, o să mă ocup eu, în felul meu...

A dispărut prin peretele plin de icoane, râzând ca de o glumă bună.

OH, VANITATE...

Imaginea vechiului meu prieten și mentor, preotul Sultana, luându-și adio de la mine în cea de-a treia zi după Sfintele Paști, mă va neodihni multe nopți!

– Oh, neant! Oh, muritorilor inconștienți de soarta voastră, v-ați gândit – cu o săptămână înainte – când părintele Sultana oficia slujba de Înviere în frumoasa biserică ridicată prin osârdia velitului boier Samurcaș,

în urma unui vis, că atât de repede ne va strânge în fața sicriului său? Oh, deșertăciune a deșertăciunilor! Iată ce-a mai rămas: doar vorbe prin care ne arătăm dezamăgirile și amărăciunea!

În persoana lui, în destinul său, deplâng toate nenorocirile, toate durerile, toate deziluziile oamenilor. Într-un caz unic – moartea părintelui Sultana – văd mai clar, mai pregnant, mai plastic moartea și neantul, finalul oricărei ființe... Aceasta mă face să spun, deși o știam dar o ignorasem, că sănătatea nu e decât o părere, viața un vis, funcția un accident, iar plăcerile vieții, nimic altceva decât jocuri primejdioase, căci pentru noi toate sunt deșertăciune, în afară de conștiința că va trebui, în final, să dăm seamă în fața lui Dumnezeu Creatorul, care nu se lasă impresionat nici de numele celui venit la judecata Sa, nici de funcțiile avute. Imaginându-ne față în față: EL – Infinitul, Necuprinsul, Desăvârșitul, cu celălalt EL: mărunț, mărginit și trecător, pradă microbilor, viermilor, muștelor, ne simțim copleșiți și, fără voie, îngroziți, strigăm: *O, mataiotes, mataioteton, ta panta mataiotes*, ca singura mărturisire din partea noastră, adresată Tatălui; dispreț pentru lucrurile umane atât de ușor trecătoare, atât de mici și lipsite de importanță. De aici, Logosul, care ne învață: *Teme-te de Dumnezeu, de ziua când va trebui să răspunzi pentru ce ai făcut în lume cât ai stat, cum te-ai comportat, ce parte ai oferit materiei trecătoare, cea supusă stricăciunii, și cât părții divine, cea existentă în fiecare dintre noi și care, așa cum zice cuvântul sfânt al Bibliei, este alcătuită după chipul și asemănarea Unicului.*

Așadar, află că Domnul va judeca tot ce-am făcut bine, tot ce-am făcut rău. Părintele Sultana, cunoscut și ca Sfântul de 100 de ani, ne îndemna să medităm asupra lucrurilor acestea cât a fost în lume cu noi. Să reflectăm la înțeleptele sale îndemnuri acum, când în fața noastră se află un pământean ca și noi, pentru care o ușă, anume a lumii acesteia, se închide și în fața căruia o altă ușă se deschide: ușa spre judecare, spre apreciere... Ocazie pentru noi să vedem ceea ce moartea i-a luat și ce i-a dat în schimb.

Oceanul nemărginirii, care-i această lume, ne poartă pe valurile sale; pe unii mai bine, pe alții mai rău, azvârlindu-ne pe țărmuri total necunoscute. Acolo, gloria, desfătările, satisfacțiile devin doar biete zdrențe. Gândindu-te că pleci mai gol decât ai venit în lume, ce pline de învățătură îți apar iarăși cuvintele: *Oh, deșertăciune a deșertăciunilor, toate sunt deșertăciune!*

Și unde sunt oare împărații, miniștrii, puternici ai zilei, bogații? Dar credinciosul, bolnavul, ereticul, gânditorul?

Acel pe care pământul părea că nu-l va putea cuprinde, iată, încape foarte bine între patru scânduri...

Quia cinusia est pulvis sumus.

CE DOR ÎI MÂNĂ?... CE VÂNT ÎI POARTĂ?...

Răii, autori ai unor fapte dure, nu iau în seamă îndemnul Naturii și nu deschid bine ochii; deci nu vor înțelege că, în ultimă instanță, vor fi învinși. Doar cei cuminți pot nutri o speranță de... amânare.

– Oh, grea este vremea, oftează străbunicul și-mi întinde mâna, făcându-mi cu ochiul: hai, sus, nepoate!

Mă uit la mine după șapte decenii și mai bine. Sunt un amânat, dar nu realizez scopul stării pe pământ; nepensionat la vreme, cu destul de grave probleme... Desigur, pot duce în spate păcate cu sacii. Și nu-s ca nisipul, trebuie să le cunoști bine locul.

– Ce soartă-i asta? întrebă careva dar nu primește răspunsul.

Încovoiat, cu capul vârât între umeri, îmi împing, asemenea lui Sisif, pietrioul blestemat al existenței, numărându-mi anii. Într-un târziu, văd clar zădărnicia trudei și mă apucă plânsul:

– De ce am plecat? De ce am fost noi alungați de lângă Dânsul? O viață de om sau poate chiar de câine... De ce, Stăpâne?

Culeg roadele de pe drumul pe care mi l-ai ales. Cu lingurița capăt *Tainul*. După ce norme? Sarcini enorme stau în față-mi și dileme, multe dileme, printre care mă furișez cu pași de felină, pipăindu-mi drumul cu piciorul. Cobor și urc. Ochii se izbesc de o vreme veche, urmărind o cărare pierdută în gânduri deja uitate.

Apăsător de ordonanțe stricte, în fapt mai mult edicte, constat: căutarea s-a sfârșit. Totul a fost probat. Rămâne doar problema Orientului. Modelul – o goană! Se înțelege, nimeni nu se abate și toți trebuie să dea din coadă. Au lăsat în urmă moschei, cimitire, orașe străvechi, cultură, tradiții – un exod! Spre deosebire de cel descris în Biblie, acesta-i și trist, și adevărat.

Următoarea treaptă va fi modificarea genetică a unui popor care merge acum să bată în poarta strălucitoare a Occidentului și hăul va vui de bătaia răsunătoare.

Li se va deschide sau nu acea poartă minunată?

SUNETE ȘI VORBE ÎNCHEGATE

Pentru mine timpul și spațiul se dizolvaseră în iluzia libertății. Nimic mai fals!

Deodată, în spatele meu a răsunat o voce: „Aceasta e pădurea unde veneau la vânătoare mai-marii P.C.R-ului.”

Când m-am apropiat de marginea pădurii, am văzut că în toți copacii atârneau ca roșcovele, câte două-trei schelete în tigvele cărora păsările ciorăneau să smulgă și ultimele fibre de carne. În adierea vântului scheletele se izbeau de ramuri producând zgomote în care mi se părea că deslușesc sunete și vorbe închegate.

„Fiecare schelet își spune povestea”, mi-a explicat vocea. Uite, ăștia de-aici au fost decretați chiaburi și, prin existența lor, chiar dacă nu întreprindeau nimic împotriva noii ordini, tulburau tihna mahărilor comuniști care, știi și tu cam de ce neam erau... Într-o noapte, târziu, când Cloșca se ridicase pe cer, au fost ridicați din așternuturi bărbați, femei, copii și împușcați; după aceea li s-au luat averile.

– Ești paznicul acestor locuri sau vreun pustnic?

– Nu, copile, sunt duhul Istoriei Adevărate, pe care tu și încă doi-trei patrioți o cunoașteți! Majoritatea românilor bat laba cu dușmanul și plâng atunci când dă Dumnezeu și-l ia dracu' pe vreunul din blestemata etnie cotropitoare!

SEMINȚELE DESTINULUI

Când privești azi România din goana mașinii, vezi sate părăsite, zidiri în ruine, șanțuri ciudate, fântâni abandonate și morminte. Peste toate țărâna țese nestingherită o imensă pânză de păianjen, iar nisipul îngână povestea celor care au dispărut, în ritmul vânturilor secetoase. Gândurile îți zboară departe, mult în trecut, la filele risipite ale istoriei, când pe pământul acesta i-am primit și hrănit pe cei care, drept mulțumire, ne-au adus bolile și lăcomia lor, dar și semințele unui destin crud. O, Românie, stinsă-i strălucirea numelui tău!

ȘI MĂINE-I ALT AN

Despărțiți de o privire, un ceas ori un regret – nu știu, așa cum nu știu nici dacă voi sta moțâind în fața televizorului sau visând că sunt un tăpșan smălțat cu flori de câmp. Îndoieli sunt multe, dar nu-mi bat capul și nici nu mă ostenesc ducând saci cu dileme. La ce bun? Azi, când Cronos, zeul timpului și-a îngăduit o clipă de odihnă, mi-am revăzut bunicii, le-am ascultat basmele toate și m-am reîntâlnit cu mine însumi, cel aflat la vârstă când totul se putea...

LOCUL III

Marilena Caraghiaur

.....

CALUL

Sat de munte cu oameni tot unul mai acătării ca altul. De la oraș, într-o bună zi, au apărut doi reporteri să-și găsească vedete pentru o emisiune – la primărie, că unde să afle mai bine cine și ce.

Primarul, ales parcă pe viață, bine statornicit și organizat, nu lăsa vraște sediul – adică să intre cine și cum pofteste. Avea portar; strașnic păzitor lângă ghereta acestuia și pe dulăul Manu.

Reporterii au sunat la poartă și au spus portarului care le este dorința: să-l vadă pe primar, să-l întrebe de talentele locului. Cei doi au fost lăsați să aștepte în fața porții închise. Nea Ion a telefonat secretari:

Am la poartă pe doi de la oraș. Cică-s de la TV și vor să facă emisiune cu oameni de-ai noștri. Îi las ori pun pe Manu să le-arate calea-napoi?

Secretara a pus mâna pe receptor, să nu se audă ce spune, și a strigat:

– Șefu', doi de la oraș vor să-și câștige pâinea pe seama noastră – fac o emisiune cu oameni de la noi. Îi lăsăm să vină?

– Lasă-i, Marioaro: ciugulesc ei, luăm și noi, sigur, și toate or să fie bine.

– Dă-le drumu', Ioane! Spuse portarului secretara, și-nchizând telefonul:

– Da' nu-mi mai zice Marioara, sunt Mari, și te rog...

Primarul, venind lângă ea:

– Nu mă mai ruga că mă-fierbânt și-i fac pe ăia s-aștepte la ușă până-ți număr nasturii de la rochie. Ia vezi, sunt bine? Merge? Fac impresie?

– Cum să nu?! Ca de obicei! Cine-ți rezistă, șefu'?...

Reporterii au intrat conduși de portar cu ploconeli, nu atât să le arate unde să meargă, cât să nu-și vâre nasul prin odăi unde nu se cuvenea să ajungă.

– Știți...

Da! le zice primarul, așezat la biroul lui somptuos, cumpărat de la oraș pe alese, din banii obștii. Am aflat și am pe cineva care nu ne-ar da de rușine satul, ba chiar că ni-i fală cu el. Moș Gheorghe – gospodar rânduist și cu stare altădată, dar fără copii sau alt ajutor la trebi, acum mai săracuț, da' demn. Om cu știință de carte, c-a fost și dascăl la biserică. Acuma nu-l mai țin, că-i e greu să meargă până sus, unde ni-i biserica, și trăiesc greu el și femeia lui, cu ce pot din bătătură. Vocea însă nu i-a pierit și cântă la fluier, și la nai, ba și la cimpoi. Era mândrețea satului la hore și la sărbători; acu-i mai pe loc de nu poate merge...

– Vorbim cu dânsul și-i spunem când avem emisiune. Primește și bani. Îi trimitem mașină să-l ia de-acasă. Să ne spuneți unde stă.

– Vai, spuse primarul, dar nu trebuie să trimiteți mașină. Îi dăm noi bani de tren și de ce-i mai trebuie.

– Bine, atunci! Zise unul dintre reporteri.

Secretara îi conduce la ușă și le arată cum să-l găsească pe Moș Gheorghe.

– Ne-am învățit, Mariuco! 500! îi strigă, frecându-și mâinile, primarul. Scrii că-i aprobăm pentru tren și cheltuieli 500 lei.

– Da..., începuse secretara.

– Da', ce mai. Nu-ți prinde bine o rochia din care au venit zilele trecute la magazinul lui Nichita? Lui Moș Gheorghe îi spunem că n-avem fonduri și că ăloră li s-a defectat mașina. Să se descurce că ne mândrim cu el să-l vedem la televizor. Și vezi, mai fă o hârtie tot de atât, o aprob tot eu – de flori. Să fie întâmpinat cu ghirlande de flori, ori, dacă moare, pentru coroană. Ne iese și aici ceva.

– Ce? întreabă, încă neversată, secretara.

– Cum ce? Nu te-ai învățat încă să capeți de unde se poate! Cine verifică?! Aici pui pe hârtie flori naturale, și tu comanzi artificiale – iată plusu'. La plecarea lui nu știe nici vântu' nici pământu' că nu i-am dat banii. Ei?

– Da, șefu', mai am mult de învățat...

Și Moș Gheorghe a acceptat să meargă la oraș la TV. Greu a fost că a luat-o cu o zi înainte, pe jos. El, cu picioarele lui betege, că n-a avut bani să dea pe o căruță. La tren a mers câteva stații dar l-a dat jos și a purces iar, cu piciorul. Nu s-a gândit decât și numai la Corb, calul lui ca negura nopții, pe care nu-l mai hrănea cum îi plăcea lui, că n-avea de unde. Chiar i-a zis Safta că ce cumpără la oraș de i-or da bani? Și el i-a strigat, plin de bucurie, că porumb și țărâțe proaspete, și ovăz pentru cal. Și numai gândul acesta l-a dus și l-a tot dus, de-a ajus la oraș și-a făcut emisiunea.

L-au plimbat cei de la TV cu mașina – a luat pentru cal și ce-a mai avut nevoie, și i-au mai rămas bani. L-au pus la poartă târziu în noapte, că n-a avut stare să rămână să doarmă în oraș.

Cum a intrat în ocol Moș Gheorghe s-a dus să pregătească pentru Corbu. Safta l-a auzit dar a liniștit-o să șadă și să doarmă, că se descurcă singur.

De cum intrase în ogradă calul nechezase, și omul nu prididea să umple găleata să-și sature murgul.

S-a dus în grajd și Corbu a fornăit nerăbdător. I-a pus găleata dinainte, dar animalul s-a aplecat cu botul la gâtul moșului și l-a umezit blând. Moș Gheorghe i-a prins grumazul și și-a pus capul pe el. A închis ochii. Atât. Atât...

Buimacă de somn, Safta auzi pe Corb nechezând iar și iar. Își luă peste cămașă bunița, și, desculță, alergă la grajd. Găleata, plină cu boabe și tărâțe – neatinsă. Jos, pe paie, Gheorghe fără suflare. Lângă el, dând ușor din copită și nechezând, calul...

MÂȚA

Undeva, într-un apartament dintr-un bloc..., undeva într-un oraș dintr-o țară...

Undeva, doi bătrâni își spuneau „noapte bună” și-și urau „zi bună” mereu, mereu. Nuntă de argint, nuntă de aur... N-aveau copii; viața îi muta, lin, dintr-o zi într-alta.

Avuseseră o grădină și necuvântătoare cu rădăcină salutând soarele, în mijloc cu o căsuță. Dacă un copil s-ar fi rătăcit, ar fi zis că, iată, a ajuns la căsuța de turtă dulce din poveste. Buldozerul le-a mutat încolo, tot mai încolo. Apoi lingura excavatorului a luat o dată, și încă o dată; și... nimic n-a mai fost cum era acolo, și-n sufletele celor doi bătrâni. Nici un cuvânt, nici o șoptă. Doar lacrimi pe obraji încrețiți de vreme. Acum fântâna nu mai da binețe și nu-i mai fericea cu limpezimea cleștarului ei – adus de hăt, din fundimea pământului. Ce-ți mai puteai dori decât apa ca ghiața, după care să-ți ștergi gura cu mâneca?! Duceau o găleată în casă, și altele, multe, tulpinilor de gura leului și regina nopții, de ochiul boului și de zorele – inimi de clorofilă și corole de curcubeu, ce se-mpleteau și-mbrățișau gardul..., totul!... Acum stăteau la televizor – vedeau flori fără miros și pe care nu le puteai rupe să le pui în ulcică, pe ștergerul cu motive geometrice.

De la o vreme bătrâna sufla anevoie și-și rozea batista. Doctorii nu i-au putut omorî beteșugul ce-i cura șirul zilelor. Dumnezeu îi bucură, însă,

orele de durere, cu mângâierile unui boț de blană cu ochi lucitori, care apăruse, nu se știe de unde, pe scara blocului, când ea venea de la piață. Degeaba-l hoinărea moșul „mâță afurisită”, că toate mobilele erau ale ei, să se-ascundă, și să-l necăjească, să n-o poată urni din apartament. Nu-i plăcuseră niciodată pisicile. O privea cu ură da-i da pace să se-aline cu ea femeia bună și cuminte ce-albine lângă dânsul.

Așa azi, așa mâine, până când „pis, micuța” se făcu măricică, iar bătrâna se duse și-l lăsă al mâții. Nu-și stăpânea, acum, veninul, și-o tot gonea, dar ea, nimic: pe balcon, de acolo în balconul vecin, apoi cine știe mai unde, și, din nou, zdup. Nu- mai dădea nici de mâncare sau să-i fi lăsat apă. Ea tot nu-l părăsea. O hrăneau alții și nu pleca. Veghindu-și torsul în vreun cotlon, prindea de veste că bătrânul doarme, și atunci, cu pernuțele ei de catifea, se-apropia. Omul se trezea în torsul cald, lipit de brațul său, pe fotoliu. Cu-n „zât” o izbea cât colo și-și sforăia, mai departe, visele tinereții cu baston și mustăcioară-ntoarsă sub pălăria moale de fetru cu panglică ripsată.

Ischemia veche, cu care trecuse mai mulți ani decât cu cea dusă în lumea îngerilor, își înfipse gheara ascuțită în pieptu-i neputincios și-l doborî în sufragerie. Cu fața-n jos, cu ochii larg deschiși, observa, pentru prima dată, modelul cu flori al covorului pe care nu știa de când nu-l mai scosese la scuturat. Încercă. Nu se putea mișca. Așa trecu mult timp. Deodată, urâtul lui cu păr și coadă s-auzi sărind din balcon și curând văzu cele patru picioare dând ocol și cercetând. Ochi în ochi, cu mustața în nasul lui, mâța îl miroși, iar, și încă. El n-o goni, nu-i zise nici-cum. N-avea putere. Ea-l părăsi – iute și ușor precum venise. Liniștea, lungă și apăsătoare, ucide clipele. Niciodată bogați și cu vecini la fel de avuți, el și bătrâna lui obișnuiau, ca și ceilalți de pe palier, să lase ușa descuiată, mergând una-două, unii la alții. Și-acum ușa n-avea cheia-nvârtită în broască și auzi deschizându-se cu putere. Pași grăbiți se apropiară. Văzu pe vecina de alături care se aplecă spre el: „Ce-ai, nea Ioane? Ori nu te poți ridica? Să-l chem pe Costică să te ajutăm!”

„Nu!”, răspunse bătrânul. Glasul parcă-i rămăsese pecetluit în piept, prins în durerea ce-ngenunchiase statura, încă impunătoare, de sportiv al anilor de demult.

Vecina plecă, fuga, după ajutor și, din nou, mâța, care venise odată cu ea, îi rămase pază nesperată. Se așezase pe covor, la un lat de palmă de corpul lui și nu-l slăbea din ochi.

Veniră mai mulți vecini, îl ridicară și-l puseră-n pat. Apoi veni și-o „Salvare”, iar omul se-ntoarse la viață. Vecini-l luară în grijă și, zile-n șir, îl hrăniră și-i dădură medicația prescrisă.

Și nea Ion părăsi patul, reluându-și traiul în cămăruțele lui de la bloc. Mulțumi vecinilor – oameni de treabă, săritori. Află de la vecină cum de năvălise pe ușa apartamentului.

Mâța intrase, ca alteori, pe geam, la dânsa. Sărise în brațele femeii și-o-nțepase cu ghiarele; apoi, cu coada zbârlită și ridicată-băț, mieunase ca apucată. Când a aruncat-o jos, iar s-a-nversunat s-o zgârie. Atunci vecinei i-a dat prin gând că animalul vrea să-i transmită ceva, poate c-o fi rău cu stăpânul ei.

Când s-a-ndreptat spre ușă, mâța a zbughit-o prima și parc-o chema, mergând înainte și-ntorcând mereu capul. Așa fusese de l-a găsit. Bătrânul merse acasă și se tot foi, gândindu-se. Ce-i drept e drept; ursuz dar mâței, puse sub fereastră o farfuriuță cu apă și una cu brânză. Curând, își făcu apariția obișnuită, mâța; se-nfruptă din recompensă și veni lângă fotoliul lui.

Un „miau”, o privire ochi în ochi, și mâna se-așeză în apropiere, așteptând, ca de-obicei, ca el s-adoarmă, iar ea să-și ocupe locul preferat, de unde zbura, fără excepție, cât colo. Dar, acum, nea Ion nu mai adormi: se-aplecă și mângâie mâța. Deloc ranchinoasă ca suratele ei, blana vie înțelese, se-ncordă, și, dintr-un salt, fu acolo unde-i plăcea, pe brațul fotoliului.

Omul rosti, pentru prima oară, un „pis, pis”, și se așeză, comod, pentru somnul obișnuit. Cu pisica manșon pe brațul lui, fu nevoit să recunoască cum că mâța e, totuși, un animal cumsecade.

MAREA ERA VIAȚA MEA...

S-a auzit un scrâșnet de roți. În drumul său, trenul, parcă și-a frânt avântul, poticnindu-se. Omul din locomotivă a oprit brusc când cineva a tras maneta de alarmă. Cineva...

Moțaiam, când zguduitura m-a depărtat de spătarul fotoliului, atât cât să mă... îmbrățișez cu bagajul pe care, tocmai îl coborâse din plasă vecina de compartiment. Am căzut – eu, vecina și bagajul.

Călătorii s-au alarmat și au ieșit pe culoar. Doar eu m-am așezat și, cu ochii închiși, mi-am amintit de doamna cu păr negru ondulat: trecuse prinsă

de mână de un bărbat și mă privise disperată când ridicasem, întrebător, din sprâncene.

O cunoscusem cu câțiva ani în urmă. Trenul de Mangalia-București era, pentru mine, ca un tramvai în capitală, mergând dintr-un cartier într-altul. Bine la mare – unde aveam locuință proprie, dar și la București – de care nu mă înduram, cu multele sale arome culturale. Astfel că, uneori veneam la prânz și plecam spre seară înapoi, la mirajul marelui oraș. Cum, și eu și ea, iubeam marea, nu a fost greu să ne apropiem. Noi, care veneam, zilnic, să măsurăm faleza. Noi, care lucram la umbra stâncilor și în salturile jucăușe ale peștilor, fericiți, în acel loc, că nu se tem de primejdii. Noi, care – între lungi tăceri – încropeam, cu ochii în unde, sau departe, în necuprins, povești – mai multe și mai de necrezut decât ale Seherezadei.

Într-o zi soarele a coborât și noaptea i-a luat locul, dar noi tot la vorbă stăteam și nu ne săturam privind marea. Atunci i-am primit invitația și am însoțit-o acasă. Am mai sporovăit târziu, în noapte, apoi m-a culcat pe terasa închisă cu plasă și zorele. Dimineața am năucit în bucuria de culori ale grădinii. Ne-am despărțit și n-am mai vizitat-o, deși a insistat încă de multe ori... când număram lebedele venite să ne ciugulească pâine din palmă sau când hrăneam pescărușii care, de cum ne vedeau așezându-ne pe dig, la locul obișnuit, zburau de pe insula lor, siguri că vor fi bine primiți. Am auzit-o spunând, nu o dată: „Marea e viața mea!” Când am vizitat-o, a primit un telefon care a întristat-o mult. Mi-a mărturisit că fratele său, de multă vreme stabilit în București, insistă să vândă casa părintească din Mangalia, iar ea să se mute la el.

„Nici nu vreau să aud!” mi-a spus ea. „Nu las marea pentru nimic!”

Văzând-o, mai devreme, târâtă de braț, am înțeles că fratele reușise. Nu m-am mișcat – n-am vrut să înțețesc spiritele, dar, când trenul a frânat, m-am înnegurat la gândul spre delicata mea prietenă – doamna Laura Nițu. Am fost sigură că oprirea i se datorează. Și... am aflat: a vrut să meargă la... iar fratele i-a dat voie. Dar, ea a fugit prin vagoane – încă, și încă, până la ultimul – și acolo, cât mai aproape de mare, a deschis ușa. Un om aflat cu caprele la păscut a văzut totul și a alergat spre ea. Și o fată din tren, care, mirată că o vede alergând, a urmat-o. Ea a fost cea care a tras semnalul de alarmă – prea târziu, căci n-a înțeles ce urma să facă draga doamnă Laura decât după ce ușa acționată de ea a rămas un dreptunghi prin care circula, în voie, aerul...

Am coborât din tren. M-am dus la doamna Laura. Era jos, nemișcată, cu ochii deschiși spre cer, căruia, probabil, îi sorbise, până în ultima clipă, culoarea, în dor pentru culoarea valurilor.

Medicii și poliția au găsit un mort, iar morții nu vorbesc. Eu, însă, am vorbit, ca să se știe: „Această femeie a murit prin grija fratelui său, prezent aici. A vândut casa părintească și a vrut s-o smulgă de lângă raiul albastru. Din păcate, crima lui nu poate fi pedepsită decât de Dumnezeu!

Liniștea s-a înstăpânit. În căldura zilei – glasul omului cu caprele: „A zis, biata: marea era viața mea...”.

POEZIE

LOCUL I

Maria Filipciuc

.....

MISTERELE TIMPULUI

sonete și rondeluri

Motto:

*Cu timpul nu e de glumit,
Când știi că nu te însoțește
Pe-al vieții drum la infinit,
Ci-n amintiri te răstignește.*

TIMPUL VIEȚII MELE

(acrostih)

Timidă pășesc prin lumea ce-și caută
Interesul ascuns în fățarnicie,
Mereu vrăjită de-a timpului lăută,
Pe care o vreau să-mi cânte-n veșnicie,
Unde veghează o forță absolută,
La a eternității statornicie.

Voi înainta pe calea neștiută,
Inundată de tristeți și nostalgie,
Enigma vieții spre a-mi fi cunoscută,
Țintuită-n soartă pe Planeta Vie,
Iubire primind din lumea nenăscută,
Inocentă și bogată-n armonie.

Mă rog Divinității, când îmi ascultă
Ecoul inimii, ce ar vrea să știe
Leacul în dramă și-n tristețe acută,
Eliberat de chin, sufletul să-mi fie.

MISTERIOSUL TIMP

Din veșnicie vine și aleargă
Misteriosul timp în straie de vânt.
Ascunde milenii sub negru veșmânt,
Când Moartea plimbă trofee pe targă.

Trecutului de-a pecetlui mormânt,
Sapă groapă abisală și largă.
Din catalog pe răposați să-i șteargă,
Plăsmuiește viață în nou legământ.

Pe-o aripă de timp mi-aș pune rodul,
Să-l înregistreze la recensământ,
Când zeu peste vieți întinde năvodul.

Dar plânsul clipei răsună în cuvânt,
La înhumare cântându-mi prohodul,
Cât arde candelă în deznodământ.

OGLINDA TIMPULUI

În oglinda timpului privesc ades,
Căutând al tinereții mele val,
Pe el să mai plutesc și azi, triumfal,
Să îmi duc pașii pe podium cu succes.

Nemuririi i-aș face un festival,
Dar roata vieții nu cunoaște regres,
Iar sufletul meu e de neînțeles,
Când nu acceptă anotimp hibernal.

La visul iubirii nu mai am acces
Și mă resemnez cu al sorții final,
Să împart rodul pe care l-am cules.

În Templul Timpului îmi duc ritual,
Mulțumind Domnului că m-a înțeles
Și mi-a dăruit tezaur cerebral.

PELERIN PE ARIPILE TIMPULUI

Sunt pelerin cu destin de muritor,
Ce-și caută menire creatoare
Prin toamne șovăielnice-n izvoare,
Pe aripile timpului voiajor.

Dar năzuința visului dispare
Într-o nebuloasă, pe-al vremii fuior,
Când timpul urzește-n pânza genelor,
Eternitatea în droburi de sare.

Cu spiritul mă înalț la Creator,
Lăsându-mi chip de lut în așteptare
De însuflețire în pom roditor.

Mă rog speranței călăuzitoare
Să-mi deschidă poartă către viitor,
Să zbor, când ies din metamorfozare.

CALEA TIMPULUI

Mă cheamă speranța din timpul trecut,
Să-i înnoiesc veșmintele de botez
Și nou ideal spre mâine să-i trasez,
Cu-al vieții condei pe drum neînceput.

Poposind la răscruce, să meditez
Care e sensul de amici străbătut,
Să nu pierd noroc în al sorții tribut
Sau pe un loc rușinos să mă clasez.

Nu vreau să-mi fie rostul vieții pierdut
Prin ruinat destin, ci să-l redresez
Pentru sfârșitul cu frumos început.

Cu spiritul prin timp să înaintez,
Las idealuri în care am crezut,
Scrise pe stele, cât în lut vegetez.

VAMEȘUL TIMP

Cu trenul vieții am venit pe lume,
Când m-a lăsat pe-un peron necunoscut,
Dar timpul mi-a dus zilele în trecut
Și ploaia din ochi mi-a turnat-o-n urme.

Purtam menire în suflet abătut,
Că nu vedeam pe nimeni să-mi îndrume
Pași nesiguri, nici rolul să-și asume
În misiunea pruncului nou-născut.

Doar Îngerul m-a învățat cutume
Din scenariul vieții, regizat demult,
Pe-aripa timpului scriindu-mi nume.

Mi-a destăinuit că vine să-mi curme
Drum pe Pământ, un duh malefic și slut
În umbra Morții cu strai de tăciune.

SUB NĂMEȚII TIMPULUI

Viscolește timp cu drame spinoase,
Prin amintirile ce nu mai au loc
În suflet, de tristețe și nenoroc,
Cernând nămeți pe castele de oase.

Ascund speranța sub al vremii obroc,
Din ramurile gândurilor roase
De spirite cu vicii dușmănoase,
Ce pun bine și rău în același troc.

Rătăcind prin întomnări dureroase,
Îmi strig neputința de-al Morții soroc,
Dar îmi răspund ecouri fioroase.

Cu sufletul îngenunchez la Proroc
Și-i las ofrande-n stihuri generoase,
Când chipul în lut își caută un loc.

DOCTORUL TIMP

Prin val de vreme trece nebuloasă
Și-n lume risipește praf otrăvit
De spinii virușilor, ce-au năvălit
În oameni, cu boală contagioasă.

De când pandemia a îmbolnăvit
Planeta vieții de molimă arsă,
Sufocată-n dramă dezastruoasă,
E de neînvins rivalul parazit.

Ducând bătălie cu dușman mascat,
Înfrântă e pașnica omenire,
Când triumfă viruși în om sufocat.

Chem doctorul Timp, cu sacră menire
Să lecuiască Pământul infectat
Și vieții să-i redea nemărginire.

CULORILE TIMPULUI

În alb și negru este timpul vieții,
Cu nopți și zile în șir de mărgele,
Scăldat în ploaie și viscol de stele,
Prin zori de vis și-n amurgul tristeții.

Trecând de coșmarul nopților grele,
Timpu-i surâs în geana dimineții
Și Soare luminând prin bezna ceții,
Menit să îmi bucure privirile.

Pe-al timpului râu se scurg sentimente
Din ploaia ochilor, cu nostalgie
Spre cascada morții ducând regrete.

Timpul vieții ascunde reverie,
Ce însoțește amintiri discrete
Pe calea unde clipa-i veșnicie.

TIMPUL ANIVERSĂRII MELE

(rondel omagial)

La vestită sărbătoare
Vine Timpu-n roi de stele,
Cu a florilor candoare
În toamna inimii mele.

Cinstindu-mi aniversare
Pe rouă-n şirag de perle,
La vestită sărbătoare
Vine Timpu-n roi de stele.

Fericirea mea e mare,
Că-n ani se-adună zilele
Şi Fecioarei Născătoare
Îi preaslăvesc numele
La vestită sărbătoare.

Zilei Aniversare şi Onomastice- 8 Septembrie

LOCUL II

Cristina Fira

.....

TIMPUL

Va veni o vreme în care
mă voi detașa de toate
și voi căuta prin parcuri
banca visurilor moarte.
Mă voi așeza pe dânsa
și cu ochiu-nlăcrimat,
îmi voi măsura distanța
de apus-nsângerat.

MIC „MEMENTO MORI“

Ah tu, moarte a mea,
de sărmană ce sunt,
am atât de puțin
de lăsat pe pământ:
o pisică pe geam,
plus ghiveciul cu flori
și o lacrimă-n piept
de vărsat uneori!
Ah tu, moarte a mea,
dacă vii ai să vrei
să știi cine au fost
ieri prietenii mei:
uite o carte uitată
pe pat undeva..
încearcă cu efort
să mă învețe ceva!

Ah tu, moarte a mea,
am avut și un cățel
iar acuma că plec
mi-e așa dor de el
și nu știu cum să-ți spun,
mi se pare firesc,
ca acolo cu el
din nou să mă întâlnesc,
etc. etc...

Însă tu mi-ai promis,
că mă lași să revin
câteodată în vreun vis,
ca să reîntâlnesc
și pe cei dragi ai mei
ce-au rămas pe pământ,
vai săracii de ei!

AMINTIRE

Cu ochii ei enorm de mari,
ascunși pe după ochelari
și mâna tremurând puțin
pe Andersen și Frații Grimm,
de după nori, de după stele
și chiar și dincolo de ele,
cu gesturile ei firești
citește și acum povești.
E cocul ei precum un fus
și alb ca fusul de zăpadă,
bunica mea de mult s-a dus,
nepoata nu poate să-și vadă,
dar sper să vină să mă ia
ca în povestea ce-o citea,
cu o fetiță ce îngheța
vânzând chibriturile-n stradă.

ANOTIMP

Ploaia deșira mărgele,
vântul desena inele,
prin curtea nemăturată
alerga o frunză beată,
cântau pomii la vioară
toamnele de odinioară..
Pe mine mă bătea gândul
că la toți ne trece rândul...

GARA

Dacă aș putea
mi-aș da inima toată
macilor roșii
pe care odată
eu i-am zărit
lângă calea ferată,
ei care ard
cu sclipiri de rubin
și mă așteaptă
în zadar să revin.
Un tren se duce
spre altădată
cu o amintire
de mine păstrată:
gara micuță
incendiată,
ca o cetate
asediată,
de maci ce cresc
lângă calea ferată.

MONDENĂ

La o serată muzicală,
secunde se scurg ușor,
în rochii albe de mătase
garoafele prin glastre mor,
rugină în margini de petale,
sărutul clipelor ce trec,
clape de pian calcă-n picioare
vechi melodii ce-n dans petrec,
iar musafirii mei de vază,
beau ceai din cești de porțelan,
prea fericiți că se mai poate,
să ne vedem o dată-n an.

LOCUL II

Eugenia Duta

.....

RUGĂ CĂTRE PRIMĂVARĂ

Acolo,
printre copaci întristați
de frunze iertați,
un colț de albastru
străluce măiastru
în iarnă ciudată
Nevrând se nască,
Nevrând să trăiască.
Îngenunchiați,
de puteri despuiți,
spre tine-nălțăm
dor fără țarm,
sfântă Primăvară,
celestă Fecioară,
revino la noi,
pe aripi de ploi,
Pădurea ta geme,
De friguri se teme,
Brațele-i negre se frâng
Cu perle de gheață plâng
Primăvară,
Dulce fecioară,
Revino la noi
Cu sfintele ploi.

CURCUBEU

(după Potop)

Legământ
Pe cer așezat,
Arc peste cer
Când ploile pier
Cel-Înalt a jurat
Că sfântul pământ
De păcat
Va fi iertat
În zi de prier
Când apele pier.

CER DE AUGUST

Transparent albastru,
De teamă-nfiorat,
de noapte-ntunecat
de vis luminat,
cer nestemat,
de Vega vegheat,
de ziuă trădat
cu Soare pătat
de Lună salvat
în basme chemat
cu vrajă legat
de dor blestemat,
albastru,
sihastru.

CERBUL

Îl văd, cu umbra plecată
Peste alte umbre prelungi.
Desfășurate haotic
Printre siluetele copacilor,
Mesteceni albi

Ce se profilează visători
Pe cerul de un albastru cutremurat
Doar de zborul uliilor flămânzi.
Îl văd, amușinând urma cerboaicei,
Care-a trecut atingând crengile
Cu botul umed,
Emanând boarea buzelor ei calde.
Îl văd, mândru, regal, trist,
În căutarea clipei de fericire,
După care trebuie să redevină
Imperator.

PĂDUREA DE PESTE DRUM

Pădure tristă,
Îndoliată de gerul alb,
Ca un liņtoliu
Peste trupul copacilor;
Pădure singuratică,
Străjuind umbrele scăpate
Din vise-ntunecate;
Pădure albind
Din trunchi de mesteceni,
Pădure vorbind
cu glas de luceferi,
pădure stăpână
cu lacrimi de zână,
Pădure ascunsă,
De lacrimi pătrunsă,
Pădure străină
De negură plină,
Pădure iubită
De îngeri păzită.

DOR

Mamă dulce cu ochii albaștri,
Prea devreme ai plecat
În ținut îndepărtat,
Înspre nu știu care aștrii,
Cu bătrânii tăi sihaștrii,
Peste nu știu care valuri,
Către Styxul fără maluri.
Ai plecat, cu zâmbet dulce,
Prin zambile să te culce.
Cu privirile plecate,
Te-au dus, maică, prea departe,
Să nu te mai pot atinge,
Să te chem, să nu pot plânge
Și doar plânsul meu ajunge
Pân la tine-n greu tărâm,
Că doar visele rămân
Să ne ducă înspre tine.
Prea devreme ai plecat,
Mamă, suflet încercat.

METEMPSIHOZĂ

Eu știu că voi arde întreagă,
Lumânare topită în ceară,
Trupul mi-l pierd – a câta oară?
Din tină, doar scrum putea-vor s-aleagă.

Ca pe-un fluture ars de lumină,
Sufletul nu mi-l reneg,
De haine vechi doar îl dezleg,
Să îl transform în făptură divină

Las în urmă floarea și parfumul
Și zbateri trecute-n zadar,
Mă-nalț către tine, ca fumul,

Spre Calea înscrisă cu har.
Căci nu e topită în fire
Mai plină, mai pură trăire.

DE ARMINDENI

E primăvară doar în calendar
Noi
Stăm încuiați în casele fizice
Cu suflete
Zbătându-se disperate
Să rupă sârmele coliviilor.
Canarul care
Își sfâșie gâtul cu ghearele
Este eroul nostru,
Pentru că noi
Nu avem curajul
Și tăria lui.
Privim la televizor
Cum serbăm în libertatea
Condiționată,
Ziua Muncii, cu
Mititei și cârnați.
Și, o, da, cu
Nelipsitele Manele.
La Țară, la Malu cu Flori,
Unchiu' Nae
A pus ramuri de salcie
Într-o oală găurită,
Pentru Armindenii.
Noi, la Oraș,
Ne gândim
cum să micșorăm
numărul bătrânilor.

PURTAȚI MASCĂ!

Să nu veniți la teatru.
Astăzi s-a închis
Și măștile-aruncate-n colț
Rânjesc cu gura strâmbă.

Să n-așteptați la poartă
Căci nimeni nu va ieși
Pe scena goală.
În spatele cortinei negre
Sunt numai măștile
Râzânde.
Oamenii
Au învățat să joace
Și astăzi teatru-i gol.
Să nu veniți la teatru.
Sau mai bine
Treceți pe scenă
Și învățați a purta
Măști râzânde.

MARIA

Născătoare de Dumnezeu,
Marie, sfântă Fecioară
Necunoscut-ai păcatul
Zămislind cu PreaÎnaltul,
Destinul Tău mă înfioară.

Născătoare de Dumnezeu,
Marie, preasfântă femeie,
Din tot ce ne-conjoară
Doar tu te înalți, Fecioară,
Cu sfântul tău trup temelie.

Născătoare de Dumnezeu,
Marie, apleacă-te vie
Și iartă-ne gândul, păcatul
Și tot ce greșit-am cu trupul
Acum și-n timpul ce va să vie.

LOCUL III

Liana Dupont

.....

IUBIRE

Aripile dragonilor umbresc pământul
Fâlfăitul lor creează panică.
Lumea nu știe unde să se ascundă.
Cerșetorul orb rămâne pe scaunul lui
Domolindu-și câinele slab.
Cei doi îndrăgostiți stau îmbrățișați. Strâns!

Dragonii cântă, zboară lin,
Se rotesc, se rotesc
Până se transformă în îngeri.
În aer plutesc pene albe
De o strălucire fără egal,
Împrăștiind un miros de smirnă.

Cerșetorul orb începe să danseze... vede!
Îndrăgostiții rămân îmbrățișați.
Strâns!
Lumea se adună
Unindu-și mâinile și privirile
Într-o mare iubire.

STAREA VREMII

Tot fumul vremurilor arse
Intră în casă, în pereți, în pori.
Cenușa e luată de vântul rebel
Și dusă departe, în viitor.
Valul de căldură topește copacii
Frunzele strigă tăcut, lăcrimând în iarba uscată.

Nimic nu mai e cum a fost.
E haos fierbinte.
Ploaia nu vine... se abține!
Mirosul cenușii e cenușa mirosului.
Un fluture zboară amețit. Zboară... unde?
Nu mai e nimic!

FĂRĂ

Fără de moarte
Fără de păcat
Fără odihnă
Fără sfârșit
Fără asfințit
Fără de pată
Fără cuvânt
Fără suflet
Fără iubire
Fără tine
Fără tot.

PISCUL

Piscul ascuns
Își cunoaște secretul
Umbre de fum
Mărșăluiesc sacadat
Parcă dorind să spargă piatra.
Ele nu se aud
Dar se simt, se apropie
Vin spre piscul ascuns în nimic
Ca să se lupte cu timpul.

FRUNZELE MĂSLINILOR

Curge argintul de pe frunzele măslinilor
Și se transformă în lacrimi.
Pescărușul însetat bea cu nesăț
Tristețea lichidă a lumii.

Șoaptele noastre aleargă printre frunzele măslinilor
Împovărându-le cu emoții.

Nu privi furtuna ce smulge frunzele măslinilor
Ele zboară spre cer într-un strigăt spiralat
Dar vor coborî pe pământ, ușor,
Îmbrățișând tulpinile încremenite.

DEZILUZIE

Pe cuvântul tău mă voi așeza
Să visez nopțile calde
Stropite de valurile mării.

Pe cuvântul tău voi alerga
Până la ultima literă
Și voi sări în golul din suflet.

Pe cuvântul tău mă voi încălzi.
O dulce senzație de bine...
E bine!

Pe cuvântul tău mă voi prăvăli de durere
Într-o scurgere lentă
Lacrimă uscată.

DORINȚĂ

Caută pacea...
În susurul apei,
În surâsul pruncului,
În îmbrățișarea mamei
Sau în Beethoven.

Totul e simplu
Trebuie să te apleci ca să vezi.
Iar atunci furnicile
Îți vor zâmbi, iar cărăbușii vor chicoti
Făcându-ți cu ochiul.

Copil drag,
Privește culorile ce te-nconjoară!

Mănâncă roșul cireșelor
Și galbenul gălbenușului,
Miroase verdele ierbii
Și gustă din cerul albastru!

AȘTEPT

Aștept să se aștearnă
Rugăciunile noastre
Peste pământul infectat de răutate.
Aștept să vină ploaia
Peste deșertul fierbinte.
Aștept să țâșnească un izvor
În inimile împietrite
Ai celor ce nu știu ce-i bunătatea.
Aștept viața ce au pierdut-o morții
Și sărutul perfid al viitorului
Pe obrazul îmbătrânit de....
Așteptare.

NOI

Ne-am întâlnit
Pe aripile unei albine,
Pe vârful dealului verde
Și ne-am ținut de mână
În tăcere.
Anotimpurile și anii treceau
Lăsând să picure cristale de dor
Peste clipele apuse.
Spirala viselor se leagănă
Peste pașii lăsați pe nisip
Iar vorbele care nu se aud
Au ecoul unei sonate.
Gândurile se înfășoară în coconul trecutului,
Alb ca o aripă de înger.
Vântul va duce spre zări
Umbrele noastre înlănțuite.

DOR
fiicei mele, Sabina

Alb și pur să-ți fie sufletul
Iar viața, decorată cu arabescuri persane.
Să respiri iubire!
Să plutești pe curcubeie
Dansând cu fluturii.
Să simți dorul meu în plete!
Zâmbește!
Dăruiește!

MENTIUNEA I

Gabriel Grigorescu

.....

TIMP SPART

Trecutul este timpul-dor.
E doar un vis amăgitor.
Căci și dureri și fericiri,
Și bucurii și tânguiri,
Un amalgam de amintiri
Sunt duse-n suflet, dar nu mor.
Le spunem dor.
Dacă vorbim de viitor,
Acesta este timpul-zbor.
E-n fața ta, îl vrei atins,
Pare uriaș, de necuprins.
Când îl ajungi, e gata stins
Și totul nu-i decât decor...
E zdrobitor.
Prezentu-i singurul ce nu-i.
El este timpul nimănui.
Nu-i nici măcar cât un clipit,
Și chiar atunci când s-a ivit
El nu mai e nici răsărit
Și nu mai este nici apus.
E gata dus!
Și-atunci, de vrem timp să trăim,
Din el afara să ieșim.
Să nu fugim spre timpul-zbor,
Și să uităm de timpul-dor.
Trecutul, viitorul mor!

Doar Timpul-nimănui e viu!
Copiii știu!

DOAR DOR...

Nu știu ce simt
Nu e doar dor
Visele mint
Visele mor.
Frânturi de gând.
Nu știu ce simt
Nu-i doar durere
Visele mint
Visele mele
Se sting plângând.
Nu mai m-alint..
Timpul s-a scurs
Nu mă mai mint
Căci nu mai simt
Timpul trecând.

FIR ÎNTRE LUMI

Îmi pare gol și trist afară,
O cruce-n soare, fără rost...
Deși e iarăși primăvară,
Nici când nu va mai fi ce-a fost!
Și eu sunt gol, și locu-i gol...
Nici nucul chiar nu pare-a ști
Dac-a trecut un an, un secol,
Sau a trecut numai o zi...
Și înțeleg, din a lui șoaptă,
(El mi-a promis c-o va păzi!)
Că n-a simțit-o niciodată,
Că doar cu mine-ar mai veni...
Și cum un fluture din nori
Cu aripi albe și pistrui
(Cum tu aveai pe obrăjori)

S-ar mai opri din drumul lui...
Și-l văd!.. Credeam că ești departe.
Dar tu apari! Și parcă-mi spui
Că suntem, amândoi, o parte
Din fluturașul cu pistrii!
Și-mi spui că ești mereu cu mine,
Că între noi e fir, nu drum.
Că nu există ieri sau mâine,
Că între noi e doar acum!

ZBOR

Aș vrea să zbor și printre nori și printre flori
Să te găsesc,
Să intru iar prin amintiri, peste simțiri
Să te-ntâlnesc.
Acolo sus te voi găsi te voi iubi
La infinit,
Căci dragostea ce ne-am purtat ce ne-a legat
N-are sfârșit.

FIOR

Iubito! Întorcându-te,
Râzând și bucurându-te,
Ar fi potop de mângâiere.
Ai lua durerea din tăcere.
Aș vrea să cred că e doar vis...
„Să nu-nțelegi e paradis!”
Privind și neînțelegând,
Acesta-i raiul pe pământ..
Dar înțeleg. Nemărginitul
E Începutul și Sfârșitul!
Și-nțelegând, mă prăbușesc
În iadul nostru pământesc...

ELIXIR

Trecusem împreună, ușor, înspre toamnă,
Iar verdele viu și viril se preschimba în culori pastelate
Care urmau, curând, să se aștearnă
Ca o Esența de cer, de verde viu și pământ, unindu-le toate...
În toamnă îți auzeam șoaptele în frunzele ce cădeau aurite
Aseară erai chiar tu în petalele ce pluteau zâmbind dinspre crengile
înflorite
Iar pașii tăi mă chemau pe urmele lor
„Hai, omule, lasă tristețea, căci tristețile dor.
Hai să amestecăm, împreună, toamna cu primăverile care mor!”

SFÂRTECARE

Ninge murdar și înșelător
Să acopere verdele ucis
Să mă facă să cred că e vis
Și să uit că mi-e dor...
Ninge să pară că s-au albit
Miile de culori putrede-acum
Să mă facă să cred că e loc de alt drum
Și să uit ce-am dorit...
Ninge de acolo de undeva
Ca să ne potolească tristețile
Ca să ne uităm viețile
Așteptând altceva...
Ninge și iarăși ne vom minți
Că albul înseamnă renaștere
Că moartea înseamnă o naștere
Că și pietrele pot încolți...

TIMPUL VA SPUNE...

Acel timp care nu vine și care nu trece
Doar acel timp știe ce se petrece
El să-și asume...
Doar el poate și înțelege

De ce nu-i trecut, viitor, și nici cald...
Și nici rece
Timpul va spune...
Dar dacă este și el tot o fărădelege?

STRIGĂT CĂTRE CER

– Hei, Mărie, Mărioară!
Hai și tu pe-aici, pe seară.
Hai, măcar pentru o vară...
Vară, soare, bucurie
Sau tristețe, nu se știe,
E ce-a fost și-o să mai fie...
Fără tine timpul doare,
A uitat de mult să zboare,
Fără tine timpul moare...
– Fie cald sau fie rece,
Dacă plânge sau petrece,
Timpul doar acolo trece!
Trece fiindcă-l măcinați,
Nu-l trăiți! Îl măsurați,
Îl jeliți sau îl uitați..
Îl uitați și l-ați pierdut!
Timpul este! Nu-i trecut!
Nesfârșit și ne'nceput!
Ne'nceput, căci nu-l avem!
Nesfârșit, cum toți suntem.
Este rai și nu blestem!
Căci blestem e gândul slut
Că trecutul a trecut
Și că nu-i nimic mai mult...
Vară, soare, bucurie,
Zâmbetul ce-mi place mie
E ce-a fost și-o să mai fie!
Fie zi sau fie noapte,
Fie dor sau fie șoapte,
Timpul le cuprinde toate
Toate care par poveste,
Ce a fost sau se vestește,

Timpul doar le împlinește!
Împlinește, umple, vine,
Nu-l petreceți în suspine...
Timpul e aici, cu mine!

DIALOG ÎNTRE LUMI

Iubito, te caut întruna!
Iar când te găsesc, iar te pierd
Te caut aiurea, în lumea
În care nici eu nu mai cred.
Și iar te tot caut, iubită,
În iarbă, în nori sau în stele.
Și iarăși te văd învelită
De lacrimi și flori, și durere...
Dar arde tristețea din mine!
Căci tu ești acolo și râzi!
Fierbinte vei fi totdeauna...
Și simt că te-aud, că m-auzi...
Te caut prosteste, iubită!
Căci tu nicicând n-ai plecat.
Ești în noi, mereu fericită!
Să te caut e-un mare păcat...
Și plâng de păcatul ce arde
Spunându-mi că tu nu mai ești...
Și simt că-ți sunt buzele calde
Și ochii fierbinți când zâmbești!
Și nu te mai caut, iubito!
Acum știu că nicicând n-ai plecat..
Ești în noi, ești cu noi, împreună!
Ești fior, ești surâs minunat!
Răspunsul Ei
– Să știți că norii nu sunt grei!
Mi-ai spus, privind senină.
– Sunt doar vrăjiți, iar dacă vrei
Să te-nvelești, pe cer, cu ei
Sunt calzi și au lumină!
– Să știți! și gheața este foc,
Căci focul e lumină!

Iar totul nu-i decât un joc
În care noi ne facem loc!
Mi-ai spus, zâmbind senină.
– Să știți că ziuă nu mai e,
Dar nu mai e nici noapte!
Dacă mă-ntrebi, nu știu de ce,
Dar știu că-i veșnic tot ce e!
Mi-ai spus în limpezi șoapte...
– Să știți că beznă, nori sau frig
Erau în jocul vieții...
Dar liniștea din care strig
E dincolo de acel dig,
E pacea dimineții!
Și mi-ai mai spus, râzând! căci da,
Râzând te știu de-o viață!
Că nu e alta lumea ta,
Că toți vom fi cândva în ea
Când vraja se dezgheață.

MENTIUNEA II

Carmen Bulzan

.....

pseudonim literar Carmen Pelegrina

CARPE DIEM!

Îmi spui să trăiesc clipa, chiar fără de noroc,
Să uit de ieri, de mâine... Îmi pare-o nebunie!
Dar cum să oprim timpul prea fugitiv în loc
Decât să dăm clipei trecătoare Veșnicie?!

Doar împreună, poate, uitând de noi, de lume,
Îngemănați în taina verbului „a iubi”,
Nemaștiind ce suntem și că avem un nume,
N-ar mai fi ieri, nici mâine poate că n-ar mai fi...

De ne-am întoarce-n amintire fiecare,
Am re trăi dureri ce încă nu au leac,
Iar de-am visa, primi-vom întristare-
Iubirea interzisă ce-o vom purta prin veac...

Hai, Clipă fugitivă, vino de ne fură,
Ne smulge din torentul atâtor amăgiri,
Să ne luăm Iubirea Absolută măsură,
Să ne-adunăm într-Unul din vane risipiri!

PANTA RHEI!

Totul curge într-un sens stabilit,
Întoarcerea nu e posibilă decât în gând,
La sărbătorile ce ne poartă prin rit
Spre începuturi, la tainicul Cuvânt.

Doar apele Iordanului se-ntorc an de an,
În Zi de Bobotează, tainică minune!
Cu Ioan Botezătorul sunt contemporan,
Prin Cristofor am dobândit renume.

CLIPA TRECE, CURGEREA RĂMÂNE

Izvorul clipelor ce curg istoria
Se înmulțește-n ape până la vărsare
Și lupte multe dă pân-la victoria
Revărsării lui în marea de uitare.

Câte o Clipă săltă viața timpului din mers,
Părând că vrea s-opreasc-o linearitate,
Dar, pân-la urmă, nu are de ales
Decât s-accepte Viața de Eternitate.

Ca piatra-n apa care trece și se duce,
Mă-mpotrivesc din greu curgerii în timp,
Să pot să spun și eu la o răscruce:
Am fost aici și-o fi și în estimp.

CLIFE

Am simțit Clipa când timpu-a dispărut,
În îmbrățișarea mult-așteptată
Ce prefigura un nou Început.
O, Clipă, doar cu Veșnicia măsurată!

Atunci, nici timpul n-a mai respirat,
Uimit și el de candoarea Poeziei
Ce dă vieții puls în fior unicat
Și urcă muritorii pe culmi de măreție.

Prefigurez doar Clipa din tainicul mister
Și sărutul de-adio, cel de moarte,
Când cântecu-mi se va-nălța la Cer
Și-n timp rămâne-vor ecourile sparte...

ORA SONORĂ

Uneori, poți trăi o întreagă viață
Fără să primești ce așteptai demult,
Umblând în rătăcire spre o dimineață
Ce părea că vine în așteptarea tumult.

Alteori, poți întrezări o lumină
Crezând că ceața se va risipi,
Și chiar de vine câte o... „Noapte lină!”,
În zori, tot negura te va trezi.

Ori de câte ori aștepti câte ceva,
Fă la fel și tu ca mai marii-nțelepți:
Abandonează-ți dorința în mâinile Cuiva
Și vei primi mai mult decât aștepti!

Și vremea împlinirii va fi în auroră,
Când Iubirea se-anunță-n mijita lumină,
Iar așteptatul ceas bate ora sonoră
Anunțând un răspuns la chemarea divină.

CU TIMPUL...

Cu timpul merg, în pas cu el, vioi,
Deși aș vrea să mai rămân în urmă,
Ce nu aș da acum să mă-ntorc înapoi
În timpul ce-a lăsat în mine-o urmă!...

Cu timpul nu este de glumit,
Și să te faci că nu îl vezi că trece,
De vrei să intri, doar cu el, în mit,
Împacă-te cu gândul că și mitul trece!...

Cu timpu-am înțeles că toate-au fost
Zadarnice în așteptarea altui timp,
Doar azi contează! Nu-l pierde fără rost,
Și bucură-te cât încă mai ai timp!...

CĂDEREA ÎN TIMP

În vremea când rostirea aducea armonia
Iar oamenii comunicau cu Divinul Grai,
În acea lume se promitea Veșnicia,
Dar, din neascultare, a venit căderea din Rai!...

Și-am coborât, în timp, ca muritori, pe pământ,
Singuri ne-am îngropat în literă, amarnic,
Ne folosim de cuvinte, desprinse din Cuvânt,
Să scriem pe-ape trecătoare timpul zadarnic.

Ne-ntoarcem la Cuvânt pentru răscumpărare
De toate relele timpului adunate-n noi,
Ne curățăm cu lacrimi să merităm iertare,
S-avem răspunsul bun la Judecata de-Apoi.

DINCOLO DE TIMP

Hai cu mine la capătul pământului
Să atingem cerul din timp și din loc,
Să ascultăm suflarea Cântului
Din viața ca vis și ca joc!

Du-mă până la marginile Cerului,
Unde nu-i timp și nici dor,
Să deslușim împreună taina misterului
De-a fi Una în Absolutul Amor!

Dincolo de timp, nu-i loc de visare,
Nici de doruirea conviețuirii,
Dincolo de timp e doar abandonare
În brațele divine-ale Iubirii.

TIMPUL ȘI VREMEA

Precum pelerinul spre o țință a lui,
La fel timpul, spre vremea călătorului
Împlinit în gând, simțire și faptă;
După timp de muncă, vreme de răsplată.

Cu răbdare-n timp, vine și o vreme,
Timpul seamănă, culege, macină și cerne
Iar vremea anunț-o binecuvântare
Ce oprește timpul în pragul de zare.

Timpul e durată, profană mișcare,
Vremea-i Clipa sacră, Timp de Sărbătoare.
Viață, sfânt trăită, n-ai de ce te teme!
Bate-un timp în clopot ce-anunță o vreme.

ÎNTOARCERE LA VREMEA ACEEA...

Doamne, întoarce-mă la vremea aceea
În clopotiri de zilnică sărbătoare,
Întoarce-mă la-nceputuri, în Galileea,
Răspuns bun să am la chemare!

Doamne, ia-mă în Viața cealaltă
Ca să nu mai trăiesc în trecut,
Să fiu în loc și în timp laolaltă
Uitând de tot, de dor, de durut!

Doamne, redă-mi libertatea
Versului din a Ta Poezie,
Să mă pot bucura de singurătatea
De a fi doar cu Tine în Veșnicie!

MENTIUNEA II

Rodica Cernea

.....

TIMPUL MEU

Îmi croiesc astăzi cărare
prin clepsidra timpului,
dar alunec Doamne,
alunec
tot încercând să m-agăț de ovoidul ei.
Mă sparg mai apoi în bucăți
pentru ca tu Doamne
să mă pui la păstrare,
joc vinovat
al templului fără închinători.
Nu mai cred în ce-am fost
dar cred în ce-aș putea să fiu.
Dacă voi uita gestul trezirii
și gustul adormirii
ce mă fac?
Voi ciripi fericirea pietrelor de râu
tot încercând să le cresc aripi lupilor?
Sau voi cultiva zeii
la sânul mamei timp,
să-și sece limbajul
în straturi arheologice,
atârându-se mai apoi de streășini,
în orgă de gheață.
Dormi și tu clipă
alături de lespede de crucii vreme.
La căpătâiul tău
voi anina ultimul cuvânt,
iarbă fragedă în jocul timpului,

panglică de eternitate
în fanfaronada viață.
Te pot face și stea,
oricum ești strălucitor,
în jocul răzbunării cu destinul.
Mă înspăimânți câteodată,
dar ochiul meu
nu te mai poate vedea,
a uitat demult
să-și mai ia cerul cu el.
Plec fără tragere de inima la drumul
rezervat din timp de tine,
destrămat în mii de cuvinte fără sens,
fără ritm și fără rimă.
Sunt tristă uneori nevăzându-te,
dar te știu dintotdeauna acolo,
chiar de nu-mi răspunzi
din lipsă de devotament.
Te-ai fosilizat
la atingerea-mi lină,
uimitor de exact
în toată nedeterminarea ta.

AI CURS PRIN MINE

Ai curs prin noapte într-o îmbrățișare caldă,
suspîn desprins din ploaia care mă-nconjoară,
urci treaptă după treaptă mai sus pe baricadă,
mușcând avid iubire, din viața-mi, uneori amară!

În noapte discret tu mi-ai bătut la geamul viață
și-ai poposit stingher sub iarba mea cuminte,
când doar salcâmul mireasma o aruncă-n ceață
tu visul mi-l îmbraci în trenă lungă de cuvinte.

Azi norul mi l-ai scuturat de vise și dorințe
și lacrima ai transformat-o într-un ciob de stea,
în veacul ce-a trecut, într-un departe ai luat notițe
cu ele să îmi scrii balada timpului, de-ai vrea.

Din mine-afară eu am ieșit cu brațe primăvară,
miresme de iubire desculțe-am strâns sub pleoape
și frunza-mi spartă de-nserare îmi este-acum povară
vremelnicele-mi umbre, de soartă-s corodate.

SĂRUTĂ-MĂ

Te-am adunat din urna clipelor trecute,
din gesturi trădătoare și din gânduri
fără de respirație.
Chiar dacă timpul nostru e răstignit
în sunetul de toacă,
încă-și mai îmbracă aripile-i negre
prin lanuri de trifoi înflorit îmbăindu-se.
Doar tu-mi poți gusta jumătatea plină a paharului
ningându-mi tristețea în terna viață,
în timp ce toată oboseala lumii curge
în albia luminii însângerate.
Sărută-mi gura,
palmier ucigaș de vise
înseninat doar de șampania unei toamne eterne.
Sărută-mă la ceas zvâcnit în laptele mamei,
izvor nesecat în dorința pruncului timp.
Când oftări indezirabile nascocesc
culoarea porumbului copt
sărută-mi umărul,
deșert scăldat în înțeleșuri
mistuindu-mi ecoul.
Eu și trecerea spre lumină
suntem surorile aceleiași dureri
văzute și nevăzute,
în disperarea unor sunete difuze,
sinucigașe în marea Styxului.
Clape de pian adulmecând sărutul soarelui
mă vor într-un solfegiu sinucigaș.
Sărută-mă moarte,
îngropându-mi înțeleșul
în geana lutului lipit de tăpile nemărginirii.

Sărută-mă
în apostroful dintre viață și moarte
de mult oale și ulcele sfărâmate.
Sărută capătul lumii,
minciună văzută doar de speranța
unui sfârșit
între colții lupului uitat în haita lumii păgâne!
Patimă adâncă măcinată de pietrele morii,
ghemuită în pântec arcuit de curcubeu
se poate răstălmăci
într-un sfârșit sur
peste care sentimentele se răstignesc
pe o cruce oloagă.
Sărută-mă!

TIMPUL APROAPE SFÂRȘIT

Mă îndoiesc de mai exiști.
Gol pe dinăuntru, gol pe dinafară,
fără văzduh și o traiectorie imaginară,
trasată doar cu panglici de eternitate,
dincolo de căderea întâiului sens,
te apropii și tu neîndoielnic de sfârșit.
Fosilizat de nedeterminarea în care moartea
se târăște vizibil, temător de ziua de mâine,
tânguitor și înspăimântat de coralul
în devenire, sfârșitul este cu atât mai aproape.
Colțul ierbii nu mai reușește să străpungă
pământul, iar soarele de mult a uitat să mai răsară.
Doar frica te îndrumă, când ochiul tău despică
o cărare în viitorul incert, fără icoane,
fără tragism și fără apărare. Te caut prin mine însămi,
o umbră a ceea ce-am fost, agățându-mă cu unghiile
de ovoidul clepsidrei, dar lunecând înapoi
de fiecare dată. Gesturi bătrâne întrerupte la jumătate
de o respirație sacadată asemeni bătrânului tramvai
pe șinele uzate, înăbușindu-mi plânsul în contracții
ciudate. A râncezit și apusul într-un galben

nedeterminat, așteptând să-i cumpăr răsăritul
și să-l arunc oceanului într-un ținut de pescăruș.
Condamnată la naștere într-un mormânt nesigur,
palma mea lunecă în prăpastia dintre sân și coapsă.
Împart cuvintele, moaște ale literelor depărtate neîncetat
de expasiunea universului, neoprită în nici o silabă.
M-ai părăsit din ridicul devotament într-un înăuntru
în care abia mai respir, desenându-mi linii despre
destin în palma timpului și el condamnat definitiv
la un echilibru instabil deasupra prăpastiei
delimitată de sfârșitul unui surâs strâmb.

VREAU RĂSPUNSURI... ÎNCĂ MAI AȘTEPT!

Mi-ai împletit cunună din astre
și un fir de gând,
pe frunte mi le-ai pus
fără de vină,
să-mi lumineze calea
atunci când mă frământ,
când nu-mi găsesc cărarea
și nici rostul,
crezând că-i a mea vină.
Nici tu,
dar nici Apollo
cel sfătuitoare
nu-mi dați răspunsuri,
când întrebările
mă dor!
Unde-i lumina
care mi-a fost promisă,
unde-i iubirea,
pe care o aștept
smerită,
unde-s răspunsurile
pe care le aștept
de-o viață
și unde-i bucuria

să mă răsfețe
în fiecare dimineață??
Unde-s???
Le voi găsi
la margine de lume,
le voi primi ca dar,
în nopți fără de somn,
ori poate,
le voi citi în raza
lui Venus,
cel strălucitor!?
Pe Tellus Maters tu mi-ai dat
o casă,
în față am acum,
o masă,
pe ea bucate
câte vrei,
dar n-am răspunsurile VIAȚĂ,
le vreau pe toate,
chiar dacă tu,
nu vrei!
Le merit!
Nu sunt sfântă,
nu mă găsești în calendar,
ci doar aici pe Terra
unde bătătorită-i calea
pe care tu mi-ai dat-o-n dar!
Pe Jupiter,
l-am invocat în taină,
suprem judecător,
să văd de am dreptate
în cele socotite!
Și dacă am,
tu viață,
tu zăludo,
să-mi spui pe dată
toate răspunsurile
chiar dacă-n gândul tău,
mă crezi nebună!

L-am întrebat pe Cronos,
răspunsul nu mi-a dat
la simpla-mi întrebare,
firul vieții
mi-e secăt?
Și dacă da,
îl pot uda?
Mai pot eu înnoda
ceea ce viața
știu,
va refuza?
Nu-mi reproșa că am trăit
ca Hermes,
știu că da,
dar dat-am tot ce am simțit
și altora!
Cu prisosință chiar,
n-am fost zgârcită
trebuie s-o recunoști,
m-am pus pe mine-n poezie,
m-am dăruit cu totul
fără de regret,
dar vreau răspunsurile,
eu încă, mai aștept!

VIAȚA UN TROC

Flaut,
viori și mandoline
își varsă-n cupa vieții
tot nectarul,
când brâu de verde
mi-a pus pe geană luna,
să pot schimba o clipă
pentru-o alta,
să pot schimba
unui copac înfiorarea,
cu-a nopții geană

fluturată.
Primesc o zi,
o lună,
sau poate câțiva ani,
dar ce îmi ceri tu Doamne,
este mult,
mult prea nedrept!
Îmi ceri la vise să renunț
mușcând nesățios
din clipele-mi de soare.
Să dau un colț de lup
pentru cunoaștere
și două cuvinte
pentru un gând,
un gând
care scârțâie de neungere,
simplu zvâcnet
la moartea morții.
Un regat
pentru o clipă,
care-mi sărută podul palmei
la trecerea peste Styx!
Am greșit ordinea Doamne:
o spaimă pentru supunere,
un principiu pe un crez,
un sens pe o negație
apoi,
îmi încleștez lacrimile
să nu scuipe indecent
scufundându-se-n emigrarea
nesfârșitelor mele clipe.
Culeg un înger gata copt
și-l dau la schimb
pe eul meu,
fără să știu
dacă este substanța din care
încă mai respir,
sau este
doar un petec de cer,

pierdut în durerea necruțătoare
a cărnii muribunde!
Durerea-mi bătrână
o răscumpăr cu-n surâs
plăpând ca un fluture de mai,
copil al fumului și-al ceții,
țopăind sub clarul de lună.
Aleargă vântul,
străvechi pelerin,
prin Munții Stâncoși își caută duhul,
la schimb să-l dea,
pe-o mare de sălcii
și-o licoare de aur,
când totu-i salubru.
Cu-n ciot de braț
marea-mi zvârle cochilii,
în nisipuri virgine să-mi scald
trocul de azi ori de mâine!
LA NAIBA VIAȚĂ CU TINE
și tot trocul tău!
Cu dinții pumnale te sfâșii,
disperată secreție a unui univers
pe care nu vreau să-l recunosc,
dar l-aș schimba
doar pe-o sămânță,
negerminată încă!

DOMINO

Una albă,
una neagră,
de-nchid ochii,
ea se-adapă
dintr-o zi de alb-lumină,
dintr-o neagră-n nopți sculptată,
doar poetul o învață
cum să fie-n zori
paiață!

Suferă când moartea vine
și mușcă din sâni de fată,
deschizând apoi o poartă
să treacă prin ea grămadă
palizi de iubiri vampirii,
cariatide-mbălsămate!
A murit în zori poetul
care-și cheamă-n van cuvinte,
când tot fierb în forța firii
și în verde,
sânger toată!
Unde-ți este foamea,
setea,
nenorocul,
javra hădă,
când ești hăulit de sânge
eu te chem!
– O, viață blândă!
La mine vreau să revii,
să-mi plimbi duhul nenoroc,
printre încâlcite hoarde,
când îmi este cerul înger
înfrățind azur și rouă.
Vagi corăbii,
albe, negre,
prin trezirile-mi marine,
îmi sloboade astăzi jocul,
când numai deliru-mi urca-n sânge
sub o lentă mângâiere!
Îmi pierd-apoi dorința
de-a învinge,
ca un creier smuls
dintr-un val mărinimos,
peste care luna trece
un fior armonios!
Unul după altul cad
visele-n linie frântă,
trăit-au cândva și ele
bucurie și tristeți

la gură de șemineu,
ce-l numii în joacă,
viață!
Blazată,
pășești sfioasă
pe nisipul ce se scunge-n
ovoidul de clepsidră,
spart acum de secul gândurilor,
ce purtate-s făr' de vină,
în caierul dimineții mele,
netrăită încă!

DEZASTRU

Un cuvânt magic
împacă lumina cu întunericul,
albul cu negrul,
apa cu cerul,
pe mine cu soarta-mi neună!
Respir uneori gestul trezirii
doar pentru a-mi implora somnul
să nu-mi mai țeasă monștri,
pe care-apoi să-i mototolesc gheme
și să-i arunc zilei,
nesătulă de atâția monștri.
Uneori,
îmi opresc gestul la jumătate,
doar să pot privi
adâncul unei frunze-n zbor,
ori amețită de atât de mult verde,
să mă văd cocor!
Strigăt de războinic între două oglinzi
fluturându-și năframa printre pietre,
miros de orologiu surd
adulmecând aburul de pe buze de copilă
pișcă obrazul cerului
trezindu-l din siesta-i aurită.
Eu

dezastrul fumului și-al ceții,
pescărița
care așteaptă doar să fie culeasă
la cântatul cocoșilor.
Astăzi dezastrul a înfulecat
orice Faust, orice Diavol,
ca un bulldog nesătul,
așternându-se mai apoi
la picioarele zeiței Artemis.
Am scos ochii mării,
să nu vadă dezastrul
în care mă scald,
să nu-mi vadă cântările de orb
pierdut în frusturarea
de copac neclintit.
Mă împart pe din două,
între noapte și zi
încingând
prima și ultima rază a veșniciei.
Zamolxis
îmi trece degetul peste buze
arătându-mi aripa veșniciei,
întocmindu-mi totodată
harta clipei prezente,
dar și viitoare.
Bendis
mă naște-n clipocitul lui Istros,
dezastru al lacrimii cerului,
slobozită
fără de vrere pe Tellus Mater.

ABIS

Am fugit de tine
însingurându-mă,
zile și nopți,
dimineți și înserări.
Mi-am lăsat pradă vântului

cele mai tainice gânduri,
cele mai tainice dorințe,
dar pașii tăi
m-au urmat pretutindeni,
ca un vânător
pe urmele prăzii sale!
M-am rătăcit
în labirintul meu de gânduri
fără tăgada regăsirii cândva!
Vânător și vânat
într-o competiție acerbă,
născută din setea neostoită a apelor
care-și caută obârșia!
Mă îmbrac cu tine
pierzându-mi identitatea
în spaima flămândă a brațelor deschise,
fără a ști unde mi-e nașterea
unde mi-e moartea!
Năframă însângerață la gâtul timpului,
mă răstignesc
sub pașii tăcuți ai vântului,
scaldă a misterelor
care-mi vatămă cuvântul!
Unde mai pot fugi de tine?
Sub coamă tăcută de cărare abruptă,
ori într-o blândă și tăcută floare de foc!
La ceasul plății,
mă învii în cea mai înaltă pace
a sufletului rămas stingher
pe coapsa destinului.
Voi arde pe muchia ultimei coli de scris,
ieșită copil
din somnul pământului,
înmugurind primăveri,
în zbaterea nesfârșită a căutărilor tale!
Împărțim aceeași neliniște,
pierdută perlă în accesorii barbare,
abis răzvrătit
la poarta unui mileniu

egal împărțit
între trecut,
prezent
și viitor!

PRIVEȘTE-TE

Privește-te!
Așa arată chipul singurătății!
Clipa
îmi luminează realitatea!
Apa uitării
curge liniștită
croindu-și vad
prin timpul care vindecă
ORICE!
Cuvintele atacă,
săgetează,
mângâie,
lovesc,
mușcă,
sfărâmă,
frământă!
Spectacol de iad sau paradis
ce naște în pământul meu
monștri și îngeri!
Vise înmuguresc fără lege,
răzvrătite picături de liniște carnivoră
arzând în piept spaimă atavică!
Vis fără dominație,
cale către libertate
întru în iubire,
ca într-o catedrală a mântuirii,
stăpână pe astre
și dezastre.
Mă ajută la desăvârșirea spirituală,
vizualizând spectacolul lumii
ca un arhitect,

îmblânzitor al absolutului
în care mai înot
încă!
Mi-am lipit pe față mască întrebării,
ororii de prezentul
pe care nu-l recunosc,
pe care l-aș schimba pe-o sămânță,
negerminată încă!
Împart neliniște în așteptarea clipei
în care voi strivi găngania fricii,
simplu halou rătăcit
printre rădăcinile tălpilor
ce prăvălesc peste timp
uitarea!
Pământul
îmi crește mustind sub picioare,
pământ de cuvânt,
nemișcat ochi de ciclop,
plămădind ulcioare odoare,
travestind moartea
într-o floare nemuritoare!
Sclavă la galere,
car timpul unui veac bolnav,
fără leac,
să-l dau în vileag strigoilor măsluitori
de vină și smirnă,
până voi naște cuvânt pământ,
din mormânt fără vină!
Degetele-mi picură mir
în candelabrul viață,
indolent și duplicitar
ignorând realitatea!
Vanitoasă,
mă cuibăresc în străfundul ochiului tău,
aidoma unui înger zburător!
Îmi revendic trupul
în tăcerea unui cuvânt
tocit de roata care-mi macină zilele.
Privește-te!

Zi trecută,
prezentă
și viitoare
scot din pălăria destin
mântuind cu ploaia lor,
mirabila sămânță!

MENTIUNEA II

Lică Pavel

.....

CU TIMPUL, ÎNCĂ POT SĂ LUPT

De timp, învins nu sunt deloc,
Deși pe scut m-ar vrea el dus,
Mai simt, în vene, încă, foc,
Mai simt iubirea lui Iisus.

De timp, eu nu mă las învins,
Deși îmi mușcă-ades din ceas,
Când sunt de ierni în viață nins,
Dar semnul Crucii tot nu-l las.

De timp, cu-apus nu pot fi-ncins,
Chiar de nu am un soare-n zori,
Dar am un cânt în veci ne-nvins
De îngeri, prin privighetori!

Cu timpul, încă pot să lupt,
Cât am Lumina în Cuvânt,
Iar din Cuvânt pot a fi rupt,
Doar dacă-l vând pe Fiul Sfânt!

CÂND TRANDAFIRI TÂRZII DE TOAMNĂ...

Când trandafiri târzii de toamnă,
Sădiți demult, de amândoi,
Păstrează încă-aprinse foi
Cu-al tău sărut, frumoasă doamnă,

Și-n ei ascund un timp în care
Pe răsărituri, doar noi doi
Mai navigam feriți de ploi
Și c-un sărut nășteam alt Soare.

Aceste flori, dar, ne îndeamnă,
Ca-n focul lor să ardem doar
Un timp trecut din calendar
Ce la murire ne condamnă,

De-aceea azi, frumoasă doamnă,
Îți vreau sărutul înapoi,
S-aprind pe veci petale noi
De trandafiri târzii în toamnă!

REFUZ TIC-TAC DE CEASURI ÎN APUS

Cât încă-i sunt iubirii un supus,
Deși mi-apar la tâmpile ghiocei,
Refuz tic-tac de ceasuri în apus,
Că încă-s răsărituri în femei.

Și nu-i permit ruginii de pe ram
Să-mi bântuie azi cerul dintr-un ceas
Sau floarea dintr-o glastră de la geam
În care o iubire mi-a rămas!

Că florile-nvățând a glăsui
Cu mine, de când flori văd în femei,
Îmi cer în versul meu a nemuri
Și floarea și femeia ca pe zei!

De-aceea, eu tic-tac-ul unui ceas
L-întorc din timpul care-a ruginit,
Că vreau, femeia florilor s-o las,
Cu dragostea mea-n veșnic răsărit!

IUBIRI PIERDUTE ÎN GRĂDINI DE VIS

Dorințe-ne-mplinite-n așteptări
Mai pot să-nmugurească în priviri,
Când ochii, obosiți de depărtări,
Se văd la-ntâmplătoare întâlniri.

Iubiri, pierdute în grădini de vis,
Tresar, c-un licăr palid, la apus,
Că n-au găsit un loc în Paradis,
Când gândul într-o floare a fost pus.

Întoarcerea în timp e doar în gând
Și-n gând iubirea veche-i trandafir,
Ce-n zori se dăruise, tremurând,
Cu dragostea purtată de zefir...

Dorințe-mbătrânite-n amintiri,
Tresar în ochii triști de timpul dus,
Plângându-și scuturații trandafiri
Plângându-și ofilirea în apus...

TU N-AI FI MERITAT COVOR DE AUR

Tu n-ai fi meritat covor de aur,
Pe care să te port către altare;
Tu n-ai fi meritat acest tezaur,
Venit din ram de toamnă muritoare...

Tu ai fi meritat, ca-n alte timpuri
Să fii un Făt Frumos, luptând cu zmeii,
Să pot întoarce verzile-anotimpuri,
Furate din iubirile femeii...

Dar încă pot să-ți pun covor de floare,
Pe care o mai poartă trandafirii,
În chiar tulpina care-n toamnă moare,
Dar țepii-ți stau de strajă-acum iubirii.

Iar pașii spre altar dacă ne poartă,
Pe-acest covor de aur de sub tei,
E că avem cu-a toamnei vieții soartă
Să-i ducem învierea-n ghiocei!

DEGEABA

Degeaba te aștept într-o secundă,
Degeaba te aștept într-o-ntrebare,
Degeaba te aștept și pe o undă,
Degeaba te aștept în val de mare,

Degeaba te compun azi în cuvinte,
Degeaba te sculptez în sentimente,
Degeaba te mai port acum în minte,
Degeaba și-n dorințe indecente.

Degeaba îți ridic acum statuie,
Degeaba te mai vreau în versu-n care,
Degeaba mai răsare Luna șuie,
Degeaba-nmugurește-o sărutare.

Degeaba, când azi timpul mă întreabă
Degeaba, ce-am făcut dintr-o iubire,
Degeaba, c-un răspuns, mă aflu-n treabă,
Degeaba, c-am pierdut o nemurire!

ÎN DRAGOSTEA FEMEII ÎMBRĂCAT...

Când tu, pierdut în nopțile cu nori,
Visai mereu la steaua salvatoare,
Să-i taie cu o rază, până-n zori,
Să vezi dacă iubirea ți-e-ntr-o floare,

Iar Cerul când în floare a-ntrupat
Chiar steaua cea atât de mult dorită –
Femeia ce în vis ți-era iubită –
Smerit să te arăți, îngenuncheat,

Că drumul nu-ți mai este-ntunecat
Cât timp păstrezi această stea divină
Și viața îți va fi numai lumină
În dragostea femeii îmbrăcat...

Acum, dacă din stea s-a dăruit
Când Cerul ți-a-mplinit cu Eva visul,
Te poți considera un fericit,
Că poarta ți-a deschis-o Paradisul!

CE MULT TE-AM VRUT

Ce mult te-am vrut și știu că m-ai dorit,
Dar niciodată nu a fost să fie,
Și nu va fi, că timpul e topit
Într-un trecut ce-a fost o poezie.

Ce mult te vreau și-acum în visul meu
Și tu nu vii măcar în visul care
Ne-ar fi legat pe veci cu Dumnezeu,
În poezia scrisă pe o floare.

Ce mult te-am vrut și ai rămas un vis
Neîmplinit, că-n marea-mi rătăcire,
Uitam prea des că îți eram cel scris
În cartea care-n Cer avea-mplinire.

Ce mult te-am vrut, și tu m-ai vrut cu dor,
Dar eu sunt vinovat de timpu-n care,
Ca fluture-n grădini, treceam în zbor,
Și n-am văzut c-ai fost a vieții-mi floare!

ÎMI ESTE TOAMNĂ...

Îmi este toamnă,
Dar toamnă-n ramuri chiar că nu îmi e,
Și, află, doamnă,
Că-n frunze vântul încă șugue,
Când minte zborul,
De frunze rupte spre destinul ce
Îngroapă dorul.

Îmi este toamnă,
Dar toamna-n ram, îmi lasă frunze verzi
Și, află, doamnă,
Că pot a-ți duce doru-n vers, să-l vezi,
Să știi ce-nseamnă,
Cum poți din ram căzut pe veci să-l pierzi.

Îmi este toamnă,
Dar încă-s frunza verde de pe ram

Și, află, doamnă,
Că eu aud, când ploaia-mi bate-n geam,
Cum te îndeamnă
Chiar inima, la pieptu-mi să te am!

EU POT A FI MAI TÂNĂR ÎNTR-O CARTE

Pe mine, Ceru-a vrut să mă învețe,
Că pot a fi mai tânăr cu o carte
Și pot să mă feresc de bătrânețe,
Iubind femei acum, și după moarte.

De-aceea riduri nu-mi apar în versuri
Și nici apusuri n-am în poezie;
Cu Pegasul ajung în universuri,
Pe care numai muza mea le știe;

Vin zile reci, dar nu le iau în seamă,
Tic-tacu-n ceas îmi vrea apusu-aproape,
Dar pentru că iubirii îi dau vamă
Nici timpul n-are cum să mă îngroape.

Și n-are cum, că eu, fără-ncetare,
Iubesc doar flori crescute-n prag de case,
Acolo unde versu-n veci nu moare,
Că muza-mi stă între femei frumoase!

CUPRINS

Cuvânt către cititori	5
 TEXT DE GRANIȚĂ / MEMORII/ AMINTIRI	6
 LOCUL I – RAFILA MANIU	
De prin ani adunate	7
 LOCUL II – GABRIELA STANCIU PĂSĂRIN	
Casa bătrânei	16
 LOCUL III – LIANA DUPONT	
Amintiri de la Struga	20
 LOCUL III – DEBERTH CONRAD	
O amintire din facultate – Nea Mitică chemat să tragă draperiile	27
Un sfat dat de Moș Trajan tinerilor	30
De Paști la Cernavodă cu tânărul Mircea și directorul nostru	32
O amintire din anul 1987 – Micuțele japoneze	36
Amintiri despre varietatea muștarului	39
Scurtă vizită în Harlem în vara anului 1987	45
 LOCUL III – MIRELA-MAIANA MLADIN	
Și-atât	48

FICȚIUNE / NUVELĂ 52

LOCUL I – GABRIELA STANCIU PĂSĂRIN

Vă rugăm, rămâneți în casă 53

LOCUL II – VALERIU PASENCU

Cei de la „Anii speranței” 62

LOCUL III – EUGENIA DUȚĂ

Pe cine nu lași să moară, nu te lasă să trăiești 72

NON FICȚIUNE/ ESEU 83

LOCUL I – GABRIEL GRIGORESCU

Timpul ca metaforă 84

Foc de stele 84

Timpul, dincolo de aparențe 85

Suferință 85

E.M. CIORAN Demiurgul cel rău/ Le Mauvais demiurge 86

Frânturi de timp 86

LOCUL II – HORIA CRIOS

Vulnerabili 87

De vorbă cu spiritul omului de zăpadă 88

Într-un târziu 90

Oh, vanitate... 90

Ce dor îi mână?... Ce vânt îi poartă?... 92

Sunete și vorbe închegate 92

Semințele destinului 93

Și mâine-i alt an 93

LOCUL III – MARILENA CARAGHIAUR

Calul 94

Mâța 96

Marea era viața mea... 98

LOCUL I – MARIA FILIPOIU

Misterele timpului. <i>Sonete și rondeluri</i>	102
Timpul vieții mele (acrostih)	102
Misteriosul timp	103
Oglinda timpului	103
Pelerin pe aripile timpului	104
Calea timpului	104
Vameșul timp	105
Sub nămeții timpului	105
Doctorul timp	106
Culorile timpului	106
Timpul aniversării mele (<i>rondel omagial</i>)	107

LOCUL II – CRISTINA FIRA

Timpul	108
Mic „Memento mori“	108
Amintire	109
Anotimp	110
Gara	110
Mondenă	111

LOCUL II – EUGENIA DUȚĂ

Rugă către primăvară	112
Curcubeu (<i>după Potop</i>)	113
Cer de august	113
Cerbul	113
Pădurea de peste drum	114
Dor	115
Metempsihoză	115
De Armindenii	116
Purtați mască!	116
Maria	117

LOCUL III – LIANA DUPONT

Iubire	118
--------------	-----

Starea vremii	118
Fără	119
Piscul	119
Frunzele măslinilor	119
Deziluzie	120
Dorință	120
Aștept	121
Noi	121
Dor	122

MENȚIUNEA I – GABRIEL GRIGORESCU

Timp spart	123
Doar dor... ..	124
Fir între lumi	124
Zbor	125
Fior	125
Elixir	126
Sfârtecăre	126
Timpul va spune... ..	126
Strigăt către cer	127
Dialog între lumi	128

MENȚIUNEA II – CARMEN BULZAN

Carpe diem!	130
Panta rhei!	130
Clipa trece, curgerea rămâne	131
Clipe	131
Ora sonoră	132
Cu timpul... ..	132
Căderea în timp	133
Dincolo de timp	133
Timpul și vremea	133
Întoarcere la vremea aceea... ..	134

MENȚIUNEA II – RODICA CERNEA

Timpul meu	135
Ai curs prin mine	136
Sărută-mă	137

Timpul aproape sfârșit	138
Vreau răspunsuri... încă mai aștept!	139
Viața un troc	141
Domino	143
Dezastru	145
Abis	146
Privește-te	148

MENTIUNEA II – LICĂ PAVEL

Cu timpul, încă pot să lupt	151
Când trandafiri târzii de toamnă... ..	151
Refuz tic-tac de ceasuri în apus	152
Iubiri pierdute în grădini de vis	153
Tu n-ai fi meritat covor de aur	153
Degeaba	154
În dragostea femeii îmbrăcat... ..	154
Ce mult te-am vrut	155
Îmi este toamnă... ..	155
Eu pot a mai fi tânăr într-o carte	156

*Pe mine, Ceru-a vrut să mă învețe,
Că pot a fi mai tânăr cu o carte
Și pot să mă feresc de bătrânețe,
Iubind femei acum, și după moarte.*

*De-aceea riduri nu-mi apar în versuri
Și nici apusuri n-am în poezie;
Cu Pegasul ajung în universuri,
Pe care numai muza mea le știe;*

*Vin zile reci, dar nu le iau în seamă,
Tic-tacu-n ceas îmi vrea apusu-aproape,
Dar pentru că iubirii îi dau vamă
Nici timpul n-are cum să mă îngroape.*

*Și n-are cum, că eu, fără-ncetare,
Iubesc doar flori crescute-n prag de case,
Acolo unde versu-n veci nu moare,
Că muza-mi stă între femei frumoase!*

(Eu pot a fi mai tânăr într-o carte – Lică Pavel)

LITERATURA

FĂRĂ VÂRSTĂ